

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ဆဌမပုံမှန်အစည်းအဝေး
ဒသမနေ့မှတ်တမ်း

၁၃၇၄ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၃ ရက်
(၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၉ ရက်)
[အင်္ဂါနေ့]

အချိန်၊ ၁၀:၀၀။

နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသားလွှတ်တော် အစည်းအဝေးခန်းမတွင် ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ဆဌမပုံမှန်အစည်းအဝေး ဒသမနေ့ အစီအစဉ်ကို နံနက် ၁၀:၀၀ နာရီ အချိန်၌ စတင်ကျင်းပပါသည်။

[အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးခင်အောင်မြင့် က ဆောင်ရွက်ပြီး၊ အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် ဦးသိန်းမော်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး လွှတ်တော်ရုံး က ဆောင်ရွက်ပါသည်။]

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ နေရာယူခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၀။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ယခု အချိန်ကစပြီး ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ဆဌမ ပုံမှန်အစည်းအဝေးရဲ့ ဒသမနေ့ အစီအစဉ် စတင်ပါတော့မယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ကြွရောက်လာပါပြီခင်ဗျား။

[အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ သည် ဥက္ကဋ္ဌ အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် စင်မြင့်ပေါ်သို့ ကြွရောက်နေရာယူပါသည်။]

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံးထိုင်နိုင်ကြပါပြီခင်ဗျား။

**အမျိုးသားလွှတ်တော် အစည်းအဝေး အထမြောက်ကြောင်းနှင့်
စတင်ကျင်းပကြောင်း ကြေညာခြင်း**

အချိန်၊ ၁၀:၀၁။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ဒီကနေ့ကျင်းပတဲ့ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ဆဌမပုံမှန်အစည်းအဝေး ဒသမနေ့မှာ လွှတ်တော်အခွင့်အရေး ကော်မတီရဲ့ တင်ပြချက်အရ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခွင့်ရှိတဲ့ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ စုစုပေါင်း (၂၂၂)ဦးရှိပြီး ဒီကနေ့ အစည်းအဝေးကို (၁၉၇)ဦး တက်ရောက်ပါတယ်။

အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခွင့်ရှိတဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ စုစုပေါင်း၏ (၈၈.၇၄)ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး တက်ရောက်တဲ့ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေဟာ အစည်းအဝေး အထမြောက်ရန်လိုအပ်တဲ့ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ သုံးပုံတစ်ပုံထက်ကျော်လွန်တဲ့အတွက် အမျိုးသား လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ နဲ့ နည်းဥပဒေ ၂၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ခ)တို့အရ အစည်းအဝေး အထမြောက်ကြောင်းနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၂၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ(က)နဲ့(ဂ) တို့အရ အစည်းအဝေး စတင်ကျင်းပကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အစည်းအဝေးအစီအစဉ် ဖြန့်ဝေထားကြောင်းတင်ပြခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၂။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အမျိုးသား လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၄ ၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ခ)အရ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ဆဌမပုံမှန်အစည်းအဝေးရဲ့ ဒသမနေ့ အစီအစဉ်ကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံ ကြိုတင် ဖြန့်ဝေထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

**အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ
ခွင့်ပန်ကြားခြင်း**

အချိန်၊ ၁၀:၀၂။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ယနေ့ အစည်းအဝေး တက်ရောက်နိုင်ခြင်း မရှိလို့ ခွင့်ပန်ကြားတဲ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များရဲ့ စာရင်းကို ဖတ်ကြားတင်ပြပါမယ်။

ဦးဝင်းမောင်၊ မန္တလေး(၂)၊ ကျန်းမာရေး၊ ဦးထွန်းကျော်၊ ရှမ်း(၁၀)၊ ကိုယ်တိုင် ဆောင်ရွက်ရန်၊ ဒေါက်တာမြတ်ဉာဏစိုး၊ ရန်ကုန်(၄)၊ ကိုယ်တိုင်ဆောင်ရွက်ရန်၊ ဦးအောင်ကြည်ညွန့်၊ မကွေး(၄)၊ ကိုယ်တိုင်ဆောင်ရွက်ရန်၊ ဦးဆိုင်ပေါင်းနပ်၊ ရှမ်း(၁၂)၊ ဒေသတွင်းစည်းရုံးရေး၊ ဦးဇော်နိုင်ဦး၊ မွန်(၁၂)၊ မိသားစုကျန်းမာရေး။

ယခုတင်ပြခဲ့တဲ့ ခွင့်ပန်ကြားချက်များနဲ့ပတ်သက်ပြီး ခွင့်ပြုဖို့ လွှတ်တော်က သဘောတူ ပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

သဘောတူတဲ့အတွက် ခွင့်ပန်ကြားချက်များကို လွှတ်တော်က ခွင့်ပြုကြောင်းကြေညာ ပါတယ်။

**အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေး တက်ရောက်မှု
အခြေအနေကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်း**

အချိန်၊ ၁၀:၀၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ဒီကနေ့ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ဆဌမပုံမှန်အစည်းအဝေး ဒေသမနေ့ကို တက်ရောက်ခွင့်ရှိတဲ့ အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေမှာ (၂၂၂)ဦး၊ ယခင်ကခွင့်ပန်ကြားသဖြင့် ခွင့်ပြုထားသူ(၁၉)ဦး၊ ယနေ့ ခွင့်ပန်ကြားသဖြင့် ခွင့်ပြုထားသူ (၆)ဦးဖြစ်၍ လွှတ်တော်က စုစုပေါင်း ခွင့်ပြုထားသူ (၂၅)ဦးဖြစ်ပြီး ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်သူ မရှိပါ။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ(၈)၊ နည်းဥပဒေခွဲငယ်(၂) အရ ယခုလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေးတက်ရောက်မှုအခြေအနေ တင်ပြချက်ကို လွှတ်တော်ရဲ့ အတည်ပြုချက်ရယူပါမယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေး တက်ရောက်မှု အခြေအနေ တင်ပြချက်ကို လွှတ်တော်က အတည်ပြုပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က အတည်ပြုပါသည်။]

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ လွှတ်တော်က အတည်ပြုတဲ့အတွက် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေးတက်ရောက်မှု အခြေအနေကို အမျိုးသားလွှတ်တော်က အတည်ပြုမှတ်တမ်းတင်ကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

ကြယ်ပွင့်ပြထားသည့် မေးခွန်းများကို သက်ဆိုင်ရာ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များက မေးမြန်းခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အဖွဲ့အစည်းဝင်များက ဖြေကြားခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ်(၅)ကို ဆောင်ရွက်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ လွှတ်တော်သို့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ မေးမြန်းထားတဲ့ ကြယ်ပွင့် ပြထားတဲ့ မေးခွန်းတွေကို မေးမြန်းခြင်းနဲ့ ဖြေကြားခြင်း အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ယခု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်နှစ်ဦးက မေးမြန်းတဲ့ မေးခွန်းတွေဟာ ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီး တစ်ဦးတည်းက ဖြေကြားရမည့် မေးခွန်းများ ဖြစ်ပါတယ်။ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များက သက်ဆိုင်ရာ မေးခွန်းများကို တစ်ဆက်တည်း မေးမြန်းပြီးမှ ဒုတိယဝန်ကြီး က တစ်ခုချင်း ဖြေကြားဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

သံဖြူဇရပ်မြို့နယ်၊ အနင်းကျေးရွာ၊ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းကို တိုက်နယ်ဆေးရုံအဖြစ် အဆင့် မြှင့်တင်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပထမဦးစွာ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅)မှ ဦးနိုင်ထွန်းအံ့ က သံဖြူဇရပ်မြို့နယ်၊ အနင်းကျေးရွာ၊ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းကို တိုက်နယ်ဆေးရုံအဖြစ် အဆင့် မြှင့်တင်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းတဲ့ မေးခွန်းကို မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၀၆။

ဦးနိုင်ထွန်းအံ့၊ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ကြွရောက်လာကြသော ပြည်ထောင်စုဒုတိယဝန်ကြီး များ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဧည့်သည်တော်များအားလုံးကို မင်္ဂလာပါလို့ ဦးစွာနှုတ်ခွန်း ဆက်သအပ်ပါသည်ခင်ဗျား။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်ကတော့ မွန်ပြည်နယ်၊ သံဖြူဇရပ် မြို့နယ် အမှတ်(၅)မဲဆန္ဒနယ်မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးနိုင်ထွန်းအံ့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အောက်ပါမေးခွန်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စာပိုဒ်ကို ဖတ်ကြားခွင့်ပြုပါရန် တောင်းခံ အပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ယခု ကျွန်တော်မေးတဲ့ မေးခွန်းက သံဖြူဇရပ်မြို့နယ်၊ အနင်းကျေးရွာ ဟာ အိမ်ခြေ(၁၂၀၀)ခန့်ရှိပြီး၊ လူဦးရေ(၆၅၀၀)ခန့်ရှိ ရွာကြီးတစ်ရွာဖြစ်ပြီး အထက်တန်းကျောင်း(ခွဲ) လည်း ရှိပါတယ်။ အနီးအနားကျေးရွာ (၈)ရွာနှင့်လည်း ရွာချင်းဆက်လမ်း ကောင်းမွန်ပြီး သံဖြူဇရပ်မြို့နှင့် မိုင်(၁၇)မိုင် ကျော်ကွာဝေးပါတယ်။ ဆေးရုံဆောက်လုပ်ရန် မြေနေရာလည်း ရှိပါတယ်။ ရဲစခန်း လည်း ရှိပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ယခုအခါ ကျန်းမာရေးမှူးနှင့် ကျေးရွာ ဆေးပေးခန်းသာရှိပြီး ကျေးရွာ၏ အနေအထားအရ တိုက်နယ်အဆင့်ရှိ ဆေးရုံ အဆင့်မြှင့် ဖွင့်လှစ်ရန် လိုအပ်လာပါတယ်။

ထို့ကြောင့် အနင်းကျေးရွာကို တိုက်နယ်အဆင့်အဖြစ် ဆေးရုံအဆင့်မြှင့်ဖွင့်လှစ်ရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ။ အစီအစဉ်ရှိပါက မည်သည့်အချိန်တွင် ဖွင့်လှစ်ပေးမည်ကို အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌမှတစ်ဆင့် ဖြေကြားပေးပါရန် မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ အားလုံး ကျေးဇူးတင် ပါတယ်။

မြန်အောင်မှာသာ အဲဒီလို သားဖွားမီးယပ် မဟာသိပ္ပံသင်တန်းဆင်း Specialist A/S ခန့်ထား ပေးမယ်ဆိုရင် အထက်မှာရှိတဲ့ ကြံခင်းမြို့နယ်၊ အောက်မှာရှိတဲ့ အင်္ဂပူမြို့နယ်နဲ့ ဟိုဘက်ကမ်းမှာ ရှိတဲ့ ပဲခူးတိုင်း၊ မိုးညိုမြို့နယ်ကပါ လာရောက်ကုသနေကြမှာ ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် လူနာများ အတွက် များစွာ အဆင်ပြေနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ မြန်အောင်မြို့နယ်၌ နေရာလစ်လပ်ပါက လေ့ကျင့် သင်တန်းပေးပြီးဖြစ်သော သားဖွားမီးယပ်ရောဂါကု လက်ထောက်ဆရာဝန် (Specialist A/S) တစ်ဦး ခန့်ထားပေးနိုင်ခြင်း ပြုလုပ်မယ့် အစီအစဉ်ကို မဲဆန္ဒရှင်များက သိရှိလိုကြ၍ ကိုယ်စား မေးမြန်းရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၀၉။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ မေးခွန်းများနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယ ဝန်ကြီးက တစ်ခုချင်း ဖြေကြားပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဖြေကြားချက်

အချိန်၊ ၁၀:၀၉။

ဒေါက်တာဝင်းမြင့် (ဒုတိယဝန်ကြီး၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန)။ ။ လေးစားအပ် ပါသော လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများခင်ဗျား။ မင်္ဂလာ ပါလို့ ကျွန်တော်ဦးစွာပထမ နှုတ်ခွန်းဆက် ဂါရဝပြုအပ်ပါတယ်။

ပထမဦးစွာ မွန်ပြည်နယ် အမှတ်(၅) မဲဆန္ဒနယ် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးနိုင်ထွန်းအံ့ မှ မွန်ပြည်နယ်၊ သံဖြူဇရပ်မြို့နယ်၊ အနင်းကျေးရွာကို တိုက်နယ်ဆေးရုံ အဆင့်မြှင့် ဖွင့်လှစ်ရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ မေးခွန်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ဖြေကြားခွင့်ပြုပါရန် တင်ပြအပ်ပါတယ်။ မွန်ပြည်နယ်၊ သံဖြူဇရပ်မြို့နယ်၊ အနင်းကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနအား တိုက်နယ်ဆေးရုံအဆင့် ဖွင့်လှစ်ရန် ၂၀၁၃-၂၀၁၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်းမှာ လျာထားပြီး ဖြစ်တဲ့အတွက် ဆက်လက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း ပြန်လည်ဖြေကြားတင်ပြအပ်ပါတယ်။

ဆက်လက်ပြီး ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး အမှတ်(၆)မဲဆန္ဒနယ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင်ရီ မှ မြန်အောင်မြို့နယ်ဆေးရုံမှာ နေရာလစ်လပ်ပါက လေ့ကျင့် သင်ကြားပေးပြီးဖြစ်တဲ့ သားဖွားမီးယပ်ရောဂါ လက်ထောက်ဆရာဝန်တစ်ဦး ခန့်ထားပေးမည့် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ မေးခွန်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီးတော့ ဖြေကြားခွင့် ပြုပါရန် တင်ပြအပ်ပါတယ်။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ မြန်အောင်မြို့နယ် ပြည်သူ့ဆေးရုံဟာ ခုန လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီး တင်ပြတဲ့ ခုတင်(၅၀)ဆုံဆေးရုံဖြစ်တဲ့အတွက် ဆေးရုံရဲ့ ဝန်ထမ်းအင်အား ဖွဲ့စည်းပုံမှာတော့ အထူးကုဆရာဝန် ပါဝင်ခြင်း မရှိပါဘူး။ သို့သော်လည်းပဲ လုပ်ငန်းလိုအပ်ချက် ရှိတယ်လို့ တင်ပြ လာတဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ လက်ထောက်ဆရာဝန် (သားဖွား/မီးယပ်) တစ်ဦးကို ကျွန်တော်တို့ ဒီဘက်က မွေးထုတ်တဲ့အခါမှာ အလုံအလောက်ရှိလာတဲ့အခါမှာ ဦးစားပေး လျာထား ခန့်ထား ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါကြောင်း ပြန်လည်ဖြေကြားတင်ပြအပ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ခင်ဗျား။

မိုးတွင်းကာလ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှုခက်ခဲသော မုံပင်ဆုံကျေးရွာ နှင့် ဘုရားငါးဆူသွားသော လမ်းပေါ်ရှိ သက်တော်ဆည် ရေဝင်မြောင်းပေါ်တွင် တံတားထိုးပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၀:၁၁။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)မှ ဦးဌေးမောင် က မိုးတွင်းကာလ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု ခက်ခဲသော မုံပင်ဆုံကျေးရွာနှင့် ဘုရားငါးဆူ သွားသော လမ်းပေါ်ရှိ သက်တော်ဆည် ရေဝင်မြောင်းပေါ်တွင် တံတားထိုးပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းတဲ့ မေးခွန်းကို မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၁၁။

ဦးဌေးမောင်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)။ ။ လေးစားရပါ သော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် ဝန်ကြီးများ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများ အားလုံး စိတ်ဓါတ်ချမ်းသာခြင်း၊ ကိုယ်၏ ကျန်းမာခြင်းများနဲ့ ပြည်စုံပါစေလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ် ပါတယ်ခင်ဗျား။ ကျွန်တော်ကတော့ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)မှ အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးဌေးမောင် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်မေးမယ့် မေးခွန်းကတော့ မိုးတွင်း ကာလ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု ခက်ခဲသော မုံပင်ဆုံကျေးရွာနှင့် ဘုရားငါးဆူသွား လမ်းပေါ်ရှိ

သက်တော်ဆည် ရေဝင်မြောင်းပေါ်တွင် တံတားထိုးပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ မေးခွန်း ဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားရပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ သာစည်မြို့နယ်ရဲ့ အရှေ့ဘက် (၁၅)မိုင်ခန့်အကွာရှိ ကွဲတပ်ဆုံကျေးရွာအုပ်စုတွင် ပါဝင်သော မုံပင်ဆုံကျေးရွာမှာ အိမ်ခြေပေါင်း(၃၁၀)ခန့်ရှိပြီး အများအားဖြင့် တောင်သူလုပ်ငန်းနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုသူများဖြစ်ပါတယ်။ ၎င်းကျေးရွာတွင် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း (၃)ကျောင်းနှင့် အခြံခံပညာ မူလတန်းကျောင်း(၁)ကျောင်း ရှိပါတယ်။ ၎င်းနောက် ကျေးရွာမှ မူလတန်းအောင် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများဟာ ရွာနှင့်(၂)မိုင်ခွဲခန့်ဝေးသည့် ဘုရားငါးဆူ အလယ်တန်းကျောင်းသို့ ဆက်လက်ပြီး ပညာသင်ကြားရပါတယ်။ သို့သော် ၁၉၉၄ ခုနှစ်က သက်တော်ဆည် တည်ဆောက်မှုဖြင့် သက်တော်တံ(၁)မှ တံ(၂)သို့ စီးဆင်းနေသော ချောင်းမြောင်းဟာ အလယ်ဗဟိုမှ ခံနေ ပါတယ်။ ထို့ကြောင့် မိုးတွင်းကာလအချိန်တွင် ကျေးရွာရှိ ရဟန်းရှင်လူများ၊ ဘုရားငါးဆူသို့ ပညာသင်သွားသော ကျောင်းသား/ကျောင်းသူများ၊ မုံပင်ဆုံကျေးရွာသို့ လာရောက် ကြသည့် ဆရာ/ဆရာမများမှာ သွားလာမှုခက်ခဲပြီး ရေချောင်းကို ကျော်ဖြတ်၍ ရေဘေးဒုက္ခနှင့် ကြုံသည်မှာ နှစ်ပေါင်း(၁၉)နှစ်ခန့် ရှိပြီဖြစ်ပါတယ်။

သက်တော်တံ(၁)တည်ဆောက်မှုတွင် ရေလွှဲမြောင်းသည် ကျေးရွာပြည်သူလူထုနှင့် ကျောင်းသား/ကျောင်းသူများ၊ ဆရာ/ဆရာမများ နေ့စဉ်သွားလာသော လမ်းဘေးတွင် တည်ရှိ သောကြောင့် မိုးတွင်းကာလ ရေလွှဲမြောင်းအပြည့်ပင် ရေများလျှံတက်လာပြီး ချောင်းအပြည့် ရေဖွေးနေတာကို တွေ့မြင်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအခက်အခဲတွေကြောင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျှော့ချရေးစီမံချက်ဖြင့် မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနတို့မှ သွားရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့ပါတယ်။ သို့သော်လည်း ယနေ့အချိန်အထိ အခက်အခဲများကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခြင်း မရှိသေးကြောင်း သိရပါတယ်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု ခက်ခဲသော မုံပင်ဆုံကျေးရွာနှင့် ဘုရားငါးဆူ ကျေးရွာသို့ သွားသောလမ်းပေါ်ရှိ သက်တော်ဆည် ရေဝင်မြောင်း ပေ(၃၀)အကျယ်ပေါ်တွင် တံတားကို တည်ဆောက်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ ကို ဒေသခံ ပြည်သူများကိုယ်စား အမျိုးသား လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် မေးမြန်းတင်ပြအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၁၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ မေးခွန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီးက ဖြေကြားပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဖြေကြားချက်

အချိန်၊ ၁၀:၁၃။

ဦးခင်ဇော် (ဒုတိယဝန်ကြီး၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန)။ ။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ပြည်ထောင်စုဒုတိယဝန်ကြီးတို့ကို မင်္ဂလာပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သရင်း ဂါရဝပြုအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးခင်ဇော် ဖြစ်ပါတယ်။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂) အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးဌေးမောင် ၏ မိုးတွင်းကာလ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု ခက်ခဲသော မုံပင်ဆုံကျေးရွာနှင့် ဘုရားငါးဆူ သွားသော လမ်းပေါ်ရှိ သက်တော်ဆည်ရေဝင်မြောင်းပေါ်တွင် တံတားထိုးပေးရန် အစီအစဉ်ရှိ/မရှိ ဆိုသော မေးခွန်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော် ရှင်းလင်းဖြေကြားမည် ဖြစ်ပါတယ်။

သက်တော်တမံသည် သာစည်မြို့နယ် ဘုရားငါးဆူကျေးရွာအနီးတွင် သက်တော်ချောင်း ကို ပိတ်၍ တည်ဆောက်ထားသော မြေသားရေလျှောင့်တမံ ဖြစ်ပါတယ်။ လက်ရှိ တည်ဆောက် ထားပုံအရ တမံ(၂)ခုရှိပြီး၊ အထက်တမံ(၁)မှ အောက်ဘက်တမံ(၂)သို့ အလျားပေ (၅၃၀၀)ရှည် လျားသော ရေသွယ်မြောင်းဖြင့် ဆက်သွယ်ဖောက်လုပ်ထားပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် တော်ကြီးတင်ပြသော မုံပင်ဆုံကျေးရွာသွားလမ်းပေါ်ရှိ တံတားတည်ဆောက် လိုသည့်နေရာမှာ ဆက်သွယ်မြောင်း၏ ပေတိုင်(၁၀၀၀)တွင် တည်ရှိသောကြောင့် ပင်မရေပိုလွှဲနှင့် အရေးပေါ် ရေပိုလွှဲတို့ကြားတွင် တည်ရှိပါတယ်။ အဆိုပါနေရာသည် ပင်မရေပိုလွှဲ၏ အရှေ့တွင် တည်ရှိသဖြင့် မိုးသည်းထန်စွာ ရွာသွန်းပါက တမံ၏ ရေအလုံးအရင်းဖြင့် စတင်စီးထွက်သော နေရာဖြစ် သောကြောင့် တံတားတည်ဆောက်ပါက ရေအားအရှိန်ကြောင့် အန္တရာယ်များစွာ ရှိနိုင်ပါတယ်။

လက်ရှိတွင် ရေကျအဆောက်အအုံ၏ အောက်ဘက်ရှိ ဆက်သွယ်မြောင်း၏ ပေတိုင် (၃၀၀၀)တွင် ဆက်သွယ်မြောင်းကိုဖြတ်၍ အလျား(၇၅)ပေရှိသော သစ်သားမြောင်းကူး တံတား တစ်ခုကို စီမံကိန်းကာလကတည်းက တည်ဆောက်ပေးထားခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုပါ

တည်ဆောက်ပြီး တံတားနေရာနှင့် ယခုကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီး အဆိုပြုသည့်နေရာမှာ ပေ(၂၀၀၀) ခန့်သာ ကွာဝေးပါတယ်။ ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများသည် အောက်ဘက်ကွေ့၍ မသွားလိုခြင်းကြောင့် မူလရှိ မြောင်းကူးတံတားကို အသုံးပြုခြင်းမရှိဘဲ လူနှင့်စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်များသည် ရေသွင်းအဆောက်အအုံပေါ်မှ ဖြတ်သန်းသွားလာနေကြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ မုံပင်ဆုံ ကျေးရွာနှင့် ဘုရားငါးဆူသွားလမ်းပေါ်ရှိ သက်တော်ဆည် ရေဝင်မြောင်းပေါ်တွင် တံတားထပ်မံ တည်ဆောက်ပေးရန် မလိုအပ်ပါဖြင့် အစီအစဉ် မရှိပါကြောင်း ရှင်းလင်းဖြေကြားအပ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ခင်ဗျား။

ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီးက မြန်မာနိုင်ငံမိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေကြမ်းအား အမျိုးသားလွှတ်တော်က ဆွေးနွေးစဉ်းစားရန် အဆိုတင်သွင်းခြင်းနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် တစ်ဦးက ထောက်ခံခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၁၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ်(၆)ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် များခင်ဗျား။ ယခု အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၁၅၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးအသင်း ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေကြမ်းအား အမျိုးသားလွှတ်တော်က ဆွေးနွေးစဉ်းစားရန် အဆိုကို ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီး က အမျိုးသားလွှတ်တော်သို့ တင်သွင်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၁၅။

ဒေါက်တာဝင်းမြင့် (ဒုတိယဝန်ကြီး၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန)။ ။ လေးစားအပ် ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီး များခင်ဗျား။ ကျွန်တော်အနေနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးအသင်း ဥပဒေကို ပြင်ဆင်တဲ့ ဥပဒေကြမ်းအား အမျိုးသားလွှတ်တော်က ဆွေးနွေးစဉ်းစားသွားနိုင်ရန် အဆို တင်သွင်း သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဆို မတင်သွင်းခင်မှာ မြန်မာနိုင်ငံမိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေး အသင်း ဥပဒေရဲ့ သမိုင်းကြောင်းလေးကို အနည်းငယ် ရှင်းလင်းတင်ပြခွင့်ပြုပါရန် တင်ပြအပ် ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမိခင်နှင့် ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း ဥပဒေအနေနဲ့ မူလဥပဒေသည် ၁၉၉၀ ခုနှစ်က ပြဋ္ဌာန်းခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၉ ရက်နေ့မှာ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ ဥပဒေအမှတ်(၂၁/၉၀)နဲ့ အခန်း(၇)ခန်းပါပြီး၊ ပုဒ်မ(၃၈)ခု ပါတဲ့ ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ယင်းဥပဒေကို ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့မှာ နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ ဥပဒေအမှတ်(၁၂/၉၃)နဲ့ ပြင်ဆင် ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ထိုနည်းတူစွာပဲ ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၂ ရက်နေ့မှာ နိုင်ငံတော် အေးချမ်း သာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီရဲ့ ဥပဒေအမှတ်(၇/ ၂၀၀၃)နဲ့ ထပ်မံပြင်ဆင်ခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၃၁ ရက်နေ့မှာ နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီရဲ့ ဥပဒေ အမှတ်(၃၅/ ၂၀၁၀)နဲ့ စတုတ္ထအကြိမ်မြောက်၊ ပထမ မူလဥပဒေကို တတိယအကြိမ်မြောက် ပြင်ဆင်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို ပြင်ဆင်ခဲ့တာကလည်း အခြေအနေနဲ့ အချိန်အခါအလျောက် လုပ်ငန်းလိုအပ်ချက်အရ လိုအပ်တဲ့ ဥပဒေပုဒ်မတွေကိုပဲ ပြင်ဆင်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ထိုနည်းတူ စွာပဲ ယခုကျွန်တော် အဆိုတင်သွင်းမယ့် ဥပဒေတွေဟာလည်းပဲ အခြေအနေအချိန်အခါအရ လိုအပ်ချက်ရှိလာတဲ့အတွက် ဒီဥပဒေကို ပြင်ဆင်ဖို့ ကျွန်တော်တင်ပြသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလိုအချိန်အခါနဲ့ ပြင်ဆင်ရတဲ့ အကြောင်းအရင်း(၃)ချက်ကို ကျွန်တော်တင်ပြလို ပါတယ်။ ပထမအချက်ကတော့ နဂိုအမှုဆောင်သက်တမ်းကို ကျွန်တော်တို့ လေးနှစ်လို့ သတ်မှတ် ထားတာကနေ (၅)နှစ်လို့ ပြင်ဆင်လိုက်ခြင်းမှာလည်း လက်ရှိ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်နဲ့ လိုက်လျော ညီထွေ ရှိစေရန်အတွက် ဖြစ်ပါတယ်။ နောက် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ကို မူလ(၁၁)ဦးမှ (၁၅)ဦးသို့ ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခြင်းမှာလည်း မြန်မာနိုင်ငံမိခင်နှင့် ကလေးစောင့်ရှောက်ရေး အသင်းရဲ့ လုပ်ငန်းများ ပိုမိုသွက်လက်စွာ လည်ပတ်လှုပ်ရှားနိုင်ရန်အတွက် ဖွဲ့စည်းလိုခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်အနေနဲ့ မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှူးဟာ အမျိုးသမီးဖြစ်နေလျှင် သော်လည်းကောင်း၊ မြို့နယ်ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာနမှူးမှာ ဇနီးမရှိလျှင်သော်လည်းကောင်း အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်နဲ့ တာဝန်ပေးနိုင်တဲ့အခါမှာ ဥက္ကဋ္ဌမှ လိုအပ်တဲ့ အသုံးကျမဲ့လူနဲ့ တာဝန် ပေးနိုင်၊ ဖွဲ့စည်းနိုင်ရန်အတွက် အဆိုပြုတင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါကြောင်း ဦးစွာပထမ ရှင်းလင်းတင်ပြ အပ်ပါတယ်။ အဆိုအနေနဲ့ ကျွန်တော် ဖတ်ကြားတင်ပြသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့် ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်းဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ။ ဤဥပဒေကို မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့် ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်းဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။ (၂) မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့် ကလေးစောင့်ရှောက်ရေး အသင်းဥပဒေ ပုဒ်မ ၇၊ ၈၊ ၉ နှင့် ၁၀ တို့ကို အောက်ပါအတိုင်း အစားထိုးရမည်။

ပုဒ်မ ၇၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ဗဟိုကောင်စီကို အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင် စေလျက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။ (က) ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့က ခန့်အပ်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်(၁)ဦး ဥက္ကဋ္ဌ၊ (ခ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က ခန့်အပ် ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်(၁၄)ဦး အဖွဲ့ဝင်၊ (ဂ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးမှူး ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ (၁၄)ဦး အဖွဲ့ဝင်၊ (ဃ) နေပြည်တော် မိခင်နှင့် ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ အဖွဲ့ဝင်၊ (င) စေတနာ့ဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းကို စိတ်ပါဝင်စားသူ(၅)ဦး အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်နဲ့ ဖွဲ့စည်းရန် ဖြစ်ပါတယ်။

ပုဒ်မ ၈၊ ဗဟိုကောင်စီတွင် ဥက္ကဋ္ဌမှအပ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ(၂)ဦး၊ အတွင်းရေးမှူး(၁)ဦး၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး(၂)ဦး၊ ဘဏ္ဍာရေးမှူး(၁)ဦးနှင့် စာရင်းစစ်(၁)ဦးတို့ကို ဗဟိုကောင်စီဝင် များက မိမိတို့အထဲမှ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရမည်။

ပုဒ်မ ၉၊ ဗဟိုကောင်စီ၏ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ကို ဗဟိုကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ က ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၈ အရ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ယင်းတို့၏ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသည့် ရာထူးအတိုင်းလည်းကောင်း၊ ဗဟိုကောင်စီဝင် များက ရွေးကောက်တင်မြှောက်သော အခြားဗဟိုကောင်စီဝင်(၇)ဦးသည် အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် အဖြစ် လည်းကောင်း ပါဝင်စေလျက် စုစုပေါင်း (၁၅)ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။

ပုဒ်မ ၁၀၊ ဗဟိုကောင်စီသည် အမှုဆောင်အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် ဂုဏ်ထူးဆောင် နာယက များကို သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခန့်ထားခြင်း ပြုလုပ်နိုင်သည်။

(၃) မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးအသင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၊ ပုဒ်မခွဲ(ခ)ကို အောက်ပါအတိုင်း အစားထိုးရမည်။

ပုဒ်မ ၁၄(ခ)၊ မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှူး၏ ဇနီးကဖြစ်စေ၊ မြို့နယ်ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာနမှူး၌ ဇနီးမရှိလျှင် မြို့နယ်အသင်းဥက္ကဋ္ဌက တာဝန်ပေးအပ်သည့် မြို့နယ်အဆင့် ကျန်းမာရေးဘက်ဆိုင်ရာ ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိတစ်ဦး၏ ဇနီး သို့မဟုတ် မြို့နယ်အသင်း ဥက္ကဋ္ဌက တာဝန်ပေးအပ်သည့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းကို စိတ်ပါဝင်စားသော ပြင်ပဆရာဝန် တစ်ဦးက ဖြစ်စေ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရမည်။

(၄) မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးအသင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆ ကို အောက်ပါ အတိုင်း အစားထိုးရမည်။

ပုဒ်မ ၁၆၊ ဗဟိုကောင်စီမြို့နယ်အသင်းနှင့် အသင်းခွဲအသီးသီး၏ အမှုဆောင် သက်တမ်းသည် (၅)နှစ် ဖြစ်သည်။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေအရ ကျွန်တော် လက်မှတ်ရေးထိုးပါသည်လို့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အဆိုတင်သွင်းအပ် ပါတယ်။ ထိုအဆိုကို ဆွေးနွေးနိုင်ရန်၊ စဉ်းစားနိုင်ရန်အတွက် တင်ပြအပ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၁၉။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အဆိုကို ထောက်ခံမယ့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကို ဖိတ်ခေါ် ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၁၉။

ဒေါက်တာခင်မောင်လေး၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)။ ။ လေးစား အပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စု ဒုတိယဝန်ကြီးမှ အဆိုတင်သွင်းသော မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးအသင်း ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေကြမ်းအား အမျိုးသားလွှတ်တော်တွင် ဆွေးနွေးစဉ်းစားရန်သင့် ပါကြောင်း ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)မှ ကျွန်တော် ဒေါက်တာခင်မောင်လေး က ထောက်ခံအပ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၂၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့် ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသား လွှတ်တော်က ဆွေးနွေးစဉ်းစားရန် သင့်/မသင့် လွှတ်တော်ရဲ့ သဘောထားရယူမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေကြမ်းကို ဆွေးနွေး စဉ်းစားရန် လွှတ်တော်က သဘောတူပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

သဘောမတူတဲ့ သူ ရှိပါသလားခင်ဗျား။

[သဘောမတူသူ မရှိပါ။]

သဘောမတူသူ မရှိတဲ့အတွက် မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေး အသင်း ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသားလွှတ်တော်က ဆွေးနွေးစဉ်းစားရန် ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက မြန်မာနိုင်ငံမိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးအသင်းဥပဒေ ကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေကြမ်းကို ဆွေးနွေးလိုသည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များရှိလျှင် အမည်စာရင်း တင်သွင်းနိုင်ကြောင်း ကြေညာခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၂၁။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့် ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေကြမ်းကို ဆွေးနွေးမယ့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ဆွေးနွေးလိုသည့် အကြောင်းအရာ အကျဉ်းချုပ်ကို ဖော်ပြလက်မှတ် ရေးထိုးပြီး ၁-၂-၂၀၁၃ ရက် (သောကြာနေ့) ထက် နောက်မကျဘဲ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဌာန၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ အမည်စာရင်း တင်သွင်းနိုင်ပါတယ်။

တင်သွင်းထားတဲ့ ဥပဒေကြမ်းနဲ့စပ်လျဉ်းပြီး ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ လေ့လာတွေ့ ရှိချက်နှင့် သဘောထားမှတ်ချက်တို့ကို ဖတ်ကြားတင်သွင်းရန်နှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ဆွေးနွေးရန်နေ့ရက်ကို သီးခြားသတ်မှတ်ပေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးမျိုးမြင့်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)၏ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ ရေကြီးမှု ကာကွယ်တာဝန်များ၊ ရေနုတ်မြောင်းများနှင့် ဆက်စပ်ရေးအား အဆောက်အအုံများ ပြန်လည် ခေတ်မီပြင်ဆင်ခြင်း စီမံကိန်း (Rehabilitation and Modernization Project of Flood Protection Embankments, Drainages and Ancillary Structures for Ayeyarwady Delta) အား အဆင့်လိုက် ဆောင်ရွက်သွားရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်း အဆိုကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက ဆွေးနွေးခြင်း၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အဖွဲ့အစည်းဝင်က ပြန်လည်ဖြေရှင်းဆွေးနွေးခြင်းနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ် ရယူခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၂၁။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ မန္တလေးတိုင်း ဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)မှ ဦးမျိုးမြင့် တင်သွင်းထားတဲ့ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ ရေကြီးမှုကာကွယ်တာဝန်များ၊ ရေနုတ်မြောင်းများနှင့် ဆက်စပ်ရေးအား အဆောက်အအုံများ ပြန်လည်ခေတ်မီပြင်ဆင်ခြင်း စီမံကိန်းအား အဆင့်လိုက် ဆောင်ရွက်သွားရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အား တိုက်တွန်းကြောင်း အဆိုကို ဆွေးနွေးဖို့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် (၁၃)ဦး အမည်စာရင်း တင်သွင်းထားပါတယ်။

ပထမဦးစွာ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)မှ ဦးစိုးမြင့် ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၀:၂၂။

ဦးစိုးမြင့်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ဒုတိယဝန်ကြီးများ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် များအားလုံး မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေလို့ ဆုတောင်းမေတ္တာ ပို့သပါတယ်။ ကျွန်တော် ကတော့ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးစိုးမြင့် ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

ကျွန်တော့်အနေနဲ့ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးမျိုးမြင့် ရဲ့ အဆိုအပေါ်မှာ ထောက်ခံဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ဦးမျိုးမြင့် ရဲ့ အဆိုက ကျွန်တော်တို့ ၁၈-၁-၂၀၁၃ ရက်နေ့ (သောကြာနေ့)မှာ ကျင်းပတဲ့ အမျိုးသား

လွှတ်တော်ရဲ့ တတိယနေ့အစည်းအဝေးမှာ ဦးမျိုးမြင့် တင်သွင်းသွားတဲ့ အဆိုကတော့ ဧရာဝတီ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ ရေကြီးမှုကာကွယ်ရေး တာတမံများ၊ ရေနုတ်မြောင်းများနှင့် ဆက်စပ်ရေးပေး အဆောက်အအုံများ ပြန်လည်ခေတ်မီပြင်ဆင်ခြင်း စီမံကိန်း (Rehabilitation and Modernization Project of Flood Protection Embankments, Drainages and Ancillary Structures for Ayeyarwady Delta Project) ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ Project ကို အဆင့်လိုက် ဆောင်ရွက်သွားရန် ဦးမျိုးမြင့် က ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်း အဆို ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒီအဆိုပေါ်မှာ ဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုရှင် တင်သွင်းတဲ့ အဆိုဟာ ကျွန်တော့် အမြင် မှာတော့ အလွန်အရေးကြီးတဲ့ အဆိုတစ်ရပ် ဖြစ်ပါတယ်။

ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသဟာ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အဓိက ဆန်စပါးထွက်ရာ ဒေသ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ ရေကြီးရေလျှံမှု ကာကွယ်ရေး အတွက်ကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ ကြိုးစားပြီး ကာကွယ်သွားဖို့ လိုပါတယ်။ အဓိက ဧရာဝတီမြစ်ဟာ ဆန်စပါးထွက်ရာ အဓိကဒေသ ဖြစ်သလို ဧရာဝတီမြစ်မှာရှိတဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ (၇၀)ရာခိုင်နှုန်း ကလည်း လယ်ယာလုပ်ငန်းကို အခြေပြုပြီး လုပ်ကိုင်ရတဲ့သူများ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီနေရာမှာ ကျွန်တော် ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသရဲ့ ကျွန်တော်တို့ တာတမံတွေကို လေ့လာကြည့်ပါတယ်။ လေ့လာကြည့်တဲ့စာရင်းအရ မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးမှာ တာတမံပေါင်း (၂၂၅)ခုနဲ့ အလျားမိုင်ပေါင်း (၂၄၇၃)မိုင်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ အဲဒီမှာ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်မှာရှိတဲ့ တာတမံ အလျားဟာ၊ တာတမံအခုရေတော့ (၆၄)ခု၊ အလျားက (၁၃၁၆.၉၄)မိုင် ရှိပါတယ်။ ပြန်ပြီး တွက်ကြည့်လိုက်ရင် မြန်မာနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံးမှာရှိတဲ့ တာတမံ စုစုပေါင်းရဲ့ (၅၅)ရာခိုင်နှုန်းဟာ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသကို ကာရံထားကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသကို အဆိုရှင်တင်သွင်းတဲ့ ဧရာဝတီမြစ်ဝ ကျွန်းပေါ်ဒေသ တာတမံများ အဆင့်မြှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးမှာ ကျွန်တော်တို့ ပြန်လေ့လာ ကြည့်ရင် ဧရာဝတီမြစ်ကြီးဟာ မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းကနေ စီးဆင်းလာတဲ့ ဧရာဝတီမြစ်ကြီးရဲ့ မြစ်ပေါင်းစုံက စီးဆင်းတဲ့ရေတွေဟာ ဧရာဝတီမြစ်ကြီးကို လာပါတယ်။ ဧရာဝတီမြစ်ကြီးဟာ မိုင်ပေါင်း(၁၃၅၀) ရှည်လျားပါတယ်။

ကြုံခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီနောက်ပိုင်းမှာ ဒီတာကို ပြန်ထိန်းသိမ်းပြီးတော့ အထူးသဖြင့် ဧရာဝတီတိုင်းမှာ တာတွေကို စောင့်ရှောက်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

အခု အဆိုရှင် တင်ပြချက်အရ ဧရာဝတီတိုင်းရဲ့ တာတွေဟာ အဆိုရှင်ဟာ ဒီဌာနမှာ လက်ထောက်အင်ဂျင်နီယာဘဝကနေ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ဘဝအထိ နှစ်ပေါင်းများစွာ လုပ်လာ တော့ ဒီနေရာတွေကို ကျွမ်းကျင်သဖြင့် သူ့ရဲ့အဆိုထဲမှာ တာတွေဟာ အရင်ထက် (၃)ပေကနေ (၅)ပေလောက်အထိ နိမ့်ကျသွားတယ်ဆိုတော့ ဧရာဝတီတိုင်းရဲ့ တာတွေအနေနဲ့ စိုးရိမ်ဖွယ် အနေအထားမှာ ဖြစ်နေပါတယ်။ သူ့ရဲ့ Design-Crest-Level မမီတော့ပါဘူး။ အဲဒီလိုဆိုလို့ ရှိရင် ဒီတာတွေဟာ ထူးကဲမြစ်ရေကြီးခြင်းများနဲ့ လာလို့ရှိရင် စိုးရိမ်ရမယ့် အခြေအနေဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဒီတာတွေကို Strengthen ပြန်လုပ်ဖို့ အဓိကအချက်လည်း လိုပါတယ်။ ဒါလေးကိုလည်း တကယ်တော့ ဘေးအန္တရာယ် မကျရောက်ခင်မှာ ကြိုတင်လုပ်ထားတာလည်း အများဆုံး ကောင်းပါတယ်။ အခု ဦးမျိုးမြင့် အဆိုအရ ဒီတာတွေဟာ နိမ့်ကျနေတဲ့အတွက် လုံခြုံမှု မရှိတော့ဘူး။ လုံခြုံမှု မရှိတော့ဘူးဆိုရင် ဧရာဝတီမြစ် ရေကြီးရေလျှံဖြစ်တဲ့အချိန်မှာ ဒီဖက်ကို တာတွေ ကျိုးပေါက်တဲ့ ပြဿနာတွေ ဖြစ်လာလို့ရှိရင်၊ ဧရာဝတီတိုင်း ရေလွှမ်းမိုးလို့ ရှိရင် ဧရာဝတီတိုင်းတစ်ခုလုံး ဆုံးရှုံးမှုတွေ အများကြီးဖြစ်ရမှာစိုးလို့ ဦးမျိုးမြင့် ပထမအဆို ဖြစ်တဲ့ Rehabilitation ဆိုတဲ့ ဒီ ဝေါဟာရကိုလည်း ကျွန်တော် ပြန်လေ့လာပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တကယ်တော့ ဒီတာတွေက လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်(၂၀)လောက်က စပါး(၁)၊ စပါး(၂) ဆိုပြီးတော့ လုပ်ခဲ့တဲ့ တာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် လေ့လာသိရှိ ရသလောက် သိရှိရပါတယ်။ ဒီ တာတွေဟာ နှစ်စဉ်လို လုံလောက်တဲ့ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှု Yearly Maintenance မလုပ်ခဲ့တဲ့ အတွက်ကြောင့် ဒါတွေဟာ တဖြည်းဖြည်း ပိုဆိုးလာတာ ဖြစ်ပါတယ်။

အခု ဦးမျိုးမြင့် အဆိုအရ ဒီဟာတွေက တကယ့်စီမံကိန်းကြီးတစ်ရပ်လို ဒီတာ အဟောင်းတွေကို အသစ်တွေလို ပြန်ဖြစ်အောင် လုပ်ရမှာဖြစ်တဲ့အတွက် လုပ်ငန်းပမာဏလည်း ကြီးမားပါတယ်။ ကြီးမားလို့ မလုပ်ဘူးဆိုရင်လည်း ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စပါးကျီဖြစ်တဲ့ ဧရာဝတီ တိုင်းဒေသကြီးရဲ့ အနာဂတ် လုံခြုံစိတ်ချမှု မရှိဘူးဆိုတာဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီအဆိုကို ကျွန်တော် ထောက်ခံဆွေးနွေးခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်က ဒီမှာ အဆိုရှင်ရဲ့ တင်ပြချက်မှာ ပါပါတယ်။ ဆားငန်ရေတားတံ
တွေပါ။ ဒီလုပ်ငန်းကလည်း စိတ်ဝင်စားနေတာ ကြာပြီဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဧရာဝတီမြစ်
စီးလာပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်က ဟင်္သာတအထက်ပိုင်းထိ ငဝန်မြစ်အောက်ဘက်
ရောက်တော့ ပုသိမ်မြစ် ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီကစပြီးတော့ မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ခွဲထွက်လာတာ။
အောက်မှာ ရေထွက်ပေါက်ကြီး (၉)ပေါက်ဆိုပြီးတော့ ရေထွက်ပေါက်ကြီး(၉)ပေါက်နဲ့ ပင်လယ်ထဲကို
စီးဆင်းသွားပါတယ်။

ဒီ ရေထွက်ပေါက်ကြီး (၉)ပေါက်က နှစ်စဉ်၊ နေ့စဉ် တစ်နေ့ ဒီရေ (၂)ခါ တက်တယ်။
ဒီရေ (၂)ခါ ကျတယ်။ ဒေသခံလူတွေ ဒုက္ခတွေ ခံစားရတာ များပါပြီ။ နိုင်ငံတကာ၊ တိုးတက်တဲ့
နိုင်ငံတကာမှာဆိုရင် အဆိုရှင်ပြောတဲ့ ကျွန်းပတ်တာတွေ၊ ဆားငန်ရေတားတံတွေ ဒါမျိုးတွေကို
ခေတ်မီတဲ့နည်းပညာနဲ့ ဆောက်လို့ရှိရင် ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှာ ရေငန်ဝင်ရောက်မှု
နည်းသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရေငန်ဝင်ရောက်မှုနည်းသွားလို့ အပေါ်ရေ ဖိစီးလာရင်၊ ရေချိုတွေ
ဖိလာရင် ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွေဟာ အရင်ထက် ဆန်စပါးစိုက်လို့ ပိုကောင်းမယ်။
ဆန်စပါးစိုက်ဖို့ မြေဧရိယာတွေ ပိုပြီးထွက်လာမယ်။ နောက် လူတွေ တစ်နေ့(၂)ကြိမ် ဒီရေ
အတက်/အကျမှာ ခံစားရမယ့် ဒုက္ခ၊ သုက္ခတွေလည်း ကင်းမယ်။ နောက်တစ်ခုက ကျွန်တော်တို့
ကျွန်းပတ်တာတွေဟာ ပင်လယ်ရေငန်တားတံတွေဟာ ပင်လယ်ဆားငန်ရေ မဝင်ရောက်တဲ့
အတွက်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ နာဂစ်လိုမျိုး ကြုံကြိုက်လာရင်၊ ဒီ တာတံ
တွေ ရှိလာရင် လူတွေအတွက် လုံခြုံမှုလည်း ပိုမိုရှိပါမယ်။ ဒါကိုလည်း အဆိုရှင်က သူ့ရဲ့
Conclusion မှာ အပိုင်း(၂)မှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။ ယခင်က ဆောက်ပြီးသား ပင်လယ်ရေငန်
တားတံတွေ ရှိပါတယ်။

ဒီ ရေငန်တားတံတွေလည်း အထက်ကလိုပဲ ရေတားတံတွေလို ပျက်စီးနေပါပြီ။
ဒီဟာတွေကိုလည်း ပြန်ပြီးတော့ အဆင့်မြှင့်တင်ပြီးတော့ ခေတ်မီနည်းပညာတွေနဲ့ ရေလွှဲတံခါးတွေ
တည်ဆောက်ခြင်းအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှာ ပိုပြီးတော့ ဖွံ့ဖြိုး
သာယာပြီးတော့၊ ပိုပြီးတော့ ယခင်ကထက် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အားကိုးအားထား
ရတဲ့ စပါးကျိုတစ်ခုဖြစ်မှာ ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဒါ အဆိုရှင်ရဲ့ အရေးကြီးတဲ့ အဆို တစ်ခုအဖြစ်
ထောက်ခံဆွေးနွေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၃၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)မှ ဦးခင်မောင်ရီ ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၀:၃၃။

ဦးခင်မောင်ရီ၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)။ ။ လေးစားအပ် ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးအား အမှူးထား၍ ပြည်ထောင်စု ဒုတိယဝန်ကြီး နှင့် တကွ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများအားလုံးကို လေးစားစွာ ကျွန်တော် နှုတ်ခွန်းဆက်သ ဂါရဝပြုပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဆဋ္ဌမပုံမှန် အစည်းအဝေးရဲ့ တတိယနေ့မှာ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)က လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီး အဘဦးမျိုးမြင့် ကနေပြီးတော့ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသကြီး ရေကြီးကာကွယ်မှု တာတမံများ၊ ရေနုတ်မြောင်းများနှင့် ဆက်စပ်ရေအား အဆောက်အအုံများကို ပြန်လည်၍ ခေတ်မီပြင်ဆင်ခြင်း စီမံကိန်းကို အဆင့်လိုက် ဆောင်ရွက်သွားရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်း အဆိုကို တင်သွင်းသွားပါတယ်။

ကျွန်တော့်အနေနဲ့ တင်သွင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်တဲ့ ဦးမျိုးမြင့် ကတော့ ဒီဘာသာရပ် ဆိုင်ရာမှာ ကျွမ်းကျင်တဲ့ပညာရှင်ဖြစ်သလို ဒီလုပ်ငန်းနဲ့ပတ်သက်လို့လည်း နှစ်ပေါင်းများစွာ ရာထူးအဆင့် မြင့်မြင့်ထိအောင် တာဝန်ယူခဲ့သူ ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ပညာရှင်ပီပီပဲ တင်ပြ ရာမှာ Slide (၁၃)ခုနဲ့ Data တွေ ကိန်းဂဏန်းတွေနဲ့ မြေပုံများနဲ့တကွ တင်ပြသွားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ထောက်ခံဆွေးနွေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ ပညာရှင် မဟုတ်သော်ငြားလည်း ဧရာဝတီ တိုင်းဒေသကြီးရဲ့ ထိခိုက်လွယ်တဲ့ Vulnerable အဖြစ်ဆုံးဒေသမှာ အခြေစိုက် နေထိုင်သူ ဖြစ်၍ တစ်ကြောင်း၊ ကျွန်တော့်ရဲ့ မဲဆန္ဒနယ်အပါအဝင် ကိုယ့်တိုင်းဒေသကြီးက ပြည်သူများရဲ့ အကျိုးနဲ့ ယှဉ်တွဲကိစ္စ ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ စိတ်ဝင်စားမှုအရရော၊ တာဝန်အရပါ ထောက်ခံ ဆွေးနွေးရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုကတော့ ကျွန်တော့်ရဲ့ လုပ်သက်အတွင်းမှာ၊ နှစ်ပေါင်း (၃၀)ကျော်အတွင်းမှာ တာတမံကျိုးပေါက်ပြီး လူတွေ အတိဒုက္ခရောက်ရတဲ့ အချိန်(၃)ကြိမ်လုံးမှာ ကျွန်တော်သည် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းကို ထဲထဲဝင်ဝင် လုပ်ခဲ့ရတဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီလုပ်ငန်းဟာ

ဒီအဆိုဟာ ကျွန်တော်နဲ့ ဆက်စပ်နေတာဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ထောက်ခံခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း ဥက္ကဋ္ဌကြီးအား လေးစားစွာ တင်ပြအပ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အဆိုရှင်ရဲ့ တင်ပြချက်အရ ဧရာဝတီမြစ်ဝ ကျွန်းပေါ်ဒေသဟာ တိုင်းအနေနဲ့ပြောရင် ဧရာဝတီတိုင်း၊ ပဲခူးတိုင်းနဲ့ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး (၃)ခု ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော် ပါဝင်မှုဧရိယာအချိုးဟာ တာတမံ ကာကွယ်ထားတဲ့ စိုက်ဧကနဲ့ ပြန်အချိုးချမယ်ဆိုရင် ဧရာဝတီက (၆၈.၅၄)ရာခိုင်နှုန်းဆိုတော့ ရာခိုင်နှုန်း(၇၀)ကျော် တစ်နည်းအားဖြင့် သုံးပုံနှစ်ပုံ ကျော်ကျော်လောက် ပါဝင်ပါတယ်။ ပဲခူးက (၁၉)ရာခိုင်နှုန်းနီးပါး၊ နောက်ပြီးတော့ ရန်ကုန်က (၁၃)ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးပဲ ပါဝင်တာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဆိုလိုတာက ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဒေသကြီးတစ်ခုလုံးဟာ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရဲ့ စိုက်ဧက(၂၇)သိန်း ကျော်ဟာ တာတမံအကျိုးပြုဧကအားလုံး တစ်နိုင်ငံလုံးရဲ့ (၉၁.၅)ထိအောင်ရှိတယ်ဆိုတဲ့ အချက်က အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။

ဆိုလိုတာက စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုမှာ ဧရာဝတီတိုင်းက ယူထားတဲ့ အခန်းကဏ္ဍဟာ ဘယ်လောက်ထိအောင် ကြီးမားတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် တင်ပြလိုခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံလို စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံပြီး Agro Base Economy နဲ့ စက်မှုနိုင်ငံဖြစ်အောင် ကြိုးပမ်းတည်ထောင်နေတဲ့နိုင်ငံမျိုးမှာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအတွက် စိုက်ပျိုးမြေလည်း အများဆုံး ရှိတယ်။ စပါးသီးနှံအတွက် အရေးပါဆုံးဒေသဖြစ်တယ်ဆိုတာ ပေါ်လွင်နေပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော် ထောက်ခံတဲ့အထဲမှာ စကားတစ်ခွန်း ပါပါတယ်။ အဆိုရှင်ရဲ့စကားကို ကိုးကားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ တာတမံ ကာကွယ်ထားသော အကျိုးပြုဧရိယာ ဆိုတဲ့စကားလေးကို သတိချပ်စေလို ပါတယ်။ အကြောင်းရင်းကတော့ စိုက်ပျိုးမြေများကို ကာကွယ်ထားတဲ့ တာတမံများရဲ့ အရေးပါမှု၊ ကြံ့ခိုင်မှုဟာ ဘယ်လောက်အထိအောင် တာသွားတယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော် တင်ပြချင်တဲ့အချက် ဖြစ်ပါတယ်။

နောက် ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဟာ အာရှတိုက်ရဲ့ စပါးကျီ(၃)ခု၊ မြန်မာနိုင်ငံ ဧရာဝတီ၊ ထိုင်းနိုင်ငံရဲ့ ကျောက်ဖရားနဲ့ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ မဲခေါင် Delta (၃)ခုထဲမှာ ပါဝင်ပြီးတော့ အဲဒီ(၃)နိုင်ငံဟာလည်း ကမ္ဘာ့ရဲ့ ဆန်တင်ပို့မှု အများဆုံးနိုင်ငံစာရင်းမှာ ပါဝင်တယ်ဆိုတာလည်း သတိထားစရာ ဖြစ်ပါတယ်။

ခရိုင်၊ ဓနုဖြူ၊ ညောင်တုန်း စသည်ဖြင့် အောက်ကို ဆင်းသွားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ ဧရာဝတီမြစ်ရဲ့ အနောက်ဘက်ကမ်းမှာတော့ ဒါ အနောက်ဘက်ကမ်းတာဆိုတာ ဒီမြို့တွေကို ဆိုတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဧရာဝတီမြစ်မကြီးက တည့်တည့်စီးဆင်းလာရင်းနဲ့ ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂပူမြို့ ညောင်ကျိုးတိုက်နယ် အထက်နားမှာ ငဝန်ကျွန်းသာ ဆိုတဲ့နေရာလေးမှာ စပြီးတော့ ဧရာဝတီနဲ့ ငဝန်ဆိုပြီးတော့ မြစ်နှစ်ခု ခွဲသွားပါတယ်။ ငဝန်မြစ်က ကျွန်တော်တို့ မြေပုံအရ ပြောမယ်ဆိုရင် ဧရာဝတီ၊ ဟင်္သာတခရိုင်ရဲ့ လက်ဝဲဘက်က စီးပြီးတော့ ဧရာဝတီမြစ်မကြီးကတော့ လက်ယာဘက်ကစီးတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဟင်္သာတခရိုင်ကို ဝင်ပေါက်ဖြစ်တဲ့ ပုသိမ်-မုံရွာ-ရေဦးလမ်းက လာလို့ရှိရင် ဖြတ်ရတဲ့ မြို့ကွင်းတံတားလို့ခေါ်တဲ့ နာမည်ကျော်တံတားကြီး(၂)စင်းဟာ အဲဒီ ငဝန်မြစ်ပေါ်ကို ဖြတ်ပြီးတော့ ဆောက်ထားတဲ့ တံတားကြီးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ငဝန်မြစ်ကတော့ အင်္ဂပူမြို့နယ် ကိုလည်း ဖြတ်စီးတယ်။

အဲဒါပြီးရင် သူ့အောက်မှာရှိတဲ့ လေးမျက်နှာမြို့နယ်ကို ဖြတ်စီးပြီးတဲ့နောက် ရေကြည် မြို့နယ်က ငါးသိုင်းချောင်း၊ ရေကြည်နဲ့ အောက်ဘက် ဒါးက အထိအောင် ဆက်ဆင်းတဲ့ တာကြီးမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒါကို ကြည့်လိုက်ရင် ဟင်္သာတခရိုင်တစ်ခုလုံးကို ဒီကာထားတဲ့ တာတမံ တွေဟာ ဂငယ်ပုံသဏ္ဍာန်၊ တစ်နည်းအားဖြင့် မြင်းခွာပုံစံ (Horse Shoe Shape)နဲ့ အပေါ်ကနေ ဒီလိုမိုးပြီး ကာထားတယ်ဆိုတာကို သတိထားမိမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ဒါကို ဘာလို့ပြောရလဲဆိုတဲ့အခါကျတော့ ဆောက်ခဲ့တဲ့ကာလဟာ အင်္ဂလိပ်အုပ်ချုပ်တဲ့ ကိုလိုနီခေတ်က ဆောက်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီမဆောက်ခင်တုန်းကတော့ ဟင်္သာတခရိုင်က တောင်သူတွေဟာ ရေနဲ့ပဲ နပန်းလုံးနေတာဖြစ်ပါတယ်။ ရတဲ့နှစ် ရ၊ မရတဲ့နှစ် မရနဲ့ စားရတစ်လှည့်၊ ငတ်တစ်လှည့်နဲ့ မျက်ရည်နဲ့ လုံးထွေးနေရတဲ့ဒေသ ဖြစ်တယ်လို့ သိခဲ့ရ ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဟင်္သာတကို ကျွန်တော်တို့ Burma Gazette ထဲမှာ ဖတ်ကြည့်လိုက်ရင် Tear Island လို့ တင်စားထားတဲ့ စကား သွားတွေ့ရပါတယ်။ Tear Island လို့ခေါ်တာကတော့ ဟင်္သာတဟာ ကျွန်းလိုပဲ ရေတွေဝိုင်းနေပြီးတော့ မျက်ရည်ပေါက်စက်ကလေးလိုပေါ့၊ Tear Drop ပုံစံလေးရှိနေတာက တစ်ကြောင်းပေါ့။ နောက်ပြီးတော့ အဲဒီတောင်သူတွေဟာ အမြဲတမ်း မျက်ရည် စက်လက် ဖြစ်နေတာတစ်ကြောင်းကြောင့် Tear Island လို့ခေါ်တဲ့ အဆိုတောင်မှ Burma

Gazette ထဲမှာပါလာတာ ကျွန်တော် တွေဖူးပါတယ်။ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသက ပုဂ္ဂိုလ်တွေက မိုးတွင်းရောက်လာရင် အထူးသဖြင့် ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်ဆိုရင်တော့ မိုးလေဝသနှင့် လေဗေဒဦးစီးဌာနက ထုတ်ပြန်ကြေညာတဲ့ စိုးရိမ်ရေမှတ်ဆိုတဲ့ ရေမှတ်ကို အမြဲတမ်းစိုးရိမ်ရပြီးတော့ ပူပန်စွာ နားထောင်နေကြရပါတယ်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးကတော့ ရေကြီးမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေတဲ့ အကြောင်းအရာတွေဟာ မြစ်ဖျားက စပါတယ်။ မြောက်ပိုင်းက စပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းမှာရှိတဲ့ ဧရာဝတီမြစ်ရဲ့ အပေါ်ပိုင်းနဲ့ ဒီဘက်က အဓိကလက်တက်ကြီးဖြစ်တဲ့ ချင်းတွင်းမြစ်နှစ်သွယ်ရဲ့ ရေကြီးမှု အခြေအနေက စပါတယ်။ တစ်ခါ ဟိုဘက်က အိန္ဒိယပြည်နယ်ထဲက ဗြဟ္မပုတ္တရမြစ် မြစ်ရေ ရေကြီးမှုထိအောင်ထည့်ပြီးစဉ်းစားရပါတယ်။ Hydrology အရ စဉ်းစားရင်ထည့်စဉ်းစားရပါတယ်။ အဲဒီကနေပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ဗန်းမော်၊ မန္တလေး၊ ပြည်၊ ဟင်္သာတဆိုတဲ့ မြို့ကြီးတွေကို အဓိက ထားပြီးတော့ ရေတိုင်းစခန်းတွေကနေပြီးတော့ ရေမှတ်ကို ကြေညာပေးပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရေရဲ့အမြင့်၊ အနက်ကို ကြေညာပေးပါတယ်။ အဲဒီမှာ အဆင့်(၂)ဆင့် ရှိပါတယ်။ စိုးရိမ်ရေမှတ် ဆိုတာနဲ့ အန္တရာယ်ရေမှတ်ဆိုပြီး (၂)ဆင့် ရှိပါတယ်။ စိုးရိမ်ရေမှတ် ရောက်ရင်တော့ ရေကင်းတွေ၊ ဘာတွေ စချရပါတယ်။ အဲဒီကနေမြင့်တက်လာပြီးတော့ အန္တရာယ်ရေမှတ် ရောက်ရင်တော့ တာပေါ်ကို ရေကြီးပြီး ရေကျော်တာပေါ့။ Over Topping ဖြစ်တဲ့ နည်း(၁)နည်း၊ သို့မဟုတ် တာတွေကျိုးပြီး Breach ဖြစ်တဲ့နည်း(၁)နည်းနဲ့ ရေကြီးရေလွှမ်းမိုးမှု ဖြစ်တတ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ တာတွေကို ဖို့ကတည်းကိုက အမြင့်ဆုံးဖြစ်ခဲ့တဲ့၊ ရှိခဲ့ဖူးတဲ့၊ စိုးရိမ်ရေမှတ် သို့မဟုတ် အန္တရာယ်ရေမှတ်ထက်ပိုပြီး (၂)ပေလောက်မြင့်အောင် Free Board (၂)ပေလောက် မြင့်နေအောင်၊ တာတမံရဲ့အမြင့်ကို ဆင့်ပြီးဖို့တဲ့စနစ်ကို ကျင့်သုံးရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အင်္ဂလိပ် အစိုးရလက်အောက်ခေတ်တုန်းကတော့ ကျွန်တော်တို့ သူတို့နိုင်ငံမှာမဟုတ်ဘဲ၊ အဲဒီအခါကျတော့ သူတို့ရဲ့အဓိက ကိုယ်ကျိုးစီးပွားပဲကြည့်ပြီးတော့ တာတမံကို ဖို့တဲ့စနစ်ကိုက အကျိုးစီးပွားနဲ့ ယှဉ်ပြီးတော့ Priority ပေါ့။ ဦးစားပေး ရွေးချယ်ပါတယ်။ စောစောတုန်းက အစ်ကိုကြီး ဦးစိုးမြင့် လည်းပြောသွားတာ ရှိပါတယ်။ ဧရာဝတီမြစ် အနောက်ဘက်ကမ်းက ဟင်္သာတခရိုင်ကို ကာကွယ် ထားတဲ့ တာတမံတွေရဲ့ ကာကွယ်ဧရိယာဟာ (၁) ဧရိယာကျယ်တယ်၊ စိုက်ပျိုးမြေ အများကြီး

ရှိတယ်။ ခရိုင်မြို့ကြီးရှိတယ်။ လူနေဦးရေ ထူထပ်တယ်။ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုရှိရင် တန်ဖိုးကြီးစွာဆုံးရှုံးမှာ ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဦးစားပေး(၁)အဖြစ် ကာကွယ်တဲ့ တာတမံများ ဆောက်ပါတယ်။

မြစ်ရဲ့အရှေ့ဘက်ကမ်း ပဲခူးတိုင်းကတော့ မြို့နယ်(၂)မြို့နယ် အဓိကပါပါတယ်။ သာရဝေ၊ လက်ပံတန်း စတဲ့မြို့နယ်တွေမှာတော့ စိုက်ပျိုးမြေ သိပ်မရှိဘဲနဲ့ မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း ဟိုတုန်းကပေါ့လေ၊ လွင်ပြင်တွေရှိတဲ့အတွက်ကြောင့် Flood Plain အဖြစ်နဲ့ပဲ ထားပြီးတော့ တာတမံကို စတိပဲ ဖို့ပါတယ်။ တာဖို့ကတည်းက ဟင်္သာတဘက်က တာထက် သာရဝေဘက်က တာကို (၂)ပေ၊ (၃)ပေ နိမ့်ပြီးဖို့ထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဟင်္သာတမှာ စိုးရိမ်ရေအမှတ် ရောက်လာပြီဆိုကတည်းက အန္တရာယ်ရေအမှတ် မရောက်ခင်ကတည်းက ရေဟာ ဟိုဘက်ကို ကျော်သွားတာဖြစ်တဲ့ အတွက်ကြောင့်၊ မြစ်ထဲကရေကို ဆွဲနုတ်သွားတဲ့အတွက်ကြောင့် ဒါဟာ ဟင်္သာတဘက်မှာ တာတွေကျိုးနိုင်ဖို့ အလားအလာမရှိအောင် စီစဉ်ထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကတော့ အင်္ဂလိပ်ခေတ်ပါ။

နောက်ပိုင်းကျတော့ လွတ်လပ်ရေးရပြီး နောက်ပိုင်းကျတော့ ဒီလို တွက်လို့မရတော့ဘူး။ တိုင်းနဲ့ပြည်နယ်အားလုံးကို တစ်ပြေးညီဖွံ့ဖြိုးဖို့ စဉ်းစားရတဲ့အခါကျတော့ အထူးသဖြင့် ၁၉၆၂ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းအခါကျတော့ တာတွေကို သူတိုင်း၊ ကိုယ့်တိုင်းအပြိုင် ကြံ့ခိုင်မှု လုပ်လာတာ ရှိပါတယ်။ တာတွေအပြိုင်ဖို့လာတာပေါ့။ တောင့်တင်းကြံ့ခိုင် ပိုပြီးမြင့်အောင် ဖို့လာတဲ့သဘောတွေ ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဥပမာပေးရမယ်ဆိုရင် ဟင်္သာတဟာ ဟိုတုန်းက စိုးရိမ်ရေမှတ်ဟာ (၄၂.၅)ပေ၊ စိုးရိမ်ရေမှတ် ဖြစ်ပါတယ်။ (၄၅)ပေကတော့ အန္တရာယ်ရေမှတ်ပါ။ တာကျိုးတာ များပါတယ်။

သို့သော်လည်း အခုနောက်ပိုင်းမှာ ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန ရဲ့ ကြိုးစားမှုကြောင့် တာတွေရဲ့ အမြင့်ဟာ (၄၇.၅)လောက်ထိအောင် ခံနိုင်ရည် ရှိပါတယ်။ ဆိုလိုတာ တာအချို့ဟာ (၄၉)ပေ ထိအောင် မြင့်ဖို့ထားတဲ့သဘော ရှိပါတယ်။ ဒါဟာ ကောင်းသလားလို့ မေးရင်၊ တစ်ဖက်က ကောင်းတယ်။ နောက်တစ်ဖက်က မကောင်းပါဘူး။ တာတွေကို မြစ်ရဲ့ကမ်းပါး ဘယ်၊ ညာက အပြိုင်ဖို့တယ်ဆိုရင် ဘာဖြစ်မလဲဆိုရင် ရေက ပိုပြီးမြင့်တက်လာဖို့ပဲ ရှိပါတယ်။ ရေအပေါ်ပဲ တက်လာဖို့ ရှိပါတယ်။ အဲဒီလိုတက်လာရင် ရေရဲ့အမြင့်တက်လာလေလေ၊ ကျွန်တော်တို့ ရူပဗေဒနဲ့ကြည့်မယ်ဆိုရင်၊ Physics သဘောတရားအရ ရေရဲ့ဖိအား၊ တည့်တည့်ပြောရရင်တော့

Lateral Thrust လို့ခေါ်တဲ့ ဘေးတိုက်တွန်းတဲ့အားက ဘယ်မှာရှိလဲ ဆိုတော့ ဒီအနက်ရဲ့ တစ်ဝက်မှာ အမြင့်ဆုံးဖြစ်ပါတယ်။ ဒီရေအနက်ရဲ့ တစ်ဝက်ဆိုတာ တာခြေလောက် သွားကျပါတယ်။ ဒါက ပေ(၂၀)၊ (၂၅)မြင့်တဲ့ အခြေအနေမှာ တာခြေလောက် သွားကျပါတယ်။ တာခြေလောက်ကျတဲ့ အဲဒီနေရာကို တွန်းအားများများနဲ့ တွန်းရင် တာကျိုးတာ ပိုပြီးအန္တရာယ်ကြီးတယ် ဆိုတာလေး သွားတွေ့ပါတယ်။ တာဖို့တဲ့နေရာမှာ တာတမံ၊ ရေဘေးကာကွယ်လုပ်တဲ့နေရာမှာ တာမြင့်ရင်ပြီးရောဆိုတဲ့ Concept လောက်နဲ့ လွယ်လွယ်ကူကူ စဉ်းစားလို့ မရဘူးဆိုတာ ကျွန်တော် တင်ပြလိုခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ ဟင်္သာတမှာ အိပ်ပျက်နဲ့ ကိုင်းချောင်း တာကြီး(၂)ခုပေါင်းပြီး ကျိုးပါတယ်။ တော်တော်ဆိုးပါတယ်။ အဲဒါ (၁)ကြိမ် ဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်မှာ၊ လေးမျက်နှာမြို့နယ်၊ ဟင်္သာတမြို့နယ်အစပ်က ထိန်ငူနားက တာပိုင်း ကျိုးပါတယ်။ အဲဒီတုန်းကတော့ မ.ဝ.တ ဥက္ကဋ္ဌက အခု စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အဘ ဦးမျိုးမြင့် ကိုယ်တိုင် လည်း လာပြီးတော့ စစ်ဆေးသွားတဲ့သဘော ပါပါတယ်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်မှာ တစ်ခါထပ်ပြီး လေးမျက်နှာ၊ ငဝန်တာဘက်က ကျွဲတဲကုန်းတာ ထပ်ကျိုးပါတယ်။ အဲဒီ တတိယအကြိမ် ကျိုးတာကတော့ အသက်သာဆုံးဖြစ်ပြီးတော့ ပထမဆုံးအကြိမ် ကျိုးတုန်းကတော့ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု အများဆုံး ဖြစ်ခဲ့တာ တွေ့ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ဟင်္သာတ တာကျိုးပြီဆိုရင် ဟင်္သာတ တစ်မြို့တည်း ထိတာမဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ခရိုင်တည်း ထိတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဟင်္သာတ၊ အင်္ဂပူ လေးမျက်နှာ၊ ဇလွန် အဲဒီကနေ ဆက်ဆင်းလို့ရှိရင် ဓနုဖြူ၊ ညောင်တုန်း အောက်အထိအောင် ဆင်းပါတယ်။ ဒီဘက်ဆိုလို့ရှိရင် လေးမျက်နှာဘက်က ဆင်းတာဆိုရင် ရေကြည်၊ ငါးသိုင်းချောင်း၊ ကျောင်းကုန်း၊ ဒါးက အထိအောင် ဆင်းပြီးတော့၊ ပုသိမ်အစပ်အထိအောင် ဆင်းတာဖြစ်ပါတယ်။ ရထားလမ်းတွေ မြုပ်ပါတယ်။ ကားလမ်းတွေ မြုပ်ပါတယ်။ ရေကြီးနစ်မြုပ်မှု အလွန်ကြီးပါတယ်။ ဒါကို ကျွန်တော်တင်ပြလိုခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ရန်သူမျိုး(၅)ပါးမှာပါတဲ့ ရေရဲ့ဖျက်အားကို ကျွန်တော်တို့ ဧရာဝတီတိုင်းသားတွေကတော့ ပိုပြီး မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ရှိပါတယ်။

နောက်တစ်ခု တင်ပြချင်တာကတော့ တာတမံထိန်းသိမ်းရေးကို အင်္ဂလိပ်အစိုးရကတော့ ပြင်းပြင်းထန်ထန်တင်းကြပ်တဲ့ စည်းကမ်းဥပဒေနဲ့ ထိန်းတာပေါ့။ ကျွန်တော်တို့ ကြားဖူးထားတာက တိရစ္ဆာန်မတက်ရဘူး။ နွားခွာရာ တစ်ခုရှိရင် (၅)ကျပ်ဆိုတော့ အင်္ဂလိပ်လက်ထက်က ပိုက်ဆံ

ဖြစ်ပါတယ်။ နွားက ခြေ(၄)ချောင်းသတ္တဝါဆိုတော့ ငြိမ်ငြိမ်လေးရပ်နေရင်တောင်မှ (၂၀/-) ထိသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ သိတာကတော့ အောက်ခြေဝန်ထမ်းတစ်ယောက်ရဲ့ လစာက (၁၀/-) လောက်ပဲရတယ်လို့ ကြားဖူးပါတယ်။ အဲဒီနွားသာ တာပေါ်လျှောက်ပြေးရင်တော့ ခွာရာလိုက် တိုင်းမယ်ဆိုရင်တော့ ဒီလူဟာ ထောင်ထဲ ဝင်ဖို့ပဲ ရှိပါတယ်။

လွတ်လပ်ပြီးတဲ့နိုင်ငံတော်ကျတော့ အဲဒီလောက်တင်းကျပ်တဲ့ ဥပဒေလည်း သုံးလို့ မရတာ တစ်ကြောင်း၊ လူတွေရဲ့အသိကလည်း အားနည်းတာတစ်ကြောင်းကြောင့် တာတမံရဲ့အခြေ အထိအောင် ကျူးကျော်အိမ်တွေဆောက်ပါတယ်။ ကိုယ့်အိမ်ရှေ့မှာ ခြံစည်းရိုးအနေနဲ့ သစ်ပင်စိုက် ပါတယ်။ ငှက်ပျောပင်စိုက်တယ်၊ ဒန့်သလွန်ပင်စိုက်တယ်၊ သရက်ပင်စိုက်တယ်။ စိုက်တော့ ဒီအမြစ် ကနေ တာပေါင်အောက်ကို ထိုးပါတယ်။ Seepage ဖြစ်ပါတယ်။ ရေစိမ့်မှု ဖြစ်ပါတယ်။ အမှိုက်သွန်ပါတယ်။ ကြွက်ဖောက်ပါတယ်။ ခြတက်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် တာတမံတွေ ကြံ့ခိုင် အားလည်း နည်းသထက်နည်းလာတာ သွားတွေ့ရပါတယ်။ ဒါက လူ့ပယောဂ ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တစ်နည်းကတော့ ဒီမြေကြောမှာကိုက သဲကြောရှိရင် Sand Boils လို့ခေါ်တဲ့ သဲဗွက်တွေဖြစ်ပါတယ်။ ထူးပေါက်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါတွေဟာ တာတမံရဲ့အတွင်းပိုင်းမှာ အားနည်းမှုကြောင့်ဖြစ်တဲ့ တာတမံကျိုးပေါက်နိုင်တဲ့ အန္တရာယ်များ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒုတိယကတော့ မြစ်ဘက်၊ တာတမံရဲ့အပြင် မြစ်ဘက်မှာလည်း အန္တရာယ်ရှိပါတယ်။ အဲဒါကတော့ ဧရာဝတီ မြစ်ကြောင်းကို စောစောက အဆိုထောက်ခံသူ ဦးစိုးမြင့်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ကြီး ပြောသွားသလိုပဲ ရေကြောင်းထိန်းသိမ်းမှုကို နိုင်နိုင်နင်းနင်း မလုပ်နိုင်ရင် ရေဟာ ကြိုက်သလို စီးပြီး ကမ်းပါးကို တိုက်စားပါတယ်။ တိုက်စားတဲ့အခါမှာ ကမ်းပါးမှာ နဂိုရှိတဲ့ Slope လို့ခေါ်တဲ့ ဆင်ခြေလျှာ ရှိနေရင် တာတမံကျိုးဖို့ အလားအလာ နည်းပါတယ်။ အဲဒီ Slope ပြုတ်သွားပြီ၊ ကမ်းပါးချောက် ဖြစ်ပြီဆိုရင် တာတမံတွေနဲ့ ရေနဲ့ နီးလာပါတယ်။ အဲဒီမှာ Erosion လို့ ခေါ်တဲ့ တာတမံအောက်ခြေ ကို လှိုက်စားပြီးတော့ တာတွေကျိုးကျတဲ့နည်းလည်း ရှိပါတယ်။

ဒါကြောင့် ရေဘေးကာကွယ်ရေးနဲ့ စဉ်းစားရင် တာဖို့ ဖို့ တစ်ခုတည်း စဉ်းစားလို့ မရဘဲနဲ့ နယ်မြေအနေအထားပေါ့၊ Terrain ပေါ့၊ မြေအမျိုးအစားပေါ့၊ သဲကြော ရှိ/မရှိပေါ့။ အဲဒါ မြေနဲ့ပတ်သက်လို့ဆိုတဲ့ စဉ်းစားရတာတွေ ရှိပါတယ်။ နောက် မြစ်ဘက်က ရေလမ်းထိန်းသိမ်းမှု လည်း ထည့်စဉ်းစားရတာ ရှိပါတယ်။ အိမ်တွေ နေရာချထားမှုနဲ့ ဝင်ရောက် နေထိုင်မှု တွေ၊ ကျွဲ၊ နွား၊

တိရစ္ဆာန်ကိစ္စ၊ ဒီကိစ္စတွေကို ကျွန်တော်တို့ ဘက်စုံစဉ်းစားရပါမယ်။ ဒါကြောင့် လုပ်ငန်းထုထည် ကြီးမားပါတယ်။ လုပ်ငန်းထုထည် ကြီးမားတဲ့အလျောက် ငွေကြေး ပမာဏ လွန်စွာကုန်ကျနိုင်တဲ့ လုပ်ငန်းကြီးတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ လက်ရှိဒါဟာ အဆိုရှင်ကြီးရဲ့ တင်ပြချက်အရ ဆည်မြောင်းဌာနရဲ့ ဘတ်ဂျက်ကိုကြည့်ရင် ၂၀၁၁-၁၂ မှာ (၂၀၆)ဘီလီယံလောက် ရှိတဲ့အထဲမှာ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ကရတဲ့ တာတမံရဲ့ရတာကတော့ (၁၈)ဘီလီယံပဲ ရှိတဲ့အတွက် အလွန်နည်းတဲ့ ပမာဏသာဖြစ်ကြောင်း တွေ့မှာဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ဒီအတိုင်းတော့ မနိုင် နိုင်ပါဘူး။

ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန တစ်ခုတည်းလည်း လုံးဝ မနိုင် နိုင်ပါဘူးခင်ဗျား။ ဘာပြုလို့လဲ ဆိုတော့ ဒါက အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာပိုင်က စီမံခန့်ခွဲရေးနည်းလမ်း သုံးရတာတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ရေကြီးတဲ့ကာလမှာ သူက အာဏာသုံးရပါတယ်။ စီမံခန့်ခွဲရေး အာဏာ သုံးရပါတယ်။ ဒါနဲ့ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်တို့ လုပ်အားဆင့်ရတာ ရှိတယ်။ တာစောင့်ဖို့၊ ရေကင်း စောင့်ခိုင်းရတာ ရှိတယ်။ အစုလိုက်၊ အပြုံလိုက် ပြောင်းရွှေ့ဖို့လိုရင်၊ လိုအပ်ရင် ပြောင်းရွှေ့ခိုင်း ရတာ ရှိတယ်။ လိုအပ်တဲ့ပစ္စည်းတွေ ဝါးတို့၊ ဘာတို့၊ ညာတို့ကိုလည်း ဒါ ဆင့်ဆိုရတာလည်း ရှိပါတယ်။ ဒါမျိုးတွေနဲ့ပတ်သက်လို့ ဒါဟာ Force Labour မဟုတ်ကြောင်းကိုလည်း အခြေခံ ဥပဒေရဲ့ ပုဒ်မ ၃၅၉ မှာ ပါရှိပါတယ်။ အများပြည်သူအကျိုးအတွက် တာဝန်ချထားခြင်း မပါဘူး ဆိုတာလည်း ခြွင်းချက်ရှိပြီးသား ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် အဆိုရှင်ကြီးရဲ့ အဆိုမှာပါတဲ့ ရေဘေးကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံ(၃)မျိုးဖြစ်သော တမံရယ်၊ ရေနုတ်မြောင်း ရယ်၊ ဆက်စပ်အဆောက်အအုံရယ်ဆိုတဲ့ (၃)မျိုးထဲမှာတော့ ကျွန်တော် အချိန်ရသလောက်သာ ပထမအမျိုးအစားဖြစ်တဲ့ တာတမံကဏ္ဍကို ထောက်ခံဆွေးနွေးအပ်ပါတယ်။ ကျန်တဲ့အပိုင်း ကတော့ Delta ရဲ့ အောက်ပိုင်းဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ ဆက်လက်ဆွေးနွေးဖို့လည်း အမည်စာရင်း ပေးထားကြောင်း ကျွန်တော် သိပါတယ်။

နိဂုံးပိုင်းကတော့ ကျွန်တော် အဆိုရှင် အဘဦးမျိုးမြင့် တင်သွင်းသွားတဲ့ ဧရာဝတီ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသရဲ့ ရေကြီးကာကွယ်မှု တမံများ၊ ရေနုတ်မြောင်းများနဲ့ ဆက်စပ်ရေအား အဆောက်အအုံများ (Ancillary Structures) များကို ပြန်လည်၍ ခေတ်မီပြင်ဆင်ခြင်း စီမံကိန်းကို အဆင့်အလိုက်၊ တည့်တည့်ပြောရရင်တော့ ဘဏ္ဍာနှစ်အလိုက် လုပ်ငန်းလိုအပ်ချက်အရ ငွေချထား ပေးပြီးတော့ ဆောင်ရွက်သွားပါရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်းအဆိုကို နိုင်ငံရဲ့

အကျိုး၊ ပြည်သူ့ရဲ့အကျိုးနဲ့ မလိုလားအပ်သော ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကို ကာကွယ်နိုင်ရေးတို့ကို ရှေးရှု၍ လေးစားစွာ ထောက်ခံဆွေးနွေးအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၅၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)မှ ဒေါက်တာမြင့်ကြည် ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၀:၅၀။

ဒေါက်တာမြင့်ကြည်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)။ ။ လေးစား

ရပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ကြွရောက်လာသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများ၊ ဧည့်သည်တော်ကြီးများခင်ဗျား။ ဂါရဝရှေ့ထားပြီး ကျွန်တော် မင်္ဂလာ ပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အခု မန္တလေးတိုင်း မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆) က ဦးမျိုးမြင့် ရဲ့အဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ခုနတုန်းက ဦးခင်မောင်ရီ၊ ဧရာဝတီတိုင်းက တင်ပြသွားတဲ့ ဟင်္သာတမှာ နေတုန်းက ဒါ စိုးရိမ်ရေမှတ်ဆိုပြီး ဟင်္သာတ တာ ဆောက်တာတွေ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ တွေ့ခဲ့ပါတယ်။ တခြားကိစ္စရပ်တွေလည်းပဲ ဆက်စပ်မှု ရှိတဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီဟာလေးကို ကျွန်တော် တင်ပြဆွေးနွေးခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ပြန်ပြီးတော့ အဓိကကတော့ တာတမံကိစ္စ၊ ရေနုတ်မြောင်းကိစ္စ၊ ဒီဟာတွေ ကို မူတည်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမှာပါ။ ဒါ တာတမံတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပြန်ပြီး ကျွန်တော်တို့ လေ့လာ ကြည့်ရင် မြန်မာနိုင်ငံမှာ ပထမဦးစွာ ၁၈၈၁ ခုနှစ်၊ ၁၈၈၂ ခုနှစ်လောက်မှာ ရေကြီးမှု အကြီးအကျယ် ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ အဲဒီအချိန်လောက်က ဒီ ၁၉၂၀ မှာ၊ ကျွန်တော်တို့ ခုနတုန်းက တာတမံဥပဒေတွေ၊ တာတမံထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေတွေ၊ ကာကွယ်ရေးဥပဒေတွေကို အဲဒီတုန်းက အစိုးရက ထုတ်ပြန်ကြေညာပြီး တာတမံတွေကို ဆောက်ခဲ့ ပါတယ်။ ၁၉၃၀ လောက်မှာ တော်တော်များများ သူ ပြီးစီးအောင် ဆောက်ခဲ့ပါတယ်။ ခုနတုန်းက တင်ပြသွားတဲ့ East နဲ့ West အရှေ့နဲ့ အနောက် တာတမံကြီးများကိုလည်းပဲ အဲဒီအစိုးရ ကိုလိုနီအစိုးရပေါ့။ သူတို့ တည်ဆောက် ခဲ့တယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော့်အနေနဲ့ လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ အဲဒီတာတမံတွေရဲ့ သက်တမ်းဟာ အကြမ်းအားဖြင့် အနှစ်(၂၀)ဆိုပြီးတော့ သူတို့ ဆောက်သွားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်က ကျွန်တော်တို့ ပထမစတင်ချင်း ဒီနှစ်ပေါင်း(၉၀)ကြာ၊ နှစ်ပေါင်း(၉၀) ဆိုတော့ ခုနကတုန်းက ဦးခင်မောင်ရီ တို့လည်း တင်ပြသွားတာ ရှိပါတယ်။ ၁၉၇၄ လောက်မှာ ဟင်္သာတဆိုရင် ရေကြီးခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ အကြီးအကျယ် ကျွန်တော်တို့က ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှု ဖြစ်တယ်။ အဲဒီအတွက်ကြောင့် ထပ်မံပြီးတော့ တာတွေကို ပြုပြင်ပါတယ်။ အစိုးရအနေနဲ့ ကျွန်တော်လေ့လာရသလောက် (၅)ပေ ထပ်မြင့်ပြီးတော့ ဆောင်ရွက်တယ်။ သို့သော်လည်းပဲ ထပ်ပြီးတော့ ထိန်ငူတာ ကျိုးပါတယ်။ နောက် ခုနက ဆက်တိုက်ပဲ ၁၉၉၀ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဟင်္သာတ တစ်ခါထပ်ပြီးတော့ ရေကြီးတာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီ မြင့်ထားတဲ့ တာတမံရဲ့ အမြင့်ရယ်၊ ဒီရေကြီးတဲ့ဟာကို သူတို့ Data တွေပြန်ပြီး လေ့လာတဲ့အခါမှာ အင်္ဂလိပ် အစိုးရလက်ထက် ဟိုဘက်မှာ ကျွန်တော်တို့ ဒီအမြင့်ဆုံး ရေမျက်နှာပြင် (Sea-Level)ပေါ့၊ အမြင့်ဆုံးရေအမှတ်က (၄၄)ပေလောက် ရှိပါတယ်။ ဒီဘက် ခုနကတုန်းက ကျိုးပေါက်သွားတဲ့ အချိန်မှာ၊ ဒီတာတွေ ကျိုးပေါက်တဲ့အချိန်မှာ (၄၇.၆)ပေ ရှိပါတယ်။ (၅)ပေလောက် ထပ်မြင့်ပြီး တဲ့နောက် ထပ်ပြီးတော့ ကျိုးတဲ့အချိန်က (၄၇.၅)၊ ပထမက (၄၇.၆) နောက်တစ်ခါ (၅)ပေမြင့်ပြီး တော့ ထပ်ကျိုးတဲ့အခါမှာ (၄၇.၅)ဖြစ်ပါတယ်။ ပထမကျိုးတဲ့ ကျွန်တော်တို့ စိုးရိမ်ရေအမှတ်နဲ့ စာလို့ရှိရင် နိမ့်ပါတယ်။ ဒသမ(၁)ပေလောက်တောင်မှ နိမ့်တယ်။ အဲဒီတော့ ဒါက ဘာကိုပြလဲ ဆိုတော့ တာတမံတွေကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ကာကွယ်မှုဟာ အင်မတန်မှ အားနည်းတယ် ဆိုတဲ့ဟာ ဒါ ပြနေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ Data လေးတွေ ပြန်ကြည့် လိုက်လို့ရှိရင်၊ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဒီမှာ အဆိုရှင် တင်ထားတဲ့ဟာက အင်မတန်မှ သင့်လျော်ပါတယ်။ ဒါတွေကို ပြင်ဆင်ခြင်း စီမံကိန်းတွေကို ဒါ အဆင့်အလိုက်ဆောင်ရွက်သွားရန်ဆိုတာ။ ဘာဖြစ် လို့လဲဆိုတော့ ဒီဟာတွေကို ကျွန်တော်တို့ ပြန်ကြည့်လို့ရှိရင် တာကလည်းပဲ သူက မြင့်လာတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ တစ်ခါ ထပ်ပြီးတော့ ကျိုးပေါက်တယ်ဆိုတော့ ဒါစီမံမှုနဲ့ ကွပ်ကဲတဲ့ ထိန်းသိမ်းမှုဟာ အင်မတန်မှ လိုတယ် ဆိုတာ ဒါ ကျွန်တော်တို့ ဒီကနေပြီးတော့ ပြနေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်ပြီး တာတမံတွေကို ပြန်ကြည့်ရင် ဒါဧရာဝတီတိုင်းကိုပဲ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ တင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုလိုနီလက်ထက်တုန်းက (၆၈)ရာခိုင်နှုန်းလောက် ဆောင်ရွက်ခဲ့တယ်။ အများဆုံး၊ အရှည်ဆုံးပါ။ တာတမံအရေအတွက်ကတော့ နည်းရင်နည်းမယ်။ မိုင်အရှည်ဆုံး သူတို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့တယ်။ နောက် ကျွန်တော်တို့ လွတ်လပ်ရေးရပြီးတဲ့နောက် (၁၀)ရာခိုင်နှုန်းလောက် တစ်ခါထပ်ပြီးတော့ တာတမံတွေကို တိုးခဲ့တယ်။ နောက် တစ်ခေတ်မှာ (၂၀)ရာခိုင်နှုန်းလောက်

တိုးချဲ့ခဲ့တယ်။ နောက်ဆုံး ကျွန်တော်တို့ အစိုးရလက်ထက်မှာတော့(၂)ရာခိုင်နှုန်းလောက် တာတမံ တွေကို တိုးချဲ့တယ်ဆိုတာ ဒီစာရင်းဇယားတွေလည်းပဲ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ အဲဒီတော့ အဲဒီတာတမံတွေဟာ အကြမ်းအားဖြင့် လယ်ဧကပေါင်း (၁၆)သိန်းကျော်ကျော်လောက် ကို သူတို့ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပေးတယ်။ ရေကြီးမှုကနေပြီးတော့ ကာကွယ်ပေးထားတယ် ဆိုတာကိုလည်းပဲ လေ့လာတွေ့ရှိရတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဟာတွေ ဒီတာတမံတွေ ထိန်းသိမ်းမှုဟာ ဧရာဝတီတိုင်းမှာ ဒီတာတမံတွေရဲ့ ထိန်းသိမ်းမှုဟာ အင်မတန်မှ အရေးကြီးပါတယ်။ ဒီတာတမံတွေ ထိန်းသိမ်းဖို့ ကျွန်တော်တို့က မူတည်ပြီးတော့ ရေကြီးတာ၊ တာတွေကျိုးတာ စသည်ဖြင့် ဒါ ခုနတုန်းက ရေဝင်၊ ရေထွက်တွေ မမှန်ကန်တာတွေဟာ ဒီအတွက်ကြောင့်လို့ဆိုရင်လည်းပဲ မမှားနိုင်ပါဘူး။ ဘာကြောင့် ဒါတွေဟာ အများကြီး ကျွန်တော်တို့ ဆောက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ခုနတုန်းက ရှေ့က ကျွန်တော့် ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများလည်းပဲ တင်ပြသွား ပါတယ်။ အရင်တုန်းက ဟို ဗြိတိသျှအစိုးရတုန်းက လွတ်နေတဲ့ မြေလွတ်၊ မြေရိုင်းဧကတွေဟာ ဧကပေါင်း ခြောက်သိန်းလောက် ရှိပါတယ်။ ခြောက်သိန်းလောက် ရှိတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ ကျွန်တော်တို့ လွတ်လပ်ရေး ရပြီးတဲ့နောက် ဆိုရှယ်လစ်အစိုးရလက်ထက် ဧကနှစ်သိန်းလောက် တစ်ခါ ထပ်ပြီးတော့ အဲဒီမှာ တိုးချဲ့ပြီးတော့ နွေစပါးတွေ စိုက်ဖို့၊ ခုနကလည်း တင်ပြသွားတဲ့ အထဲ မှာတော့ ရေးရေး ရေးရေး ပါသွားပါတယ်။ နောက်တစ်ခါ ကျွန်တော်တို့ ဒီအစိုးရလက်ထက်မှာ ဧကပေါင်း လေးသိန်းလောက် စိုက်ပျိုးမြေတွေ ကျွန်တော်တို့ ADB တို့၊ ဘာတို့ အဲဒီကနေပြီးတော့ ချေးငွေ တွေနဲ့ ဆောင်ရွက်တယ်ဆိုတာလည်းပဲ လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။

တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုရင် ခုနကတုန်းက ရေလျှံလာလို့ရှိရင် နေရာကလည်းပဲ မရှိတော့ ပါဘူး။ နေရာမရှိတဲ့ သဘောမျိုးလို့လည်းပဲ ကျွန်တော်တို့ သုံးသပ်လို့ရပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဒီတာတမံ တွေ ကိစ္စတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ စဉ်းစားဆောင်ရွက်မယ်ဆိုရင် အသေးစိတ်လေ့လာဖို့ လိုပါတယ်။ ရေဝင်လာတယ်။ ပင်လယ်ရေကနေပြီးတော့ ရေဝင်မယ်။ အပေါ်တောင်ကျရေကနေ လာမယ်။ ဒီဘက်ကလည်းပဲ ကျွန်တော်တို့ နိမ့်နေတယ်။ ရေတွေဟာ ဘယ်လောက်ဝင်လဲ။ ဘယ်လောက် ပြန်စီးထွက်တယ်။ ဒီ Data တွေနဲ့ အကုန်လုံးခြုံပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့က သွားပြီး တာကို ကြည့်မယ်၊ ဒါကို မြှင့်လိုက်မယ်။ ခုနက ဒီဟာကို လုပ်လိုက်လို့ရှိရင် ကောင်းမယ်ဆိုတဲ့ အနေအထားထက် သေသေချာချာ Analysis လုပ်ပြီးတော့ Model တစ်ခု ကျွန်တော်တို့ ဆောက်ဖို့ လိုပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁:၀၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)မှ ဦးခင်မောင်လတ် ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၁:၀၀။

ဦးခင်မောင်လတ်၊ ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)။ ။ လေးစားအပ်တဲ့ ဥက္ကဋ္ဌကြီးနဲ့ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ မင်္ဂလာ ပါလို့ နှုတ်ဆက်ဂါရဝပြုပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)က အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင်လတ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဦးမျိုးမြင့် ရဲ့ အဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံအောက်ပိုင်းရဲ့ အပေါ် ဘက်ဒေသတွေမှာ ဆည်တမံကြီးတွေ၊ ဆည်ရေသောက်ဧရိယာတွေနဲ့ စက်မှုလယ်ယာ စီမံကိန်း တွေကို ဆောက်လုပ်ပြီး နိုင်ငံတော်က ငွေကုန်ကြေးကျ များပြားစွာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍကို တွန်းအားပေးနေတဲ့အချိန်မှာ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ရဲ့ ရေကြီးမှုအန္တရာယ်၊ ရေနုတ်မြောင်း တွေ ပျက်စီးတိမ်ကောလာတဲ့ အန္တရာယ်နှင့် ပင်လယ်ဆားငန်ရေ ဝင်ရောက်မှု အန္တရာယ်တွေ ရှိနေတယ်ဆိုတဲ့ ဟာကွက်နှင့် ငွေကြေးပိုမိုသုံးစွဲဖို့ လိုအပ်နေတယ်ဆိုတဲ့ ဟာကွက်ကို အဆိုရှင် ဦးမျိုးမြင့် က ထောက်ပြခဲ့တယ်လို့ ကျွန်တော်ယူဆပါတယ်။ ဒီအတွက် ဦးမျိုးမြင့် ကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာ့ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွေမှာ (၃)၊(၄)နှစ်မှာ (၁)ခါ ဆိုသလို ရေကြီးမှု တွေ ဖြစ်ပေါ်နေပါတယ်။ ဒီနှစ်မှာလည်း ရေကြီးခဲ့တဲ့အတွက် ဆန်စပါး ထုတ်လုပ်မှု ကျဆင်းခဲ့ပါတယ်။ ဒီဖြစ်ရပ်ဟာ အဆိုရှင်ရဲ့ အကျိုးပြုဧရိယာများရဲ့ ကာကွယ်ရေးနှင့် ရေနုတ် မြောင်းဖြင့် ကာကွယ်ရေးတို့နှင့် သက်ဆိုင်မယ်လို့ ယူဆနိုင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသဟာ လူဦးရေအထူထပ်ဆုံး၊ လယ်သမား လည်း အများအပြားဆုံး၊ စိုက်ဧက အများဆုံးနှင့် ဆန်စပါးထုတ်လုပ်မှု အများဆုံး မြစ်ဝှမ်းဒေသ ဖြစ်တဲ့အတွက် အဲဒီက လယ်ယာလုပ်ငန်းတွေကို နိုင်ငံတော်မှ အထူးဂရုစိုက်ပေးဖို့ လိုပါတယ်။ ကမ္ဘာ့မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတိုင်းဟာ သဘာဝအရ မြေနိမ့်ဒေသတွေ ဖြစ်တဲ့အတွက် မိုးတွင်း ရေကြီးမှုနှင့် မိုးနှောင်းပိုင်း ဆားငန်ရေ ဝင်ရောက်မှု (၂)မျိုးစလုံးကို တာတမံတွေနဲ့ ကာကွယ်

တားဆီးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ကာကွယ်ပါမှ ဧရာဝတီရဲ့ ဆန်စပါးထုတ်လုပ်မှုဟာ လက်ရှိ ကမ္ဘာမှာ နံပါတ်(၁)နဲ့(၂)ဖြစ်နေတဲ့ ဗီယက်နမ်ရဲ့ မဲခေါင်မြစ်ဝကျွန်းပေါ်နဲ့ ထိုင်းနိုင်ငံရဲ့ ကျောက်ဖရား မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ စပါးထုတ်လုပ်မှုတွေကို အမိလိုက်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီနိုင်ငံတွေမှာ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှာ ဒီ ကျွန်းပတ်တာတွေ၊ တာတမံ အရှည်ကြီးတွေနဲ့ ကာကွယ်ထားတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ အဆိုရှင်က ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ် ရေစီမံမှု အစီအစဉ်ကို ခေတ်(၃)ခေတ် ပိုင်းခြားပြီး တင်ပြခဲ့ပါတယ်။ ပထမပိုင်းဟာ ၁၈၈၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၈ ခုနှစ်အထိ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ ခေတ်မှာ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ် တာတမံအရှည်(၆၂၈)မိုင်ရှိရာမှာ အကျိုးပြုဧရိယာ၊ ကာကွယ် တဲ့ဧရိယာ ဧက(၄)သိန်းကျော်ကို ကာကွယ်ပေးနိုင်ပါတယ်။ တာတမံ(၁)မိုင်က (၆၃၉.၄)ဧကကို ကာကွယ်ပေးနိုင်တာ တွေ့ရှိရပါတယ်။

ဒီနေ့ခေတ်မှာ အဲဒီစံချိန်မျိုးကိုမိအောင် လုပ်ထားနိုင်ပြီလားဆိုတာကို စဉ်းစားရပါမယ်။ အဲဒီစံချိန်တွေကို ကျော်လာအောင်လည်း လုပ်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတော်က ငွေကြေး ပိုမိုသုံးစွဲ ဖို့လည်း လိုအပ်လာပါလိမ့်မယ်။ ငွေကြေးသုံးစွဲခဲ့တဲ့အခါ အချိုးအစား မှန်ကန်ဖို့လည်း လိုပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် အဆိုရှင်ရဲ့ ဇယားအရ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှာ ဆည်ရေပေးဝေရေး စနစ်နဲ့ အကျိုးပြုဧကက (၅၄)ရာခိုင်နှုန်းရှိရာမှာ တာတမံရေနုတ်မြောင်းဖြင့် အကျိုးပြုဧက (၄၆)ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်တဲ့အတွက် မြေဧကမှာ သိပ်မကွာတာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ငွေကြေး သုံးစွဲတဲ့အခါ အချိုးအစား မကျတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ ဆည်စနစ်က တာတမံ ရေနုတ်မြောင်း စနစ်ထက် သုံးဆခွဲကျော် ပိုမိုသုံးစွဲတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ဗီယက်နမ် နဲ့ ထိုင်းနိုင်ငံ တွေမှာ Dam ကြီးတွေဆောက်၊ ဆည်ကြီးတွေရဲ့ အကျိုးပြုဧရိယာက များသလား၊ ဒီကျွန်းပတ်တာ ဖြစ်တဲ့ ဒီ Folder နဲ့ Embankments တွေ တာတမံတွေက အကျိုးပြု ဧရိယာများသလားဆိုတာကို လေ့လာရပါမယ်။ ငွေကြေးကိုလည်း ဘယ်နေရာမှာ ပိုသုံးစွဲခဲ့သလဲဆိုတာကို လေ့လာကြည့်ရ ပါမယ်။ ပြီးမှ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ပြီးတော့ အသုံးပြုရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံ ဆန်စပါးဟာ ရွှေခေတ်ဖြစ်ခဲ့တဲ့ လမ်းစဉ်ပါတီခေတ်မတိုင်မီအထိ ဆည်ကြီးတွေနဲ့ ဆည်ရေသောက် စနစ်နဲ့ တည်ဆောက်ခဲ့တာ မဟုတ်ပါဘူး။ မြေဩဇာကောင်းတဲ့ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှာ စက်မှု မပါ၊ လူအား လက်ဖြင့်တာတမံတွေ တည်ဆောက်ပြီး ရွှေခေတ်ကို တည်ဆောက်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါ တယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ (၂)နှစ်လောက်က ကမ္ဘာမှာ အကောင်းဆုံးဆုရတဲ့ ပေါ်ဆန်းမွှေးစပါး ဆိုတာက လည်း ဆည်ရေသောက်စနစ်နဲ့ စပ်မျိုးစပါးတွေ၊ စက်မှုလယ်ယာစနစ်က ထုတ်လုပ်ခဲ့တာ

မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်က တာတမံတွေကို ပြန်လည်ပြီး အလေးပေး
ငွေကြေးသုံးစွဲဖို့ လိုအပ်နေပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသပြီးရင် စိုက်ဧက(၉၀၀)နှုန်းခန့် ရှိတဲ့ ရခိုင်၊
မွန်၊ ကရင်၊ တနင်္သာရီဒေသတွေက၊ ကုလားတန်မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ၊ သံလွင်မြစ်ဝကျွန်းပေါ်
ဒေသတွေကိုလည်း မေ့ထားလို့ မရသေးပါဘူး။ စစ်တွေဆိပ်ကမ်း၊ မော်လမြိုင်ဆိပ်ကမ်း၊ ပုသိမ်
ဆိပ်ကမ်းတွေဟာ လမ်းစဉ်ပါတီခေတ်ဦးအထိ ဆန်စပါးတွေကို တင်ပို့နိုင်တဲ့ အရေးပါဆိပ်ကမ်း
တွေ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီဆိပ်ကမ်းတွေ ပြန်လည်ဖွံ့ဖြိုးလာဖို့ အဲဒီဒေသက ကမ်းရိုးတန်းနယ်မြေ
ဒေသတွေကိုလည်း ကာကွယ်ပေးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ ၁၉၄၈ ခုနှစ်မတိုင်မီက
တာတမံအစအနတွေတော့ မရှိတော့ပါဘူး။ ဦးနု ခေတ်က တာတမံ အကြွင်းအကျန်တော့ ရှိပါ
သေးတယ်။ ယခု ရခိုင်မှာ တာတမံစာရင်း (၃၉၄)ခုရှိရာမှာ အများစုဟာ ပျက်စီးလျက်ရှိနေ
ပါတယ်။ လက်ရှိ ကမ်းရိုးတန်းဒေသမှာ (၁)ဧက စပါးထွက်နှုန်းက (၂၅)တင်းခန့်ပဲ ရှိပါတယ်။
တကယ်လို့ ရေငန်တား တာတမံတွေကို စနစ်တကျ တည်ဆောက်ပေးနိုင်ရင် ထွက်နှုန်းဟာ (၂)ဆ
တက်လာနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ လယ်သမားတွေရဲ့ ဝင်ငွေကလည်း (၂)ဆတိုးလာနိုင်မှာ ဖြစ်ပါ
တယ်။

လေးစားအပ်တဲ့ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့တင်ပြရရင် ခေတ်မီဆည်ကြီးတွေ၊
ခေတ်မီစိုက်ပျိုးရေးစနစ်တွေ၊ ခေတ်မီရေပေးဝေစနစ်တွေနဲ့ စက်မှုလယ်ယာကို အကောင်အထည်
ဖော်နေသလို လယ်သမားအများစုနေထိုင်ပြီး လုပ်ကိုင်စားသောက်နေတဲ့ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်က
တာတမံတွေကို ခိုင်ခန့်အောင်လုပ်ဆောင်ရင်း ရေကြီးမှုနဲ့ ရေငန်ဝင်ရောက်မှုကို တားဆီးရာမှာ
ငွေကြေးပိုမိုသုံးစွဲဖို့ လိုအပ်နေတယ်လို့ ဆွေးနွေးရင်း ဦးမျိုးမြင့် ရဲ့ အဆိုကို ထောက်ခံအပ်
ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁:၀၈။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)မှ ဦးမြင့်ထွန်း
ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၁:၀၈။

ဦးမြင့်ထွန်း၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)။ ။ မင်္ဂလာပါခင်ဗျား။

လေးစားအပ်တဲ့ ဥက္ကဋ္ဌကြီး၊ ဒုတိယကြီးနဲ့တကွ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ကျွန်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီး ဦးမျိုးမြင့် ရဲ့ အဆိုဟာ တော်တော်လေးအရေးကြီးလို့ ဒါကို ပဲခူးတိုင်း ဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀) ကိုယ်စားလှယ် ဦးမြင့်ထွန်း အနေနဲ့ တိုတိုနဲ့ လိုရင်းပဲ ထောက်ခံ တင်ပြသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ထောက်ခံတင်ပြသွားရင်းနဲ့ပဲ ကျွန်တော့် မဲဆန္ဒနယ်ရဲ့ အခြေအနေ လေးကိုပါ ပြောကြားသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော့် မဲဆန္ဒနယ်ဖြစ်တဲ့ သာယာဝတီ၊ လက်ပံတန်း မြို့နယ်(၂)ခုမှာကြည့်ရင် လက်ပံတန်းမြို့ရဲ့ အနောက်ခြမ်း အစွန်ဆုံးနယ်စပ်ဟာ ဒါ ပုံကြမ်းနဲ့ ကျွန်တော်တင်ပြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်နဲ့ ဆက်စပ်နေတဲ့ ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းနံဘေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်နည်း ပြောရရင် ဧရာဝတီတိုင်း၊ ဟင်္သာတမြို့ရဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင် မြစ်ရဲ့ အရှေ့ခြမ်းမှာ ကျေးရွာအုပ်စု တွေကတော့ ကျွန်းလွယ်အုပ်စု၊ ရှမ်းစုအုပ်စု၊ တော်ကုလားအုပ်စု၊ ရေလျှံ၊ စိန်တုံး၊ သာရဝေ၊ အိုင်တလုပ်အုပ်စုတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျေးရွာတွေတော်တော်များ များဟာလည်း မြစ်ကမ်းနဲ့ ကပ်နေတဲ့ သဘောလေးတွေ ရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ တစ်နေ့က ကိုယ်စားလှယ် တော်ကြီး မကွေး ဦးလှဆွေ တင်ပြသလို ဗွီဒီယိုဆလိုက်က ရွာတွေလိုမျိုးပေါ့။ ကျွန်တော်တို့ ဘက်က ရွာတွေက မြစ်ရေရဲ့ အမြင့်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ သူပြုကွက် နဲ့ နှိုင်းယှဉ်လိုက်ရင် ကျွန်တော်တို့ဘက်က ရွာတွေက ပြောင်းပြန်ပါ။ မြစ်ရဲ့ အောက်၊ အနိမ့်ထဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သူနယ်က ရွာတွေကို မြစ်ရေက တဖြည်းဖြည်း တိုက်စားလာရင် ကမ်းတွေပြိုလာမယ်ဆိုရင် ရွာတွေကို တဖြည်းဖြည်းကပ်လာလို့ ကြိုတင်ပြီးတော့ မြင်ရမယ့် သဘောလေးတွေ ရှိပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ဘက်က ရွာတွေကျတော့ ရေတိုက်စားလာတာကိုလည်း မမြင်ရတဲ့ အနေအထားလေးရှိပါတယ်။ ဒါ ဦးလှဆွေ ပြသွားတုန်းကတော့ Motion ပြကွက်နဲ့ တော်တော်လေး ကောင်းပါတယ်။ ကျွန်တော်လည်း သူ့လောက် မပြင်ဆင်ထားနိုင်တဲ့အတွက် မပြုလိုက်နိုင်ပါဘူး။ သို့သော် ပုံကြမ်းမှာ သေချာကြည့်လိုက်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် ကျွန်တော်တို့ နယ်မြေထဲက ရွာတွေကျတော့ မြစ်ရဲ့ အနိမ့်ဆိုတော့ မိုးတွင်းကျရင် လှေတွေ၊ မော်တော်တွေရဲ့ လှေဦးတွေကို အိမ်ခေါင်မိုးရဲ့ အထက်မှာ ဒါမြင်နေရတဲ့ သဘောလေးတွေ ရှိပါတယ်။ အခု ပုံကြမ်းထဲက ဓမ္မာရုံလေးတွေဆိုရင်

ဒါ တာရဲ့ အနောက်ခြမ်းမှာ၊ ရေထဲမှာ ရေပေါ်ဓမ္မာရုံလေးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆိုလိုတာက စိုးရိမ် ရေမှတ်ထက်ကျော် ပြီးတော့မှ ရုတ်တရက် ရေကြီးလာမယ်ဆိုရင်၊ တာပြုလာမယ်ဆိုရင် ဒါ ဆူနာမီတို့လို့၊ နာဂစ်တို့လို့ ဝုန်းကနဲ လျှံကျပြီးတော့ ရွာတွေရေလွှမ်းသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ညအချိန်၊ အိပ်ပျော်နေတဲ့ အချိန်ဆိုလို့ရင်တော့ ဒါ အသက်ဆုံးရှုံးမယ့် အန္တရာယ်တွေလည်း တွေ့ရပါတယ်။

ပုံမှန်မိုးရာသီ ရေတက်တဲ့အချိန်မှာတောင်မှ မြစ်ရေဟာတာရဲ့ အောက်အနိမ့် (၂)ပေ၊ (၃)ပေလောက်အထိ တစ်ခါတရံ ရောက်တတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် တင်ပြလိုတာကတော့ အရင် တုန်းက ဒီတာပေါ်မှာ ကားတွေ သွားလာနိုင်သည့်အနေထိအောင် ခိုင်ခိုင်မာမာနဲ့ ထူထူထဲထဲလည်း ရှိပါတယ်။ စိတ်လည်းချရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ယခုအခြေအနေမှာတော့ အရင်ကလို မဟုတ်တော့ ပဲနဲ့ ဆိုင်ကယ်လောက်ပဲ သွားလာနေကြတာလည်း တွေ့ရပါတယ်။ အဆိုးဆုံးနေရာတွေကတော့ ကျွန်တော် တင်ပြထားတဲ့ မြောက်ဘက်ခြမ်း ပစောက်ကျေ၊ ခြောက်ထောင်ကျေလို နေရာတွေမှာ ဆိုင်ကယ်တွေ သွားဖို့တောင်မှ နေရာမရှိ လောက်အောင် ကျဉ်းမြောင်းပြီးတော့မှ ပျက်စီးစ၊ ပါးလျားစပြုနေပါတယ်။ တစ်ခါက ရေကျော်တာလည်း ရှိခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဆိုလိုတာက ဒီမိုးတွင်းမှာ တောင်မှ ကျွန်တော်တို့ တော်တော်လေး စိုးရိမ်ရပါတယ်။ ဒီ အောက် စိန်တုံးရွာတို့၊ အရှေ့စုရွာ တို့ဟာ သာရဝေါအုပ်စုတို့အနေနဲ့ အန္တရာယ်ရှိနေပါတယ်။ ဘဏ္ဍာငွေ ရှိလို့ရှိရင် အခုလို ပစောက်ကျေ လိုနေရာမျိုး ပြင်မယ်ဆိုရင်တောင် တစ်ခါတည်း ဖြတ်လမ်းအနေနဲ့ ကျွန်တော် အဆက်ကလေးတွေ ပြထားပါတယ်။ ဒါဆိုရင် သွားရလာရတာ (၂)ဖာလုံပဲ ဖြစ်ပြီးတော့ ခုန (၆)ဖာလုံ၊ (၇)ဖာလုံ တစ်ရွာနဲ့တစ်ရွာ သွားရတာ မဝေးတော့ပါဘူး။ သို့ပေမယ့် များသောအား ဖြင့်တော့ မိုးတွင်းမှာ ဒီတာကိုပဲ ဦးစားပေးပြီးတော့ အားကိုးပြီး သွားနေရတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော် နိဂုံးချုပ်ပါ့မယ်။ ကျွန်တော်တို့ တစ်နေ့က ကိုယ်စားလှယ် တော်ကြီး ဦးလှဆွေ က မြစ်သာမြစ်၊ သူ့နယ်မြေထဲမှာ ကမ်းတွေပြိုကျလို့ ဗွီဒီယိုပြကွက်နဲ့ ပြသွား တဲ့အထဲမှာ တချို့ဘုန်းကြီးကျောင်းဆိုရင် ကမ်းနဲ့ (၂)ပေလောက် (၃)ပေလောက်ပဲ လိုတော့တာ တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ ဒါ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနကလည်း ဒါအစီအစဉ်မရှိသေးပါဘူးဆိုပြီးတော့ ဖြေသွားတဲ့အတွက်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်စားလှယ်တွေတော့ တော်တော်လေး စိတ်မကောင်း ဖြစ်မိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်စားလှယ်တွေရဲ့ တင်ပြချက်တွေကတော့ မြေပြင်မှာ လူထုရဲ့

အခုခေတ်မှာတော့ ရေကာတာတစ်လျှောက်မှာ ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းတွေ ဖြစ်လာပြီး တော့ တချို့နေရာတွေမှာဆိုရင် ဆည်မြောင်းဝန်ထမ်းတွေက ကျွန်တော်တို့ မြက်ခင်းမွေးပြီးတော့ မြက်ခင်းရောင်းစားတဲ့အဆင့်မျိုး တွေ့ရတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ရေကာတာဘေး တစ်လျှောက် မှာ လူနေအိမ်တွေ တော်တော်များများ တွေ့နေရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ဈေးအရပ်ဆိုရင် ဒီ တာပေါ်ကို တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ဈေးဆိုင်တွေက သူ့ထက်ငါ အလှအယက် တိုးဝှေ့ပြီးတော့ တက်လာ တဲ့အတွက် တာအလယ်ခေါင်နီးပါးအထိ ကျွန်တော်တို့ အိမ်ခြေတွေ၊ အဆောက်အအုံတွေ ရောက်လာတာ တွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီထက်ပိုပြီး အဆိုးဆုံးကတော့ ကျွန်တော်တို့ အဲဒီ ရေကာတာတစ်လျှောက်လုံးမှာ ရေကာတာပေါ်မှာ ကားလမ်းပြုလုပ်ပြီးတော့ ကားတွေပြေးဆွဲ နေတာ ကျွန်တော်တို့ သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ တွေ့နေကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ကားလမ်းပြေးဆွဲတဲ့အတွက် အဲဒီတာလမ်းတွေဟာ တဖြည်းဖြည်း ချိုင့်ဝင်သွား ပြီးတော့ မိုးတွင်းအခါမှာ အဲဒီအပေါ်မှာ ကျွန်တော်တို့ မိုးရေတွေ တင်ပါတယ်။ တာမြေရူးပြီးတော့ တာကျိုးမယ့် အန္တရာယ်နဲ့ အမြဲတမ်းစိုးရိမ်နေရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ပေါင်း ကြာလာတာနဲ့အမျှ ဒီရေကာတာကြီးက ပျက်စီးယိုယွင်းလာပြီးတော့ ခုနက ပြောသလို မျက်နှာပြင် လည်းပဲ Level နိမ့်ကျလာတယ်။ ရေထွက်ပေါက်တွေ၊ ရေစိမ့်ပေါက်တွေ၊ ကတွတ်ပေါက်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့အပြင် အခုအခါမှာတော့ ရေကာတာတစ်လျှောက် တာတမံဝန်ထမ်းများ မလုံလောက်ခြင်း၊ တာဝန်ကျပွန်စွာ မဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းတို့အတွက် ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းများ ပေါက်ရောက်နေပြီးတော့ ပျက်စီးလာပြီဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ ရေကာတာကြီးကို ကျွန်တော်တို့အားလုံး ဝိုင်းဝန်းထိန်းသိမ်းဖို့ လိုအပ်နေပြီ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ငယ်စဉ်က သိရှိခဲ့ရတဲ့အနေအထားအရ ကျွန်တော်တို့ ဒေသမှာရှိတဲ့ ရေကာတာကြီးဟာ ၁၉၆၈ ခု၊ ၁၉၇၄ ခု၊ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွေမှာ ရေကာတာကျိုးပေါက်ခဲ့တာ ကြုံတွေ့ ခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီလို ရေကာတာကျိုးပြီဆိုတာနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဒီကွင်းထဲမှာရှိတဲ့ လယ်မြေအားလုံး ရေနစ်မြုပ်ပြီး ပျက်စီးသွားပါတယ်။ ရေကျသွားတဲ့အခါမှာလည်း ပြန်စိုက်ဖို့အတွက် အချိန်မရတော့ တဲ့အတွက် တစ်နှစ်တာ လယ်သမားများရရှိမယ့် ဝင်ငွေဟာ အားလုံးဆုံးရှုံးသွားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် အိမ်ခြေတွေ ပျက်စီးခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်တွေ သေကျေပျက်စီးခြင်းနှင့် ကျွန်တော်တို့ မြေဆိုး အန္တရာယ်များကိုလည်းပဲ နှစ်စဉ်တွေ့ရပါတယ်။

ဒါ့အပြင် အထက်ပါ ညောင်ကျိုးကွင်းတွင်းရှိ ရေများအချိန်မီထုတ်နုတ်နိုင်ရန်အတွက် ရေနုတ်မြောင်းကြီးများနဲ့အတူ ရေတံခါးများဖြစ်တဲ့ လူတော်စုရေတံခါး၊ ထိန်ရုံးရေတံခါး၊ အမြန်း ရေတံခါးများကိုလည်းပဲ ရေကာတာကြီးတည်ဆောက်စဉ်ကပင် ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်းသိရှိရပါတယ်။ ဒီတံခါးများဟာ နှစ်ရှည်ကြာလာပြီဖြစ်တဲ့အတွက် ဟောင်းနွမ်းချို့ယွင်းလာခြင်း၊ ရေလုံခြုံစွာ မထိန်းနိုင်ခြင်း၊ ရေနုတ်မြောင်းကြီးမှာလည်း နှစ်ရှည်ကြာ၍ နုန်းများပိတ်ဆို့ခြင်း၊ ချုံနွယ်များ ပိတ်ဆို့လာခြင်းတို့ကြောင့် ရေများ အချိန်မီထုတ်လွှတ်ရန် အခက်အခဲများစွာ ကြုံတွေ့နေရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အခုအခါမှာတော့ ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနက ဒီရေတံခါးပျက်စီးမှုတွေကို ပြင်ဆင်နေပြီ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ ဒီရေတံခါးကို ရောက်အောင်လာတဲ့ ကျွန်တော်တို့ ရေမြောင်းတွေကိုပြုပြင်ဖို့အတွက် ငွေကြေးအမြောက်အမြားလိုမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဒေသခံ လယ်သမားများအဖို့လည်း အဲဒီလောက်ငွေကြေးကုန်ကျမှာကို ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့ဟာ မစွမ်းနိုင် ပါဘူး။ ဒါကြောင့်မို့လို့ မြန်အောင်ရေကာတာကြီးအား ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်၊ ရေတံခါးများ ပြုပြင်ရန်နဲ့ ရေနုတ်မြောင်းများအား စက်ကြီးအကူအညီဖြင့် ပြန်လည်တူးဖော်ရန် အရေးတကြီး လိုအပ်နေပြီဖြစ်ကြောင်းလည်း ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် တင်ပြအပ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသကြီးရဲ့ ဆန်စပါး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်မှု ပြန်လည်ထိရောက်စွာ အထောက်အကူပြုစေရန်အတွက် (က) ဆည်မြောင်း ဦးစီးဌာနအနေဖြင့် ဧရာဝတီမြစ်ရေကြီးမှု ထိန်းသိမ်းကာကွယ်တာတမံများ နှစ်ရှည်ကြာလာပြီ ဖြစ်တဲ့ ရေကာတာများအား ပြင်ဆင်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများ၊ အရည်အသွေး မြင့်မားလာစေရန် မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်မည့် အစီအမံများ၊ (ခ) ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဒေသတစ်ခုလုံးရှိ ကျွန်းပတ်တာများ၊ ဆားငန်ရေတားတမံများ အပါအဝင် ရေနုတ်မြောင်းရေတံခါးများအား အရည် အသွေးမြင့်မားရေး မြှင့်တင်မည့်အစီအမံများ မြန်ဆန်ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး၊ ပြင်ဆင် ထိန်းသိမ်းစရိတ်၊ ရန်ပုံငွေအသုံးစရိတ်များ တင်ပြတောင်းခံပြီး ဆောင်ရွက်နိုင်ပါရန် တင်ပြရင်း ဦးမျိုးမြင့် တင်သွင်းတဲ့ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ ရေကြီးမှုကာကွယ်တာတမံများ၊ ရေနုတ် မြောင်းများနှင့် ဆက်စပ်ရေးအား အဆောက်အအုံများ ပြန်လည်ခေတ်မီပြင်ဆင်ခြင်း စီမံကိန်းအား

အဆင့်လိုက် ဆောင်ရွက်သွားရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရသို့ တိုက်တွန်းကြောင်း အဆိုကို အလေး အနက်ထောက်ခံ တင်ပြရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁:၂၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစည်းအဝေးကို (၁၅)မိနစ် ခေတ္တရပ်နားပါမယ်။

အချိန်၊ ၁၁:၂၃။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ပြန်လည်ထွက်ခွာပါပြီ ခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံးထွက်ခွာနိုင်ပါပြီခင်ဗျား။

[အစည်းအဝေးကို (၁၁:၂၃)နာရီအချိန်တွင် ခေတ္တရပ်နားပြီး (၁၁:၄၀)နာရီ အချိန်တွင် ပြန်လည်ကျင်းပပါသည်။]

အချိန်၊ ၁၁:၄၀။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အစည်းအဝေး ပြန်လည်စတင်တော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ကြွရောက်လာပါပြီ ခင်ဗျား။

[အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ သည် ဥက္ကဋ္ဌအတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် စင်မြင့်ပေါ်သို့ ကြွရောက်နေရာယူပါသည်။]

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံးထိုင်နိုင်ကြပါပြီခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၁:၄၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၄)မှ ဦးမောင်စောဖြူ ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၁:၄၀။

ဦးမောင်စောဖြူ ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၄)။

။ လေးစားအပ်ပါသော

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဒုတိယဝန်ကြီး အားလုံးကို ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာကျန်းမာပါစေလို့ ဆုတောင်းရင်း ဂါရဝပြုပါတယ်။ ကျွန်တော်သည် ရခိုင်ပြည်နယ် အမှတ်(၄) အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးမောင်စောဖြူ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က ဦးမျိုးမြင့် ရဲ့ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ် ရေကြီးမှု ကာကွယ်တာတမံများ၊ ရေနုတ်မြောင်းနှင့် ဆက်စပ်ရေးအား အဆောက်အအုံများ ပြန်လည်ခေတ်မီပြင်ဆင်ခြင်း စီမံကိန်းအဆင့်လိုက် ဆောင်ရွက်သွားရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းတဲ့ အဆိုကို ထောက်ခံမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ဦးမျိုးမြင့် အား ကျေးဇူးတင်ချင်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဦးမျိုးမြင့် ရဲ့ တင်ပြတဲ့ ဇယားတို့၊ Slide တို့ကို တွေ့တဲ့အခါ ကျွန်တော် အံ့သြသွားပါတယ်။ ကျွန်တော်က အဲဒါလေး မတွေ့ခဲ့ဖူးဘူး။ အခု မြင်ရတဲ့အတွက်ကြောင့် အလွန်ဝမ်းမြောက်ကြောင်း ပထမပြောကြားလို ပါတယ်။

ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသဟာ အနောက်မှ အရှေ့သို့ မိုင်(၁၅၀)ခန့် ကျယ်ဝန်းပြီး ပထမမြစ်ခွဲ ၀ဝန်မြစ်မှတစ်ဆင့် မြစ်ခွဲပေါင်းများစွာ ဆက်လက်ဖြန့်ကျက်နေရာယူထားတဲ့ နုန်းတင်မြေဒေသကြီး တစ်ခုဖြစ်တယ်ဆိုတာကို သိရပါတယ်။ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသရဲ့ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်က (၈၅)လက်မရှိတယ်။ မိုးစပါးက (၁၈)သိန်းဧကခန့် စိုက်ပျိုးတယ် ဆိုတာကို တွေ့ရတဲ့အတွက်ကြောင့်၊ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ဧရာဝတီဒေသနဲ့ ရခိုင်ဒေသတို့ဟာ လည်း နီးနီးစပ်စပ် ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် နှိုင်းယှဉ်ပြီးတော့ နည်းနည်းလောက် ဆွေးနွေးချင် ပါတယ်။

ရခိုင်ပြည်နယ်တောင်ပိုင်းက ကျဉ်းမြောင်းပြီးတော့ မြောက်ပိုင်းမှာကျတော့ ကျယ်ပြန့်တဲ့ လွင်ပြင်ရှိပါတယ်။ အဲဒီလွင်ပြင်မှာ စပါးသီးနှံ၊ အခြားသီးနှံတွေ စိုက်ပျိုးကြတယ်။ အဲဒီတော့ ဧရာဝတီမြစ် ရေကြီးမှုက ပုံမှန်အားဖြင့် နှစ်စဉ် ဩဂုတ်လမှာဖြစ်တယ်လို့ သိရတယ်။ အဲဒီတော့ ၁၉၇၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၂ အထိ (၁၇)နှစ်အတွင်းမှာ ဩဂုတ်လများမှာ စိုးရိမ်ရေအမှတ်အထက် ကြံခင်း(၇)ကြိမ်၊ မြန်အောင်(၁၀)ကြိမ်၊ အင်္ဂပူ(၁၇)ကြိမ်၊ ဟင်္သာတ(၁၄)ကြိမ်၊ လေးမျက်နှာ (၁၃)ကြိမ်၊ ဇလွန်(၁၆)ကြိမ် ဆိုပြီးတော့ ဖော်ပြထားပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဒေသဟာဖြင့် မိုးရေချိန်

လက်မ(၂၀၀)ကျော် ရွာသွန်းတဲ့ ဒေသဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ရခိုင်ပြည်နယ်မှာလည်း ရေကြီးခြင်းကို အမြဲတမ်းတွေ့ရပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ် အဲဒီလတွေမှာ ရေကြီးမှု ဖြစ်ပါတယ်။ နှစ်စဉ်လိုလို ရေကြီးပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော့်မဲဆန္ဒနယ်ဖြစ်တဲ့ မင်းပြားမြို့နယ်မှာဆိုရင် တစ်နှစ်မှာ နှစ်ကြိမ်လောက် ရေကြီးပါတယ်။ ရေကြီးတဲ့အတွက်ကြောင့် ကမ်းပြိုတယ်၊ ရွာပျက်တယ်၊ မြို့ပျက်တယ်။ မင်းပြားမြို့ဆိုရင် ရေတိုက်စားလို့ ကျိန်းတောင် တောင်နားကိုတောင်မှ မြို့က တဖြည်းဖြည်း၊ တဖြည်းဖြည်း ရွှေ့သွားနေပါပြီ။ ပန်းမျိုးဆိုတဲ့ ရွာလည်း လေးပုံသုံးပုံက ရေတိုက်စားလို့ ကမ်းပြိုသွားပါပြီ။ လေးမြို့မြစ် တစ်ကမ်းလုံး အဲဒီတော့ အဲဒီလေးမြို့မြစ် အဝမှာကျတော့ မြေရေမြစ်ဝကျွန်းပေါ် ကျွန်းတွေ ရှိပါတယ်။ အဲဒီမှာ အရင်တုန်းကတော့ တာတမံ နည်းနည်းပါးပါးလုပ်ကြတယ်။ ရေငန်ဝင်တယ်။ နောက် ရေချိုကလည်း မိုးတွင်းမှာကျတော့ ပန်းမျိုးကြီးချောင်းဒေသမှာ ရေလွှမ်းမိုးတဲ့အတွက်ကြောင့် အထူးသဖြင့် အဲဒီရေက လေးမြို့မြစ်ကလာတယ်။ ပန်းမျိုးကြီးချောင်းက လာတယ်။ ဖောင်သာချောင်းကလာတယ်ဆိုတော့ ရေက သိပ်အားကြီးတော့ စပါးတွေ ပျက်တယ်။ အဲဒါတွေ တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒါကို ရေကြီးမှု ကာကွယ်တာတမံများကို ဆောင်ရွက်ပေးမယ်ဆိုရင် အဲဒီရေကြီးမှုဟာ လျော့နည်းသွားမှာပါ။ လေးမြို့မြစ်ရဲ့ ဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက် ကမ်းပြိုမှုဟာလည်း လျော့နည်းသွားမယ်။ မင်းပြားမြို့ရဲ့ ကမ်းပြိုမှုဟာလည်း လျော့နည်းသွားပါလိမ့်မယ်။

ဦးမျိုးမြင့် ရဲ့ စာတမ်းမှာ ရှေးယခင်က အင်္ဂလိပ်အစိုးရဟာ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်အား ဆန်စပါးအပါအဝင် လယ်ယာသီးနှံများ ထိရောက်အကျိုးရှိစွာ ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် ရေကြီးမှု ထိန်းသိမ်းကာကွယ်တာတမံများကို ဧရာဝတီမြစ်ဝဲယာကမ်းရဲ့ အချက်အချာ နေရာဒေသတွေမှာ တည်ဆောက်ခဲ့ကြောင်းကို တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီနောက် နောက်ပြီးတော့ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသကို ရေစီမံမှု အစီအစဉ်များကိုလည်း ခေတ်(၃)ခေတ်ခွဲပြီးတော့ ပြောသွားတာကို တွေ့ရပါတယ်။

ဒီခေတ်(၃)ခေတ် တင်ပြထားခြင်းဟာ ဧရာဝတီနဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်တို့ရဲ့ အနေအထား ထပ်တူဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ဆိုမှာလည်း အဲဒီလိုပဲ ခေတ်(၃)ခေတ်တော့ မဟုတ်ဘူး။ တာတမံ နည်းနည်းပါးပါးရှိတယ်။ များများစားစား မရှိပါ။ ကျွန်းပေါ်တဲ့ ကျွန်းက (၄၄)၊ (၅၀)နီးပါးလောက် ကျွန်းတွေ ရှိတယ်။ အဲဒီကျွန်းက ရေကြီးရင်တော့ ရေငန်ဝင်မယ်။ ဆန်တွေ၊ စပါးတွေ ပျက်စီး

တာတွေ ရှိတယ်။ အဲဒါတွေကို ကျွန်တော်တို့ လိုချင်တာကလည်း ကျွန်းပတ်တာ၊ ကမ်းရိုးတန်းတာ၊ ရေနုတ်မြောင်း စသည်အားဖြင့် အဲဒီလိုသာ နိုင်ငံတော်အစိုးရက လုပ်ပေးမယ်ဆိုရင် တစ်နည်းအားဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရကလည်း လုပ်ပေးနိုင်အား ရှိမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ဒေသမှာလည်း စပါးအထွက် တိုးလာပါမယ်။ နောက်ပြီးတော့ မြေပြိုမှု၊ ကမ်းပြိုမှုတွေလည်း နည်းသွားပါလိမ့်မယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တို့ဟာ အဲဒီလိုကမ်းရိုးတန်းစီမံကိန်းတွေ၊ ကျွန်းပတ်စီမံကိန်းတွေကို လုပ်ချင်ပေမယ့် ကျွန်တော်တို့မှာ လုပ်ပိုင်ခွင့်လည်း မရှိသလို လုပ်နိုင်စွမ်းအားလည်းမရှိ အဲဒါကြောင့် ဒီအဆိုအပေါ်မှာမူတည်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ကတော့ မိမိဒေသရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိုးတက်စေချင်တဲ့ အတွက်ကြောင့် အဲဒီပြည်နယ်တွေကိုလည်း တစ်နည်းအားဖြင့် ရခိုင်တို့၊ တနင်္သာရီတိုင်းတို့၊ မွန်တို့ အဲဒီဒေသတွေလည်း ဒီလိုစီမံကိန်းတွေကို မျှဝေပေးနိုင်က ပေးပါပေးစေချင်ပါတယ်။ ပေးရန်လည်း တောင်းဆိုပါတယ်။

အဲဒါကြောင့်မို့လို့ ဒီအဆိုနဲ့ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်က ထောက်ခံတာက ဒီအဆိုကို မှီပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ပြည်နယ်တွေကိုလည်း၊ တိုင်းတွေကိုလည်း လုပ်ပေးစမ်းပါလို့ ဆိုလိုတဲ့ အတွက်ကြောင့် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆) ဦးမျိုးမြင့် ရဲ့ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ ရေကြီးမှု ကာကွယ်မှု စီမံကိန်းတာဝန်များ၊ ရေနုတ်မြောင်းများနှင့် ဆက်စပ်ရေ အဆောက်အအုံများ ပြန်လည်ခေတ်မီပြင်ဆင်စီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်း အဆိုကို ထောက်ခံကြောင်း တင်ပြရင်း နိဂုံးချုပ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁:၅၀။

ဥက္ကဋ္ဌ ။ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)မှ ဒေါက်တာဗညားအောင်မိုး ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၁:၅၀။

ဒေါက်တာဗညားအောင်မိုး၊ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)။ ။ လေးစားအပ်တဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား၊ ဥက္ကဋ္ဌကြီးနဲ့တကွ ကြွရောက်လာတဲ့ ဒုတိယဝန်ကြီး၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဧည့်သည်တော်များတို့ အားလုံးကျန်းမာရွှင်လန်း ကြပါစေလို့ ဆုမွန်ကောင်းတောင်းရင်း ဂါရဝပြုလိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ မွန်ပြည်နယ်

မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)ဖြစ်တဲ့ ရေးမြို့နယ်က အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာ ဗညားအောင်မိုး ဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အခု ဦးမျိုးမြင့်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)၏ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ ရေကြီးမှုကာကွယ် တာတမံများ၊ ရေနုတ် မြောင်းများနဲ့ ဆက်စပ်ရေးအား အဆောက်အအုံများ ပြန်လည်ခေတ်မီ ပြင်ဆင်ခြင်း စီမံကိန်းအား အဆင့်အလိုက် ဆောင်ရွက်ရန် ဆိုတဲ့ အဆိုကို ကျွန်တော် တိုးချဲ့ထောက်ခံဆွေးနွေးချင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဦးမျိုးမြင့် တင်ပြတဲ့ အဆိုဟာ အင်မတန်မှ အရေးကြီး လက်တွေ့ ကျပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီလို စီမံကိန်းမျိုးကို ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်မှာ တိုင်းဒေသကြီး တစ်ခုတည်းမှာပဲ လုပ်တာထက်ကို ကျွန်တော်တို့ တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ ဒီလိုပြဿနာမျိုးအနည်းနဲ့ အများ ရှိနေပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ရေငန်နဲ့ပတ်သက်ရင် ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း၊ ပဲခူးတိုင်း၊ မွန်ပြည်နယ်၊ တနင်္သာရီတိုင်းတို့မှာလည်း ရှိပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ရေနုတ်မြောင်းကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ရင်တော့ တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ မြေမြင့်တဲ့ ပြည်နယ်၊ တိုင်းတွေမှာလည်း ဒီပြဿနာက ရှိနေ ပါတယ်။ အဲဒီပြဿနာကြောင့် အခုရေလွှမ်းမိုး ဆားငန်ရေဝင်တဲ့ ပြဿနာကြောင့် အဆိုရှင် တင်ပြတဲ့ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုဟာ (၃.၂)သန်းဧကရှိတယ်လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။

ဒါဟာ ပြည့်စုံချင်မှ ပြည့်စုံမယ်။ အစိုးရဆီ၊ ဌာနဆီ စာရင်းမရောက်တာလည်း အများကြီး ရှိနိုင်ပါသေးတယ်။ ထားဦးတော့ (၃.၂)သန်းဧကမှ လယ်(၁)ဧကကို အနည်းဆုံး ပျမ်းမျှခြင်း ဆိုပါတော့ စပါးတင်း(၅၀)ထွက်မယ်၊ (၃.၂)သန်းဧက လယ်မလုပ်နိုင်ဘူးဆိုရင် စပါး တင်းပေါင်း သန်း(၁၆၀) ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံအတွက် နစ်နာတယ်။ အထွက်လျော့သွားတယ်။ ဒီကိန်းဂဏန်းကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် ကြီးမားတဲ့ နစ်နာမှုဖြစ်တယ်ဆိုတာ သေချာပါတယ်။ ကုန်းပိုင်း ဒေသမှာ ရေငန်ဝင်တဲ့ အန္တရာယ်မရှိပေမယ့် ရေနစ်တာ၊ ရေနုတ်မကောင်းတာကြောင့် စပါး အထွက်လျော့တာ တွေ့ရပါတယ်။

ဒါ ကျွန်တော်တို့ မွန်ပြည်နယ်မှာလည်း ကျွန်တော်တို့နေရာ အချို့တွေမှာ အဲဒီလို ဖြစ်တာ ပြဿနာကို ပြည်သူတွေက တင်ပြလာတဲ့အတွက်ကြောင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် တွေက လွှတ်တော်မှာ တင်ပြတဲ့အတွက်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ သိရပါတယ်။ အချို့က ရေစီးတဲ့ ချောင်း လယ်ကို ဖြတ်ပြီးတော့ ရေစီးတဲ့ချောင်း တိမ်ကောလာတယ်။ ဓနိပင်တွေ ပေါက်လို့ ချောင်းက ကျဉ်းလာတယ်။ ချောင်းက တိမ်ကောလာတယ်။ ချောင်းဝက ပိတ်သွားတယ်ဆိုရင်

အဲဒီချောင်း ဘေးပတ်ဝန်းကျင်မှာရှိတဲ့ လယ်မြေက မိုးတွင်းမှာ ရေများသွားတယ်။ ရေများသွားတဲ့ အခါကျတော့ စပါးအထွက် အများကြီးလျော့လာတာကို တွေ့ရတယ်။ အဲဒီတော့ တောင်သူ လယ်သမားတွေလည်း ဒုက္ခရောက်တယ်။ ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်ရဲ့ ထုတ်ကုန်လည်း ကျဆင်းတယ်။

နောက်ပြီးတော့ ဒီတာတမံကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ရင်တော့ အရင်တုန်းက လုပ်ထားတဲ့ တာတမံ တွေဟာ အခု ပျက်တာ အများကြီးတွေ့ရပါတယ်။ မွန်ပြည်နယ်မှာလည်း အများကြီး တွေ့ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ နယ်ဆင်းတဲ့အခါကျတော့ ဘုရားတောင်ပေါ် ပင်လယ်ကမ်းခြေ ဘုရားတောင်ပေါ် တက်သွားတယ်။ သရွတ်ထောက်ရွာဆိုတာ ပင်လယ်ကမ်းခြေမှာ ရှိတယ်။ အဲဒီတောင်ပေါ်မှာ တက်တဲ့အခါကျတော့ စပါးမှည့်တဲ့အချိန် မဟုတ်သေးဘူး။ အဲဒီအချိန်မှာ အဲဒီပင်လယ်ကမ်းခြေမှာရှိတဲ့ လယ်ကွက်တွေက ဝါနေတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော် မေးကြည့် တယ်။ ဟာ ဒီစပါးက တယ်အမှည့်မြန်ပါလားဆို။ မဟုတ်ဘူးဆရာတဲ့ ဒါ ရေငန်ဝင်လို့ပါတဲ့၊ အဲဒါ စပါး တစ်လုံးမှ တစ်စေ့မှ ရမှာမဟုတ်ဘူးတဲ့။ အဲဒီလို အဖြစ်မျိုးဟာ ကျွန်တော်တို့ ပင်လယ် ကမ်းခြေမှာ ရှိတယ်။ မွန်၊ တနင်္သာရီတိုင်း၊ ရခိုင်၊ ပဲခူး၊ ရန်ကုန်တိုင်းတွေ အားလုံး မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ကစ အကုန်လုံး ဒီလိုပြဿနာမျိုး ရှိနေပါတယ်။

အဲဒီတော့ ယခင်က လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ်(၅၀)၊ (၆၀) ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မတိုင်ခင်က လုပ်ထားတဲ့ တမံတစ်ခုကို ကျွန်တော် တနင်္သာရီတိုင်းဘက်ကို ရောက်သွားတဲ့အခါကျတော့ ပုလောမြို့နယ် အဲဒါအခု အဲဒီတမံကျိုးပြီးတော့ လယ်မြေဧက(၄၀၀၀) လုပ်လို့မရ ဆုံးရှုံးတယ်။ အဲဒီတော့ လယ်သမားတွေက ဒုက္ခရောက်ပြီးတော့ အဲဒီအချို့က အရင်းအနှီးဘာမှ မရှိတဲ့အခါ ကျတော့ တစ်ဖက်နိုင်ငံမှာ သွားအလုပ်လုပ်တယ်။ အရင်းအနှီးရှိတဲ့လူတွေကျတော့ ရော်ဘာ စိုက်ပျိုးရေးဘက်ကို လှည့်ပြီးတော့ လုပ်ကြတယ်။ နောက် ရော်ဘာစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ပြန်တော့ လည်း အခုခေတ်က ဘယ်လိုဖြစ်လာလဲဆိုတော့ ကုမ္ပဏီတွေ စိုက်ပျိုးရေး လာလုပ်ပါတယ် ဆိုပြီးတော့ ဒါကိုလည်း အနိုင်ကျင့်ခံရပြန်တယ်။ အဲဒီတော့ နစ်နာဆုံးရှုံးမှုက အင်မတန် ကြီးမား တယ်။ အဲဒီ ဧက(၄၀၀၀)ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ (၁)ဧကကို တင်း(၅၀)ပဲ တွက်လိုက် အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ တစ်နှစ်၊ တစ်နှစ်ကို တင်း(၂)သိန်းလောက် ဆုံးရှုံးတယ်။ ဒါက ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနဲ့ တွက်မယ်ဆိုရင် တင်း(၂)သိန်း၊ နောက်ပြီးတော့ အဲဒီ လယ်သမားတွေ အဲဒီပြည်သူတွေရဲ့ ဒုက္ခက အင်မတန်ဘယ်လောက်ကြီးမားလဲဆိုတာ ဒါ ကျွန်တော်တို့ စဉ်းစားရမှာ။

အခု သူတို့အနေနဲ့ ကျွန်တော့်ဆီ ဖုန်းဆက်လာတာက အင်မတန် ဝမ်းသာပါတယ်တဲ့ ပုလော မြို့နယ်က ကျွန်တော်တို့ အမျိုးသားလွတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးလှစိုး က ကူညီပေးလို့ အခု တမံပြန်ဖို့ ဖို့အတွက် Metrol မြေတူးစက်နှစ်စီးရတယ်တဲ့ အင်မတန် ဝမ်းသာတဲ့အကြောင်း ကျွန်တော့်ဆီ ဖုန်းဆက်တယ်။ အဲဒီတော့ အခု ဘာဖြစ်လို့ စက်ပဲ အခု ကျွန်တော်တို့ မွန်ပြည်နယ် ပဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ်ပြည်နယ်မဆို စက်ပဲတောင်းနေရတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ စက်တောင်းရလဲဆိုတော့ ယခင်ကလို တကယ့်မြေပေါက်ကျွမ်းကျင်ပြီးတော့ တမံတုပ်တဲ့ ကျွမ်းကျင်တဲ့ အလုပ်သမားတွေက အခု ဘာလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်မှာ မကျန်တော့ဘူး။ နိုင်ငံရပ်ခြား တိုင်းတစ်ပါးမှာ သွားပြီးတော့ အလုပ်လုပ်ကြတဲ့အခါကျတော့ အခု ရှိတဲ့လူတွေက ဒါကို မလုပ်တတ်တော့ဘူး။ စက်ပဲ အားကိုးနေရတယ်။ အဲဒီတော့ စက်ပဲ တောင်းနေရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရေးမြို့နယ်မှာ ဆိုရင် အခု ပြည်နယ်က စီစဉ်ပေးလို့ စက်တစ်လုံး ရတယ်။ ဟိုနေရာလုပ်လိုက်၊ ဒီနေရာလုပ် လိုက်နဲ့ သိပ်ပြီးတော့ မပြီးဘူး။ မပြီးဘူး ဆိုပေမယ့် မလုပ်တာထက်တော့ အများကြီးကောင်း တယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ မြင်တာက ဘာလဲဆိုတော့ ဒါဟာ ဒီကိစ္စဟာ ကျွန်တော်တို့ တစ်နိုင်ငံလုံးအတွက် စီမံကိန်းချပြီးတော့ လုပ်မယ်ဆိုရင် ဒါ ကျွန်တော် ပြောတဲ့ဥစ္စာက နည်းနည်း လေးပါ။ ကျွန်တော်တို့ သွားရောက်တဲ့နေရာက ပြည်သူတွေ တင်ပြတဲ့နေရာ ဒါလောက်ပဲ ကျွန်တော်တို့သိတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မသိတဲ့ နေရာတွေ အများကြီးရှိသေးတယ်။

တစ်နိုင်ငံလုံး တွက်ကြည့်မယ်ဆိုရင် ဒီရေငန်ဝင်တာရော၊ နောက်ရေစီးရေနုတ်တဲ့ ကိစ္စမှာရော ဒါဟာ အင်မတန်မှ ထိခိုက်နေပါတယ်။ အဲဒီတော့ ယခင်ကလို ကျွန်တော်တို့ စပါး ထွက်ပြန်ရအောင်ဆိုရင် ဒီအချက်ကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ အလေးအနက်ထားပြီးတော့ မြေယာကို ပြင်တဲ့နေရာမှာ ဒါကို ကျွန်တော်တို့ စက်အားနဲ့ အဓိကစက်အားနဲ့ လုပ်ဖို့ ကျွန်တော် အကြံပြု လိုပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ဒီ ပြည်သူနဲ့နီးစပ်တဲ့ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ၊ ပြည်နယ်အစိုးရက တကယ်လို့ ဘတ်ဂျက်ရှိရင် သို့မဟုတ် စက်ပစ္စည်းကိရိယာ ရှိတယ်ဆိုရင် အများကြီးလုပ်ပေး နိုင်တယ်။ သူတို့လည်း အင်မတန် လုပ်ချင်ပါတယ်။ မလုပ်နိုင်လို့သာ မလုပ်ရတာ။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ မြင်တာကတော့ ဘာလဲဆိုတော့ ဒီပြည်နယ်၊ တိုင်းတွေကို ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျော့ချတဲ့အနေနဲ့ Decentralization ပေါ့။ အဲဒီတော့ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ ကနေပြီးတော့ တိုင်းနဲ့ပြည်နယ်အစိုးရကို အာဏာများများပေးဖို့၊ ဘတ်ဂျက်များများ ခွဲဝေဖို့

အဲဒီလို လုပ်ဖို့လည်း ကျွန်တော် ဒီလုပ်ငန်းအတွက်ကို အဲဒီလိုလုပ်ရင် ဒီလုပ်ငန်းအတွက် ပိုပြီးတော့ အောင်မြင်မယ်လို့ ကျွန်တော် မြင်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော့် အနေနဲ့ မြင်တာကတော့ ဘာလဲဆိုတော့ ဒီလုပ်ငန်းက အင်မတန် အရေးကြီးတယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်နိုင်ငံလုံး ဟန်ချက်ညီညီ တိုးတက်မှုသာလျှင် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ သာယာဝပြောမယ့်နိုင်ငံ ဖြစ်လာမယ်။ ဒါကြောင့် ဦးမျိုးမြင့် ရဲ့ အဆိုကို တစ်နိုင်ငံလုံးအတွက် အကျုံးဝင်ပြီး စနစ်တကျ စီမံကိန်း ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ဖို့ ကျွန်တော် အကြံပြုရင်းနဲ့ နိဂုံးချုပ်လိုက်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၂:၀၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)မှ ဒေါက်တာအေးမောင် ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၂:၀၀။

ဒေါက်တာအေးမောင်၊ ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ကြွရောက်လာကြတဲ့ ပြည်ထောင်စု ဒုတိယဝန်ကြီး အပေါင်း ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော်များအားလုံး ကျန်းမာ ချမ်းသာကြပါစေရန် မေတ္တာပို့သအပ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးရဲ့ ခွင့်ပြုချက်အရ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒီမန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးရဲ့ အမှတ်(၆)မဲဆန္ဒနယ်မြေမှ ဒုတိယဝန်ကြီး (အငြိမ်းစား) ဦးမျိုးမြင့် ရဲ့ အဆိုကို ဆွေးနွေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီအဆိုနဲ့ တစ်ဆက်တည်းပါ။ ကျွန်တော်တို့ ဧရာဝတီ၊ အမျိုးသားမြစ်ကြီးရဲ့ ထာဝရ ရှင်သန်ရေးကော်မရှင်၊ အခု Delta ပိုင်းနဲ့ပတ်သက်တဲ့ Rehabilitation and Modernization ဆိုတဲ့ ဥစ္စာလေးတွေကို ပြန်ကြည့်တဲ့အခါမှာ အင်မတန်လည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ရပါတယ်။ နိုင်ငံတစ်ခုရဲ့ ပင်မ၊ တကယ့် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဒါ Spinal Cord ကြီးလို ဖြစ်နေတဲ့ ဧရာဝတီ မြစ်ကြီး ရှင်သန်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ ဒီမြစ်ကြီး တည်တံ့ခိုင်မြဲဖို့ လိုအပ်သလို၊ ဒီမြစ်ကြီးက နှစ်ပေါင်းထောင်ချီ ဆက်ပေးနိုင်စွမ်းရှိတဲ့ သူ့ရဲ့ပေးကမ်းစွန့်ကျဲတဲ့ အမွေအနှစ်ကို ရယူဖို့လိုပါတယ်။ အဲဒီမှာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မခံနိုင်သင့်တဲ့ဟာကို မခံနိုင်အောင်၊ ဒီမြစ်ကြီးတည်တံ့ခိုင်မြဲ အောင်၊ ခုနက Catchment Area ဖွံ့ဖြိုးအောင် လုပ်တာတို့၊ မြစ်ကြီးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ နေထိုင်မှု၊

မြစ်ကမ်း၊ ကမ်းပါးပြိုမှု၊ ဒါတွေကို လုပ်ရင်းနဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဒီအဓိက ကျွန်တော်တို့ရဲ့ဒေသတွေ အကုန်လုံး လိုအပ်တဲ့ စပါးသီးနှံတွေ၊ တခြား သား၊ ငါး၊ သီးနှံတွေ ဖြန့်ဝေပေးနိုင်တဲ့ Delta Area ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုတာဟာ အင်မတန် အရေးကြီးပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် ဆရာဦးမျိုးမြင့် တင်သွင်းတဲ့အခါမှာ အင်မတန် အရေးကြီးတယ်။ ဒီဖွံ့ဖြိုးမှုကို ကြည့်တဲ့အခါမှာ ဒေသတစ်ခုရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှုအမြင်က ဖယ်ခွာပြီးကာမှ ပြည်ထောင်စု တစ်ခုလုံးရဲ့ အမြင်ကို ခြုံကြည့်ဖို့ သင့်တဲ့ကာလတစ်ခုကို ရောက်နေပြီ။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အစိုးရ ဟာလည်းပဲ ပြည်ထောင်စုဆိုတဲ့ စကားလုံးကို ပီပီသသလေး ပြောပြီးကာမှ အနှစ်သာရပြည့်အောင် ကြိုးစားနေကြတဲ့ကာလ ဖြစ်တာမို့လို့ ခုနက Region Wide ဖြစ်အောင် ဒီလို Model Project လေးတွေကို ဘယ်လိုအသုံးပြုရင် ကောင်းမလဲဆိုတဲ့ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးအမြင်၊ နိုင်ငံတော်ရဲ့ အမျိုးသားပြန်လည်ရင်ကြားစေရေး အမြင်အားလုံးနဲ့ တည်ဆောက်ဖို့သင့်တဲ့ ကာလမှာ အခုလို ဆရာဦးမျိုးမြင့် ရဲ့ အဆို ရောက်ရှိလာတဲ့အခါကျတော့ ဆွေးနွေးတဲ့အခါမှာ၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်ဘက်က ကိုယ်စားလှယ်တွေ ဆွေးနွေးတဲ့အခါမှာလည်းပဲ ကိုယ့်ဒေသရဲ့ အကြောင်းလေး နည်းနည်းလေး ပြန်လည်လုပ်ပေး စေချင်တာမို့လို့ ဥပမာ - မွန်က ဒေါက်တာဦးဗညားအောင်မိုး ဆိုရင်လည်းပဲ မွန်ပြည်နယ်နဲ့ ခြုံပြီးကာမှ ဖြစ်စေချင်တာမို့ ဒေသစွဲ၊ ဆန္ဒစွဲ ဆိုတာလေးကို ဖျောက်ဖျက်ပြီးကာမှ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ Multi-Sectorial Project လေးတွေ ဖြစ်အောင်၊ ဥပမာ-ကျွန်တော်တို့ရဲ့ Delta Zone ကို စဉ်းစားတိုင်း၊ စပါးဆိုတာ တစ်ခုအပြင်၊ ရေလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးအောင် Mangrove၊ တစ်နည်းအားဖြင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကို ကာကွယ် နိုင်တဲ့ ဒီရေရောက်တောတွေကို ဘယ်လိုဖွံ့ဖြိုးအောင် ဆိုတဲ့ ဒီ Multi Sector ပါတဲ့ Integrated Project တစ်ခုဖြစ်အောင် ဘယ်လိုပုံသွင်းရင် ကောင်းမလဲဆိုတာမျိုး၊ ဆရာဦးမျိုးမြင့် ရဲ့ အဆိုမှာ ပြန်လည်လေ့လာ သုတေသနပြုပြီးကာမှ ကျွမ်းကျင်တဲ့ပညာရှင်၊ ရေကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်လို့၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ပတ်သက်လို့၊ မွေးမြူရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့၊ တခြားစိုက်ပျိုးရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့၊ တခြား Region Wide ကို ဖွံ့ဖြိုးစေချင်တဲ့ တိုင်းဒေသကြီး ပြည်နယ်အစိုးရတွေနဲ့ ညှိနှိုင်းပြီးကာမှ ဘယ်လိုဖွံ့ဖြိုးရင် နိုင်ငံတော်အတွက် အကျိုးရှိမလဲဆိုတဲ့ ခုနက Comprehensive Master Plan တစ်ခုကိုဖြင့် ဆွေးနွေးဖို့ ကျွန်တော်တို့ သုံးသပ်ဖို့လိုပြီဟု မြင်ပါတယ်။

ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ စကားပုံလေးတွေတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့လို့ အသုံးအနှုန်းလေးတွေ ရှိပါတယ်။ ရေကြီးရင် AE ပျော်တယ်။ လမ်းပျက်ရင်တော့ဖြင့် AE မျက်နှာ မပျက်ပါဘူး။ ဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ စီမံကိန်းကြီးတွေကို နှစ်ပေါင်း(၂၀)ကျော်လောက် ဧရာဝတီ မြစ်ကြီးရဲ့ မြစ်ညှာပိုင်းကို ပြန်ကြည့်တဲ့အခါမှာ Dam ကြီးတွေ၊ ခုနက Hydropower Project ကြီးကို အများကြီး တည်ဆောက်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါနဲ့ပတ်သက်လို့ စိစစ်မှုရှိသလား။ နိုင်ငံ့ဘဏ္ဍာ ဘယ်လောက်၊ ဘယ်လောက်ကို သုံးပြီးကာမှ အခု မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းလို စိစစ်မှု ရှိသလား။ တကယ်အသုံးပြုခဲ့တဲ့ Budget တိုင်းဟာ တကယ်သူတို့ စီမံကိန်းမှာ ရည်မှန်းထားတဲ့ ရည်မှန်းချက်ကို ပေါက်မြောက် ဖြစ်ပြီးလား။ လူထုအတွက် ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လို Audit Point of View ကနေ စိစစ်ရင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ရှေ့လာမယ့် Project တွေကို တစ်ခါတည်း သင်ခန်းစာ ယူစရာဖြစ်အောင် ချပြမလဲဆိုတဲ့ အမြင်လေးတွေ ရှိဖို့လိုပါတယ်။ ဆိုပါတော့ Dam ကြီးတွေ ပြီးသွားလို့၊ Hydropower Project ကြီးကို ပြီးသွားလို့ ဧရာဝတီမြစ်ကြီးရဲ့ အောက်ပိုင်းကို ကြည့်ပြီးကာမှ ခုနက Embankments တွေ၊ Folders တွေ ပြန်လုပ်စေချင်လို့ တမင်ထွင်တာ လားဆိုတာမျိုးလည်း ပြည်သူလူထုမမြင်ဖို့ လိုပါတယ်။ အမှန်ကတော့ဖြင့် ဧရာဝတီမြစ်ကြီးရဲ့ ခုနက Delta Zone ဟာ အင်မတန်ကိုမှ နိုင်ငံတော်ရဲ့ စပါးကျိပ်ပါ။ ဒါတွေကို နှစ်ပေါင်း(၂၀)ကျော် ဆရာရဲ့ ခုနက Paper မှာကြည့်တဲ့အခါ မေ့ပြီးထားခဲ့တာ အင်မတန် နှမြောဖို့ ကောင်းပါတယ်။

ဘာကြောင့် ဒီစပါးကျိပ်ဖြစ်တဲ့ ဧရာဝတီမြစ်ဒေသဖွံ့ဖြိုးမှုကို မလုပ်နိုင်တာလဲ။ ကျွန်တော်တို့ မြေပုံထဲမှာ ကြည့်တဲ့အခါ ဖျာပုံဆိုတာ မြစ်ဝမှာပါ။ ဖျာပုံရဲ့ ပေါ်ဆန်းမွှေးဟာ အင်မတန် နာမည် ကြီးပါတယ်။ ဒီဘက်က ဟင်္သာတပေါ်ဆန်းမွှေးထက် ဖျာပုံပေါ်ဆန်းမွှေးက ဘာကြောင့် နာမည် ကြီးသလဲ၊ သူ့ကို ရေခဲ၊ မြေခဲနဲ့ပတ်သက်လို့ Soil Test လုပ်ပြီးပြီလား။ ဘယ်လိုမြေဩဇာ တွေ ဒီနေရာမှာ ရှိနေသလဲ။ ဒီနေရာမှာထွက်တဲ့ စပါးမျိုးစေ့ကို ထာဝရရှင်သန်အောင် ဘယ်လို ပြန့်ပွားရေးလုပ်မလဲ။ ခုနက F-1 တို့၊ F-2 တို့ ဆိုတဲ့ ခုနက Hybrids တွေကို ကျွန်တော်တို့ စိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီးဌာနက သွတ်သွင်းနေမယ့်အစား ကျွန်တော်တို့ဒေသမှာရှိတဲ့ မျိုးစိတ်တစ်ခုကို တည်တံ့ခိုင်မြဲအောင် ဘယ်လို Guiding ခွဲပြီးကာမှ ဘယ်လိုဒီမျိုးစေ့ကို ဒီဒေသလို မြေဩဇာ ထူတဲ့ဒေသတွေမှာ စိုက်ပျိုးအောင် စဉ်းစားမလဲဆိုတဲ့ Point of View ကို ကျွန်တော်တို့ သုံးသပ်ဖို့ လိုပါတယ်။ အဲဒီလိုပဲ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဒီ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောရရင် ဧရာဝတီမြစ်ကြီးကို ကျွန်တော်တို့ သွားလာဖူးပါတယ်။ ဒါ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသကို ကျွန်တော် မရောက်ဖူး

ပါဘူး။ ဒေါက်တာဦးဌေးဝင်း တင်ပြတဲ့အခါမှာ ဧရာဝတီမြစ်ကြီးမှာရှိတဲ့ ခုနကလို ဆည်မြောင်း တာတမံကြီးတွေဟာ မော်တော်ကားကြီးတွေ သွားလို့ရတယ်။ အင်မတန် ဝမ်းသာပါတယ်။

အဲဒီလိုပဲ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နယ်စပ်ကို ရောက်တဲ့အခါမှာ တစ်ဖက်နယ်စပ်မှာ အင်မတန် ကြီးမားပြီး မော်တော်ကားတွေ သွားလာနိုင်တဲ့ ခုနက Embankments တွေ၊ Folders တွေ တွေ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီဘက်က ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ရခိုင်ဒေသ ပြန်ကြည့်လို့ရှိရင် ဒီဘက်က ကျီးကျွန်း ရှိပါတယ်။ ဒီဘက်က နတ်မြစ် ရဲ့ အရှေ့ဘက်ခြမ်းတွေမှာ ဒီအတိုင်း ပြုပြင်ခြင်းမရှိဘူး။ ဟိုဘက်မှာ ဒီရေရောက်တော့တွေ၊ ခုနက ပင်လယ်ဆီးပင်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အင်မတန်ကိုမှ ကြီးကြီးမားမားတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်ပြီးကာမှ Mangrove စီမံကိန်းတွေနဲ့ ခုနက ခနိတောကြီး တွေနဲ့ တည်ဆောက်ပြီးကာမှ မြစ်ဝကမ်းရိုးတန်းဒေသ မပျက်စီးအောင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ သစ်တောဌာနတွေနဲ့ ပူးပေါင်းပြီးကာမှ လုပ်နေတဲ့ကာလမှာ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ရေတိုက်စား၊ မြေပျက်၊ ဒီဘက်က ကမ်းပါးပြို၊ မပြုမပြင်နဲ့ ဖြစ်နေတဲ့ကာလမှာ လွန်ခဲ့တဲ့ ဒီအစိုးရ မတက်ခင် ကာလလေးတစ်ခုမှာတော့ဖြင့် ခုနက Mangrove စီမံကိန်းတို့၊ ဒီရေရောက်တော စီမံကိန်းတို့ ပေါ်ပေါက်လာတဲ့အခါမှာ ကမ်းပါးပြိုတာတွေ သက်သာလာပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့က တစ်နိုင်ငံလုံး လွှမ်းခြုံတဲ့ စီမံကိန်းမျိုးတွေကို ကျွန်တော်တို့ စဉ်းစားဖို့ လိုပါတယ်။ ဆရာဦးမျိုးမြင့် ရဲ့ အဆိုဟာလည်း အင်မတန်ပဲ အချိန်ကိုက်ကာလ သင့်လျော်တဲ့ အချိန်မျိုးမှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်မှာတင်တဲ့ စီမံကိန်းမို့လို့၊ အဆိုမို့လို့ ကျွန်တော်တို့ လေးလေးစားစားနဲ့ လေးလေးနက်နက်လည်း ထောက်ခံပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ထောက်ခံ တဲ့အခါမှာ ခုနက ရှေ့က ဆွေးနွေးခဲ့တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပြောသလိုပါ။ ဧရာဝတီ တစ်ခုတည်းကို ခြုံပြီး ပြောမယ့်အစား ဒါနဲ့ ဆက်စပ်တဲ့ မွန်တို့၊ ရခိုင်တို့၊ တနင်္သာရီတို့ မှာရှိတဲ့ ပင်လယ်ပြင် ကမ်းရိုးတန်း ဆက်စပ်တဲ့ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသအကုန်လုံးမှာ သင့်လျော်တဲ့ Model Project ကလေးတွေကို စက်အားနဲ့ နှစ်ကာလကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ခိုင်မြဲအောင် အခုလက်ရှိ ဒီမိုကရေစီ အစိုးရအနေနဲ့စပြီး လုပ်နိုင်မယ်ဆိုရင် ဒေသပေါင်းမှာရှိတဲ့ (၈၅)ရာခိုင်နှုန်းသော Region Wide လယ်သမားထုရဲ့ မေတ္တာပို့သမှုကိုလည်း ခံရမှာပါ။ ပြီးရင် တစ်နိုင်ငံလုံးရဲ့ စပါးအထွက်နှုန်းကို ရယူမှာ ဖြစ်သင့်သလို တစ်နိုင်ငံလုံးရဲ့ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှာ Multi Sector သုံးနိုင်တဲ့ ပုစွန် မွေးမြူရေး၊ ကဏန်းမွေးမြူရေး၊ ခုနက သား၊ ငါး မွေးမြူရေးတို့ကိုပါ ပူးတွဲပြီးကာမှ ဗီယက်နမ်

နိုင်ငံလုံး ကျွန်တော်တို့ ဖွံ့ဖြိုးအောင် လုပ်နိုင်မယ်ဆိုရင် Mangrove စိုက်တဲ့ စီမံကိန်းမျိုးတွေကို လုပ်နိုင်မယ်ဆိုရင် ပြီးခဲ့တဲ့ နာဂစ်ကာလတုန်းက ခံခဲ့ကြတဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သင်ခန်းစာ၊ ဝိရိ တုန်းက ဖြစ်ခဲ့ရတဲ့ သင်ခန်းစာတွေကို ရယူပြီး ကျွန်တော်တို့ ဒီအဆိုပြုချက်ကို သေသေချာချာ သက်ဆိုင်တဲ့ ဝန်ကြီးဌာနအလိုက် ကျွန်တော်ဆိုလိုတာက လယ်/ဆည်ဝန်ကြီးဌာန၊ သစ်တော ဝန်ကြီးဌာန၊ ခုနက မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာန အပါအဝင် ဒီ Sector တစ်ခုလုံးမှာ ပတ်သက်နိုင်တဲ့ ဒီဝန်ကြီးဌာန အကုန်လုံးက စိစစ်ပြီးကာမှ သေသေချာချာ Data စုဆောင်း ကောက်ယူပြီးကာမှ၊ အရင်တုန်းက စီမံကိန်းမျိုးလို သဲထဲရေသွန် မဖြစ်ရအောင် စီမံကိန်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ နောက် Third Party က Audit လုပ်တဲ့ System မျိုး၊ လုပ်တဲ့ လုပ်ငန်းတိုင်းမှာ တာဝန်ခံမှု ရယူပေးနိုင်တဲ့အဖွဲ့အစည်းမျိုး၊ တကယ်လို့ ဒီလုပ်ငန်းကို ဒီ Project ကို အများ သဘောတူ ရေးဆွဲပြီးကာမှ အတည်ပြုထားတဲ့လုပ်ငန်းကို မအောင်မြင်ရင် တာဝန်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အရေးယူတာမျိုး၊ နုတ်ထွက်တာမျိုး၊ ကျွန်တော်တို့ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ အများကြီးမှာ ကြားဖူးပါ တယ်။ ကျွန်တော်တို့ လက်တွေ့ပြဖို့ ကျွန်တော်တို့ တောင်းဆိုပါတယ်။ နိုင်ငံတော် ဘဏ္ဍာကို ခုနက လှည်းနေ လှေအောင်း၊ မြင်းဇောင်းမကျန်၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အခွန်ထမ်း ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ ဘဏ္ဍာငွေတွေကို သုံးစွဲထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီလိုပဲ မြေပေါ်၊ မြေအောက်မှာရှိတဲ့ သယံဇာတတွေ ခုတ်လို့ရတဲ့ သစ်တွေ အကုန်လုံးကို ထုတ်နုတ်ရောင်းချပြီးကာမှ နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ရယူပြီးကာမှ ကိုင်စွဲ၊ သုံးစွဲရတဲ့ ဘတ်ဂျက်ဖြစ်တာမို့လို့ တစ်ကျပ်ကိုဖြစ်ဖြစ် သုံးစွဲတဲ့ကာလမျိုးမှာ တစ်ကျပ်နဲ့ တန်တဲ့ ပြည်ထောင်စုကြီးအတွက် အကျိုးရှိတဲ့ လုပ်ငန်းမျိုးတွေကို လုပ်ပေးဖို့ လိုပါတယ်။ လုပ်ပေးတဲ့နေရာမှာလည်း ခုနက ကျွန်တော် တင်ပြခဲ့သလို အကျိုးပြုမှုအတိုင်းအတာကို စိစစ်ဖို့ အတွက် ကိုယ့်စီမံကိန်းကို ရေးဆွဲတယ်။ အကောင်အထည်ဖော်တယ်ဆိုတဲ့ လုပ်ငန်းနယ်ပယ် ပြင်ပက တတိယအင်အားစု တစ်စုက စိစစ်ပြီးကာမှ ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီးကာမှ၊ ပြန်လည်အစီရင်ခံ ပြီးကာမှ ပြန်လည် ခုနက Check လုပ်တဲ့ အစီအစဉ်မျိုးနဲ့ Project တွေကို စိစစ်သုံးသပ် သွားမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အခုလက်တွေ့မှာ ကြားနေရပါတယ်။ ခုနက ဝန်ကြီး ဦးသိန်းထွန်း တို့၊ ဆက်သွယ်ရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့၊ ဆည်မြောင်းတို့၊ ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတို့နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စီမံကိန်းတိုင်းကို ပြန်လည်စိစစ်မှု မလုပ်တော့ဘူးလားလို့ ကျွန်တော်တို့ ပြည်ထောင်စု

အစိုးရရဲ့ လက်ရှိသွားနေတဲ့ Clean Government and Good Governance ကို ကျွန်တော်တို့က ပြန်ပြီးတော့ တောင်းဆိုမေးမြန်းလိုပါတယ်။

တစ်ဆက်တည်း ခုနက ဆရာဦးမျိုးမြင့် ရဲ့ အဆိုဟာ ကျွန်တော်တို့ တစ်နိုင်ငံလုံးက လက်ကမ်းကြိုဆိုပြီးကာမှ Delta Region ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ နောင် ဆက်လက်ဆွေးနွေးသင့်တဲ့ ဧရာဝတီမြစ်ကြီးရဲ့ ထာဝရရှင်သန်အောင် ဧရာဝတီကော်မရှင် ဆိုတာရယ်၊ နောက် မြစ်ညှာပိုင်း မှာ ပိတ်ဆို့ပြီးကာမှ ဆည်ပေါင်းများစွာ ဆောက်ပြီးကာမှထားတဲ့ ဒီ Hydropower Project တွေ၊ Dam တွေနဲ့ပတ်သက်လို့ ဘယ်လိုရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် လုပ်မလဲဆိုတဲ့ Catchment Area, သစ်တောပြန်လည်စိုက်ပျိုးနိုင်တဲ့ဧရိယာ တခြား ကျွန်တော်တို့ ခုနက ပြန်ပြီးကာမှ ပြုပြင်မယ့် Rehabilitation ပြန်လုပ်နိုင်မယ့် ခုနက အစီအစဉ်မျိုးတွေကို စီမံကိန်းအလိုက် ပြီးခဲ့တဲ့ ကာလတစ်ခုလုံးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စီမံကိန်းအလိုက်ကို တစ်ခုလုံးကို ဘယ်လိုပြုပြင်မလဲ၊ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲအောင် ဆိုတဲ့ ကျွန်တော်တို့ အမြင်နဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ ဝန်ကြီးဌာနတို့ကလည်း ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးပါ။ သို့မဟုတ်လို့ရှိရင် ဆောက်တဲ့ လူကဆောက်၊ စီမံကိန်းကို သူနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ ဒီစီမံကိန်းကို ခုနကလို အပ်နှင်း၊ ပြီးရင် ပြန်လက်ခံ၊ အဲဒါမျိုးနဲ့ ချာလပတ် လည်ပြီးကာမှ၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးက Budget တွေဟာ အလဟဿ သဲထဲရေသွန် ဖြစ်သလိုများ ဖြစ်သွားမှာစိုးလို့ ပြန်ပြီးကာမှ စစ်ဆေးပေးပါလို့ တင်ပြရင်းနဲ့ ဆရာဦးမျိုးမြင့်ရဲ့ အဆိုကိုလေးလေးနက်နက် ထောက်ခံပါကြောင်းနဲ့ ပြန်လည်ပြုပြင်တဲ့ကဏ္ဍ လေးတချို့ကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးရဲ့ ကြီးမားတဲ့ ဉာဏ်ပညာနဲ့ ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးပါလို့ တင်ပြရင်းနဲ့ နိဂုံးချုပ်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၂:၁၂။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)မှ ဦးသိမ်းဆွေ ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၂:၁၂။

ဦးသိမ်းဆွေ၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)။ ။ လေးစားအပ် ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနဲ့ ပြည်ထောင်စုဒုတိယဝန်ကြီး၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံး ကြွရောက်လာကြတဲ့ ဧည့်သည်တော်များအားလုံး စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်း၊

ကိုယ်၏ ကျန်းမာခြင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံကြပါစေလို့ ဆုတောင်းဂါရဝပြုအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ကတော့ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးသိမ်းဆွေ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော့်အနေနဲ့ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးမျိုးမြင့် တင်သွင်းသွားတဲ့ အဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေးတဲ့အခါမှာ အချက်အလက် ကိန်းဂဏန်းတွေ ပါဝင်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဖတ်ကြားဆွေးနွေးခွင့်ပြုပါခင်ဗျား။ ရှေ့ပိုင်းမှာလည်း လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးတွေ ဆွေးနွေးသွားကြတာဟာ အချက်အလက် တော်တော်များများလည်း ပြည့်စုံနေပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုရှင် ဦးမျိုးမြင့် ဟာလည်း ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနရဲ့ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် တာဝန်၊ ကြီးလေး တဲ့တာဝန်၊ ဒုတိယဝန်ကြီးတာဝန်တွေကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးတဲ့အခါကျတော့ လုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံ ရင့်ကျက်တဲ့ သူတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ တင်သွင်းသွားတဲ့ အချက်အလက်တွေကလည်း တိကျ ပြည့်စုံပြီး၊ လက်ရှိအခြေအနေမှန်တွေကိုလည်း ပကတိအတိုင်း တင်ပြထားပါတယ်။ လိုအပ်ချက်ရှိ နေတာတွေကိုလည်း ထောက်ပြဝေဖန်ထားတဲ့အတွက် အဆိုရှင်ကို လေးစားဂုဏ်ယူ မိပါကြောင်း ပြောကြားလိုပါတယ်။ ဧရာဝတီသားဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့လည်း ထောက်ခံ ဆွေးနွေးဖို့ လိုအပ်တယ်လို့ ယူဆပြီးတော့ ဆွေးနွေးရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဒေသဟာ ရန်ကုန်၊ ပဲခူး၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး(၃)ခုတို့ ပါဝင်ပါတယ်။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး တစ်ခုတည်းမှာပဲ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ လူဦးရေစစ်တမ်းအရ (၇၈၅၈၀၀၀)ဦးရှိပြီးတော့ တစ်စတုရန်းမိုင်မှာ (၅၈၂)ဦးကျ နေထိုင်လျက်ရှိပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံး လူဦးရေ (၅၉)သန်းခန့်ရဲ့ (၁၃.၅) ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီးတော့ ကျေးလက်နေလူဦးရေမှာ (၄၂၅၂၀၀၀)ဦးဖြစ်တဲ့အတွက် တိုင်းဒေသကြီး တစ်ခုလုံးရဲ့ (၈၅)ရာခိုင်နှုန်းခန့်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ စီးပွားရေးအရ အချက်အချာကျတဲ့အပြင် လူဦးရေ သိပ်သည်းထူထပ်စွာ နေထိုင်လျက်ရှိတဲ့ဒေသကြီး ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရှင်သန်နေစေဖို့အတွက် ဧရာဝတီမြစ်ကြီး မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပိုင်း ပင်လယ်သို့ ရောက်ရှိစီးဆင်းခြင်း မပြုမီ မြစ်ခွဲများဖြင့် ဖြန့်ကျက်စီးဆင်းရာမှ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတစ်ခုလုံး ရေကြီးရေလွှမ်းမိုးခံရမှု

များမှ ကာကွယ်ပေးလျက်ရှိတဲ့ ရေကြီးမှုထိန်းသိမ်းကာကွယ် တာတမံများ၊ ဆားငန်ရေတား တာတမံများ၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အကူအညီနဲ့ ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့ စပါး-၁၊ စပါး-၂ စီမံကိန်းများ အောက်မှာ ရှိတဲ့ ကျွန်းပတ်တာများ၊ ရေနုတ်မြောင်းများ၊ ရေတံခါးကြီးများရဲ့ အကျိုးရှိစွာ ပါဝင်မှုအခန်း ကဏ္ဍကို အဆင့်မြှင့်တင်နေဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသဟာ မြန်မာနိုင်ငံ မြောက်ဖျားဒေသမှစတင် မြစ်ဖျားခံ စီးဆင်းလာတဲ့ ဧရာဝတီမြစ်ကြီး အပါအဝင် ဧရာဝတီမြစ်ရဲ့ အနောက်ဘက်ကမ်း၊ အရှေ့ဘက်ကမ်း၊ ရေဆင်းဧရိယာများမှ မြစ်ကြီးများ၊ မြစ်လက်တက် များ၊ ချောင်းကြီး၊ ချောင်းငယ်များ၊ အဆင့်ဆင့် ပေါင်းစုံစီးဆင်းပြီး ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဒေသကြီး ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် ဒေသအတွင်းမှာ ဒီရေအတက်အကျရှိလို့ လယ်ယာမြေများအတွင်းကို ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှု၊ ရေချိုရှားပါးမှုများလည်း ရှိပါတယ်။ နာဂစ်မုန်တိုင်းကဲ့သို့သော မုန်တိုင်းကြီး၊ မုန်တိုင်းငယ်တွေရဲ့ ဒဏ်ကိုလည်း ခံစားခဲ့ရတဲ့ ကျရောက်ခဲ့ရတဲ့ ဒေသလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ရေချို ရှားပါးမှုအကြောင်း ပြောရင်းနဲ့မှ ကျွန်တော်အနည်းငယ် တင်ပြလိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဖျာပုံခရိုင်မှာဆိုရင် ရေချို ရှားပါးမှုနဲ့ ကြုံတွေ့နေရတဲ့ ရွာပေါင်းများစွာ ရှိပါတယ်။ ရွာတစ်ရွာကနေ အခြားဝေးလံတဲ့ရွာတွေကို သွားပြီးတော့ သောက်ရေအတွက် ဝယ်ယူသောက်သုံး နေရတဲ့ ဒေသတွေအများကြီး ရှိပါတယ်။ ဝေးလံတဲ့ အမာမြို့နယ်ခွဲက ရွာကလေးတွေမှာဆိုရင် မြစ်ထဲ၊ ချောင်းထဲမှာ မိကျောင်းပေါ်လို့ သတိဝီရိယနဲ့ သွားလာနေရ ပါတယ်။ တချို့ဆိုရင် လေးရက်၊ ငါးရက်နေမှ တစ်ကြိမ်၊ ရေချိုးနေရတဲ့သူတွေ အများအပြား ရှိနေဆဲပါ။ ဝေးလံတဲ့ ဒေသက သောက်ရေတွေကို အထမ်းနဲ့ ဝယ်ယူသောက်သုံးနေရတာတွေလည်း ရှိပါတယ်။

ကျောင်းလေးတွေမှာဆိုရင်လည်း တိုင်လေးတွေ စိုက်ပြီးတော့ လေးဖက်လေးတန် တာလပတ်နဲ့ ကာထားတဲ့ ကျောင်းလေးတွေတောင် ရှိပါတယ်။ ပြောရင်းနဲ့ ကျွန်တော် ဘေးရောက် သွားမှာ စိုးတဲ့အတွက် ပညာရေးကဏ္ဍရောက်မှပဲ ဆွေးနွေးပါမယ်ခင်ဗျား။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အဆိုရှင် ဆွေးနွေးသွားတဲ့အချက်ကို ပြန်ပြီး တော့ တင်ပြလိုပါတယ်။ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှာ ယခင်လွတ်လပ်ရေးမရရှိမီ တည်ဆောက် ခဲ့တဲ့ တာတမံများ၊ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်ဝန်းကျင် ပြီးစီးခဲ့တဲ့ စပါး-၁၊ စပါး-၂ စီမံကိန်း တာတမံများ၊ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်နောက်ပိုင်း လယ်ယာမြေဖော်ထုတ်ရေး စီမံကိန်းတာတမံများရဲ့ လက်ရှိ

အခြေအနေဟာ မူလဒီဇိုင်းပုံစံ မရှိတော့ဘဲ တာလုံးတို့၊ တာပုံစံတို့ ပျောက်ကွယ်နေပါတယ်။ ပျောက်ကွယ်နေကြောင်း သတ်မှတ် နိမ့်၊ မြင့်၊ အမှတ်များ ACL ပြည့်မီမှု မရှိတော့ဘဲ အတော်များများမှာ (၃)ပေမှ (၅)ပေအထိ နိမ့်ကျနေတဲ့အကြောင်း၊ ရေတံခါးများမှာလည်း နှစ်ရှည်ကြာလာတဲ့အလျောက် ပျက်စီးယိုယွင်းမှု များပြားနေတာ တွေ့ရှိရတဲ့အကြောင်း၊ ကျွန်းပတ်တာများ အတွင်းနဲ့အပြင် လယ်ယာမြေများ၊ ဒီရေ အတက်/အကျကြောင့် အနိမ့်၊ အမြင့် ကွာခြားလျက် ရှိပြီး တာများအတွင်းရှိ ရေများကို အပြင်ဘက်ရှိ ရေနုတ်မြောင်းများ နုန်းပို့ချ မြင့်တက်နေမှုကြောင့် ထုတ်နှုတ်ရန် အခက်အခဲများ ဖြစ်ပေါ်နေကြောင်း ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန အနေဖြင့်လည်း ရရှိသမျှရန်ပုံငွေ၊ လက်ဝယ်မှာရှိတဲ့ စက်ယန္တရား အကန့်အသတ်နဲ့ ဆောင်ရွက်နေရတဲ့အတွက် လွန်စွာများပြားကျယ်ပြန့်လှတဲ့ လုပ်ငန်းသဘာဝအတွက် မနိုင်မနင်းနဲ့ ကြိုးစားလုပ်ဆောင်နေကြောင်း တင်ပြထားပါတယ်။

အဲဒီလို ကိန်းဂဏန်းတွေအရ တိုးတက်စိုက်ပျိုး လယ်မြေဧကတွေကို ဖော်ပြနေပေမယ့် လက်တွေ့မှာအကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ထိရောက်အကျိုးရှိစွာ လုပ်ကိုင်နိုင်တဲ့ မြေဧကတွေ လျော့နည်းလာတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်းကိုလည်း တင်ပြထားပါတယ်။ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ မြစ်ရေကြီးမှု ထိန်းသိမ်းကာကွယ်တာတမံများ၊ ဆားငန်ရေတားတာတမံများ၊ ရေနုတ်မြောင်းစနစ်များနှင့် ဆက်စပ်ရေအားအဆောက်အုံများ၊ သဘာဝရေလျှံထွက်ပေါက်များဟာ လက်ရှိ အခြေအနေမှာ လုံခြုံစိတ်ချမှုနဲ့ သွက်လက်ထိရောက်မှု (Safety and Efficiency) လျော့နည်းလျက်ရှိတယ်လို့ သုံးသပ်ထားပါတယ်ခင်ဗျား။ ဒါအမှန်ပါပဲခင်ဗျား။ ဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ခုနက ဒေါက်တာအေးမောင် ကလည်း ဖျာပုံခရိုင်ရဲ့ ဆန် စပါး ထွက်ရှိမှု အရေးပါပုံကိုလည်း ပြောကြားသွားတဲ့အတွက် ကျေးဇူးအများကြီးတင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ အခု ဒီတင်ပြချင်တာက ကျွန်တော့်ဒေသ အခြေအနေတွေနဲ့ ယှဉ်ပြီးတော့ အနည်းငယ် ကျွန်တော် တင်ပြလိုပါတယ် ခင်ဗျား။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်တို့ဒေသဟာ ယခင် ကမ္ဘာ့ဘဏ် ချေးငွေနဲ့ ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့ တာတမံတွေရှိပါတယ်။ တာတမံကြီးဟာ (၄၃)မိုင်ရှည်လျားပြီးတော့ ကျွန်းပတ်တာအတွင်းမှာ ဧက(၃၆၀၀၀)ခန့်ရှိပါတယ်။ ကျွန်းပတ်အတွင်းမှာ (၂၅)ပေကျယ်တဲ့ မြောင်းတွေရှိပါတယ်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ် တာကြီးတစ်ခုလုံးမှာ ရေတံခါး(၇)ပေါက် ရှိပါတယ်။

ဒီကျွန်းပတ်တာ တမံကြီးဟာ စပြီးလုပ်ကတည်းက အခုချိန်ထိ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း မရှိတဲ့အတွက် တာတမံတွေ ဟာ နိမ့်ဆင်းသွားတယ်။ ရေတံခါးတွေ ပျက်စီးနေတယ်။ တာအတွင်းမှာရှိတဲ့ (၂၅)ပေကျယ်တဲ့ မြောင်းတွေဟာ ကောနေပြီးတော့ ဒိုက်တွေနဲ့ ပိတ်နေပါတယ်။ နုန်းတွေဟာလည်း ပြည့်နေပြီးတော့ လယ်မြေနဲ့တစ်သားတည်း၊ တစ်ညီတည်းဖြစ်နေပါတယ်။ မိုးတွင်းကာလမှာ မိုးရေချိန်များတဲ့အခါမှာလည်းကောင်း၊ ရေကြီးချိန်များမှာလည်းကောင်း၊ အပြင်ချောင်းအတွင်းက ရေငန်တွေဟာ ကျွန်းပတ်တာ အတွင်းကို ဝင်ပါတယ်။ ဒီအတွက်လယ်မြေတွေ အထွက်နှုန်း နည်းပါတယ်။

အချို့လယ်မြေတွေဟာ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုနဲ့ ကြုံတွေ့ရပါတယ်။ ၎င်းဘောင်၊ ကန်ဆိပ်၊ အောက်ကမ္ဘာမှာ တာတမံတွေ နိမ့်ကျနေပါတယ်။ ၎င်းဘောင်ကျေးရွာ ဘုရားကလေးကနေပြီးတော့ ငကျီးရိုးချောင်းထိ တာနိမ့်နေတဲ့အတွက် ရေငန်တွေဝင်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ လက်ရှိအခြေအနေမှာ တာတမံတွေရဲ့ ပျက်စီးယိုယွင်းမှုကြောင့် ဆုံးရှုံးနေတဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဒီဧကတွေကိုပါ ဆက်ပြီး တင်ပြချင်ပါတယ်။ ကြက်ဖမွှေးဇောင်း ရိုးပေါက်ရေတံခါးဟာလည်း ပျက်စီးနေပြီးတော့ အခုချိန်ထိ ပြုပြင်ခြင်း မရှိပါသေးဘူး။ ရေတံခါးမကောင်းတဲ့အတွက် ရေဝင်ရေထွက် မကောင်းတဲ့အတွက် နုန်းတွေဟာ အထပ်ထပ် မြင့်တက်နေပါတယ်။ လယ်မြေနဲ့ တာတမံဟာ တစ်ပြေးညီ ဖြစ်နေတဲ့ အတွက် အဲဒီနေရာတွေမှာ လယ်တွေ ဧကထောင်ချီပြီးတော့ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုနဲ့ကြုံတွေ့ နေရပါတယ်။ အောက်ကမ္ဘာ၊ ၎င်းဘောင်၊ မုတော၊ အရှေ့ကွင်းမှာ ရေနုတ်မြောင်းတွေဟာ၊ ရေထုတ်မြောင်း တွေဟာ ကောနေပါတယ်။ ဒါကြောင့် လယ်တွေမှာ ရေဝပ်ပါတယ်။ မလိုအပ်လို့ ရေထုတ်ပြန် ရင်လည်း ထုတ်လို့မရပါဘူး။ နုန်းတွေတင်နေတဲ့အတွက်၊ အထပ်ထပ် ဖြစ်နေတဲ့အတွက် ဒါကြောင့် ရေငန်တွေဝင်ပြီးရင် ရေပြန်ထုတ်လို့မရတဲ့ အခက်အခဲကြောင့် အဲဒီနေရာမှာလည်း လယ်ဧက ရာချီပြီးတော့ ပျက်ဆီးဆုံးရှုံးမှုကို နှစ်စဉ်ကြုံတွေ့နေရပါတယ် ခင်ဗျား။ ဒါကြောင့် ရိုးပေါက် ရေတံခါးတွေ ပြန်ပြုပြင်ဖို့၊ ရေစီးရေလာကောင်းအောင် လုပ်ထားတဲ့ တူးမြောင်းတွေက နုန်းတွေကို ဖယ်ထုတ်ဖို့၊ နိမ့်ကျနေတဲ့ တာတမံတွေကို စံချိန်၊ စံညွှန်းမီအောင် မြှင့်တင်ပေးဖို့၊ အချိန်မီ ပြန်ပြုပြင်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ဒါ ကျွန်တော်ရောက်ခဲ့တဲ့ နေရာဒေသလေးတစ်ခုကိုသာ ကွက်ပြီးတော့ တင်ပြတာဖြစ်ပေမယ့် တကယ်တမ်းမှာ ကျွန်တော်တို့ ဧရာဝတီရဲ့ တစ်နံတစ်လျားမှာ ပြုပြင်ရမှာတွေက အများကြီးဖြစ်နေပါတယ်။ ရိုးသားစွာတင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ပြောချင်

တာက ဧရာဝတီတစ်ခုလုံးထဲက နေရာလေးတစ်ခုရဲ့ လိုအပ်ချက်တွေကို ကျွန်တော် မီးမောင်းထိုးပြ ခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ အဆိုရှင် တင်ပြသွားတဲ့ အချက်အလက်တွေအရ ပညာအားဖြင့်ရော အတွေ့အကြုံ သမ္မာအား ဖြင့်ရော၊ ထားရှိတဲ့စေတနာအားဖြင့်ရော ပြည့်စုံကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရတဲ့အတွက် ပညာ၊ သမ္မာ စေတနာတို့နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ တင်ပြချက်ဖြစ်တဲ့အပြင် အခုကိစ္စဟာ ငါးပွက်ရာငါးစာချ လုပ်နေရမယ့် လုပ်ငန်းမျိုး မဟုတ်ပဲ ရေတို၊ ရေရှည် စီမံကိန်းတွေချမှတ်ပြီး စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ရမှာဖြစ် ကြောင်း တင်ပြရင်းနဲ့ အဆိုရှင်ရဲ့အဆိုကို လေးလေးနက်နက် ထောက်ခံပါကြောင်း တင်ပြအပ် ပါတယ်ခင်ဗျား။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၂:၂၂။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁) ဒေါ်ခင်ဝိုင်းကြည် ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၂:၂၂။

ဒေါ်ခင်ဝိုင်းကြည်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)။ ။ ရိုသေလေးစား အပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ အားလုံး မင်္ဂလာကျက်သရေအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံကြပါစေလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သ ဂါရဝပြုအပ်ပါတယ်။ ကျွန်မကတော့ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်မြေအမှတ်(၁)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်ခင်ဝိုင်းကြည် ဖြစ်ပြီး မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)မှ ဦးမျိုးမြင့် ရဲ့ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ ရေကြီးမှုကာကွယ်တာတမံများ၊ ရေနုတ်မြောင်းများနှင့် ဆက်စပ်ရေးအား အဆောက်အအုံများ ပြန်လည်ခေတ်မီပြင်ဆင်ခြင်းစီမံကိန်းအား အဆင့်လိုက် ဆောင်ရွက်သွားရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အား တိုက်တွန်းကြောင်းအဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

သို့သော်လည်း ကျွန်မ ဒီအဆိုရှင်ရဲ့ အဆိုကိုလည်း ကျွန်မလေ့လာတယ်၊ နောက်တစ်ခါ ကျတော့ ဒီအခု ဆွေးနွေးသွားကြတဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများရဲ့ တကယ့်အဆိုတွေကိုလည်း ဆွေးနွေးချက်တွေကိုလည်း ကျွန်မ ကြားရတဲ့အခါမှာ အားလုံးဟာ ပြီးပြည့်စုံပြီးတော့ ပိုပြီး လျှံပြီးတော့တောင်မှ နေတယ်လို့ ကျွန်မထင်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်မ သိတဲ့အထဲက နည်းနည်း

သူတို့နဲ့ မတူတဲ့ဟာလေးနဲ့ ကျွန်မ ထောက်ခံဆွေးနွေးပါမယ်။ အကျဉ်းချုပ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်မရဲ့ ဒါ ဘဝအတွေ့အကြုံတွေနဲ့ အခြေအနေ အကြောင်းကြောင်းအရ လောကကြီးမှာ စွမ်းအင်တွေ အများကြီးရှိတဲ့အထဲက လူ့စွမ်းအင်ဟာ အင်မတန်ထိရောက်တယ်၊ ထက်မြက်တယ်လို့ ကျွန်မ အဲဒီလို ယုံကြည်ပါတယ်။

အဲဒါ နောက်တစ်ခုကလည်း ခုလောလောဆယ် ကျွန်မတို့ ကမ္ဘာကြီးကို ခြိမ်းခြောက် နေတာကတော့ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်၊ လူ့စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်နဲ့ သဘာဝသယံဇာတတွေဟာလည်း ဆိုးကျိုးတွေ၊ ကောင်းကျိုးတွေဟာ အကုန်လုံးမှာပဲ ကိုယ်စီကိုယ်စီ သတ္တိတွေရှိကြတာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီကျတော့ လူတွေဟာ အခု ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးကိုပဲ ဘေးအန္တရာယ်တွေပေးနေတဲ့ သဘာဝစွမ်းအင်တွေ၊ သဘာဝသယံဇာတ ပစ္စည်းတွေကို ပြန်ပြီးတော့ အခုတိုးတက်လာတဲ့ ခေတ်ကြီးမှာ တိုးတက်လာတဲ့ နည်းပညာတွေနဲ့ ကိုင်တွယ်ပြီးတဲ့အခါကျတော့ အသုံးချနေတာကိုလည်း ကျွန်မတို့ လေ့လာတွေ့ရှိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီအခါမှာ ကျွန်မတို့ အခု အဆိုရှင်တင်ပြခဲ့တဲ့ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးပေါ့နော်၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးဟာဆိုလို့ ရှိရင် နာဂစ်ကြောင့်မို့ပဲ ရှိတဲ့ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးအစရှိသဖြင့် အကုန်လုံး အဆောက်အအုံ များဟာ အခြေအနေ ဖရိုဖရဲဖြစ်ပြီးတော့ ပျက်စီးပြီးတော့ အားလုံး အစစ အရာရာမှာ ပြန်လည်ပြုပြင်ပြင်ဆင်ရတဲ့အပိုင်းတွေ ရောက်လာတာကို အားလုံးအသိပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအခါမှာလည်း နိုင်ငံတော်ကရော၊ နောက်ပြီးတော့ လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွေ အသီးသီး ပြည်တွင်း/ပြည်ပအကုန်လုံး ပူးပေါင်းပြီးတော့ ဆောင်ရွက်နေကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအချိန်မှာ အခုလိုမျိုး အဆိုတင်တာဟာ အင်မတန်သဘာဝကျပြီးတော့ သဟဇာတဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီ ဧရာဝတီနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ဟာက အားလုံးပဲ တင်ပြသွားပြီဖြစ်တဲ့အတိုင်း ကျွန်မတို့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေးအတွက် ဆန်စပါးနဲ့ နောက်ပြီးတော့ အင်မတန်အရေးကြီးတဲ့ ဆားကြမ်းပေါ့နော်၊ အဲဒီ ဆားထွက်ရှိရာဒေသလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ လယ်ဧကတွေ အမြောက်အမြား ပျက်စီးဆုံးရှုံးသလို ဆားထွက်တဲ့ ဧကတွေ အမြောက်အမြားလည်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးတယ်လို့ အဲဒီလို လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ အဲဒီကျတော့ ဒီဟာတွေကို လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ပျက်စီးဆုံးရှုံးသွားတဲ့အခါမှာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတို့၊ နောက်တစ်ခါ အလုပ်လက်မဲ့တို့၊ နောက်တစ်ခါ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့ဟာလည်း သူက ကွင်းဆက်အလိုက်

လျော့နည်းကျဆင်းသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ မကောင်းတာတွေက တိုးလာပြီးတော့ ကောင်းကျိုးတွေ၊ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုတွေက နောက်ဆုတ်သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့က အခု ဒီ နိုင်ငံတော်ရဲ့ တကယ့် ဦးတည်ချက်တွေဖြစ်တဲ့ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျော့ချရေး၊ နောက်တစ်ခါ အလုပ်လက်မဲ့ ပပျောက်ရေး၊ နောက်တစ်ခါ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနဲ့ ခေတ်မီနိုင်ငံကြီး ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ရေး အတွက်ကတော့ အခု ဒီအဆိုဟာ အင်မတန် အရေးပါ အရာရောက်တဲ့ အဆိုဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်မတို့နိုင်ငံဟာ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်မတို့ ပဋိညာဉ်တွေရှိကြတဲ့အတိုင်းပဲ တချို့ဟာမူဝါဒတွေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေ၊ ညွှန်ကြားချက်တွေ ပြဋ္ဌာန်းထားပြီးတဲ့ အခါကျတော့ တချို့အကောင်အထည်ပေါ်လာပြီးတော့၊ တချို့ဟာ အကောင် အထည် မပေါ်ပါဘူး။ လောလောဆယ်မှာတော့ ကျွန်မတို့နိုင်ငံဟာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ဦးတည် နေတာဖြစ်တဲ့အတွက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့အတွက် ဆောင်ရွက်စရာတွေ အများကြီးရှိနေတဲ့အနက် မှာ ဒါဟာလည်း တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့နိုင်ငံရဲ့ ဒါ နိုင်ငံတော်ရဲ့ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွေအရ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမှာလည်း ပါပါတယ်။ ဘာလဲဆိုတော့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနောက်ကျနေတယ် ဆိုရင် နိုင်ငံတော်က ဦးစားပေးပြီးတော့ ဆောင်ရွက်ပေးမယ် ဆိုတာ ရှိထားပြီးသားပါ။

နောက်တစ်ခါလည်းပဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ပြီးတော့ ပြည်သူ လူထုကလည်း နိုင်ငံတော်ကို ဒီကိစ္စမှာ ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ရမယ်လို့ ပါပြီးသားဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်မက ဒါဒီတစ်ခုပဲ အတိုလေး ကျွန်မ ပြောပြပါရစေ။ ကျွန်မတို့ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ ဖြစ်တာနဲ့အညီ အာဆီယံမှာ အသိုက်အဝန်း(၃)ခုမှာ ကျွန်မတို့က နိုင်ငံရေးနဲ့ လုံခြုံရေး အသိုက် အဝန်း၊ နောက်တစ်ခါ စီးပွားရေးအသိုက်အဝန်း၊ နောက်တစ်ခါကျတော့ လူမှုရေးနဲ့ယဉ်ကျေးမှု အသိုက်အဝန်း (၃)ခုမှာ ကျွန်မ လူမှုရေးနဲ့ယဉ်ကျေးမှုအသိုက်အဝန်းထဲက ကျွန်မတို့ မဟာဗျူဟာ၊ နည်းဗျူဟာတွေ ချမှတ်ထားတဲ့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ပတ်သက်တာလေးကို နည်းနည်း တင်ပြ ဆွေးနွေးချင်ပါတယ်။ အဲဒါကတော့ ဘာလဲဆိုတဲ့အခါကျတော့ (၁)ကတော့ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးကိုလည်းကောင်း၊ နောက် (၂) နိုင်ငံဖြတ်ကျော်မြူးခိုးနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင် ညစ်နွမ်းမှုများ ကာကွယ်ရေးနဲ့ စီမံခန့်ခွဲရေးကိုလည်းကောင်း၊ (၃) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်းနဲ့ ပြည်သူများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု

ကို မြှင့်တင်ရေးကို လည်းကောင်း၊ နောက်တစ်ခါ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ ရေရှည်တည်တံ့မည့် နည်းပညာများ မြှင့်တင်ရေးကိုလည်းကောင်း၊ နောက်(၅)က အာဆီယံဒေသ အတွင်း မြို့တော်များနှင့် ကျေးလက်ဒေသများ၏ လူနေမှုဘဝကို မြှင့်တင်ရေးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ (၆)က သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ချမှတ်ထားသည့် မူဝါဒများနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ ကို ကိုက်ညီမှုရှိရေးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ (၇) ပင်လယ်ပြင်နဲ့ ကမ်းရိုးတမ်းဒေသများတွင် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စဉ်ဆက်မပြတ် အသုံးချနိုင်မှု တိုးမြှင့် မြှင့်တင်ပေးရေးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ (၈) သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များနှင့် ဆိုးကျိုး၊ ဇီဝမျိုးကွဲများ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲစေရန် စီမံခန့်ခွဲရေးကိုလည်းကောင်း၊ နောက် (၉) ရေချိုအရင်းအမြစ်များ ထိန်းသိမ်းမှုကို တိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်ရေးကိုလည်းကောင်း၊ (၁၀) ဒေသတွင်းရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ သော ပြဿနာရပ်များအား ပူးပေါင်းကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းရေးကိုလည်းကောင်း၊ (၁၁) သစ်တောများ ရေရှည်တည်တံ့ ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရေးကိုလည်းကောင်း၊ မဟာဗျူဟာနဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်များ ချမှတ်ပြီးတော့ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိတာနဲ့အညီ ကျွန်မတို့ ဒီ ကျွန်မတို့နိုင်ငံကလည်း ဒီအချက်အလက်တွေကို ဆောင်ရွက်ဖို့ဆိုတာလည်း ကျွန်မတို့နိုင်ငံလဲ ပါတာဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီချမှတ်ထားတဲ့ ပြဌာန်းချက်များကို ကျွန်မတို့ မြန်မာနိုင်ငံကလည်း တကယ် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအခါကျတော့ ဒီ ပဋိညာဉ်များကို စာရွက်ပေါ်မှာ မရှိစေဘဲနဲ့ ဒီပြဌာန်းချက်များကို လူမှုဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ပါဝင်တဲ့ အချက်အလက်တွေကို လက်တွေ့ ကျွန်မတို့ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန်မတို့နိုင်ငံတော်ရဲ့ ဒါ တကယ်ရည်မှန်းချက်တွေဖြစ်တဲ့ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျော့ချရေး၊ နောက်တစ်ခါ အလုပ်လက်မဲ့ပပျောက်ရေး၊ နောက်တစ်ခါ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနဲ့ ခေတ်မီနိုင်ငံတော်ကြီးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပြီးတော့၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်တဲ့ခေတ်မီနိုင်ငံတော်ကြီး ဖြစ်တည် လာရေးအတွက်၊ ဖြစ်ပေါ်လာရေးအတွက် နောက်တစ်ခါ ဒီ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းမှာ ရှိတဲ့ အားလုံးသော ပြည်သူလူထုများအတွက် ဦးမျိုးမြင့် ရဲ့အဆိုကို ကျွန်မက အလေးအနက် ထောက်ခံပါကြောင်း ပြောကြားရင်းနဲ့ နိဂုံးချုပ်ပါတယ်ရှင်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၂:၃၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၁) ဦးအောင်ချိုဦး ဆွေးနွေး နိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၂:၃၀။

ဦးအောင်ချိုဦး၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၁)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ပြည်ထောင်စု ဒုတိယဝန်ကြီး၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဧည့်သည်တော်များခင်ဗျား။ မင်္ဂလာပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သ ဂါရဝပြုအပ်ပါ တယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၁) အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးအောင်ချိုဦး ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်အနေနဲ့ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ် အမှတ်(၆) အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးမျိုးမြင့် ၏ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ ရေကြီးမှုကာကွယ်တာတမံများ၊ ရေနုတ်မြောင်းများနှင့် ဆက်စပ်ရေးအား အဆောက်အအုံများ ပြန်လည်ခေတ်မီပြင်ဆင်ခြင်း စီမံကိန်းအဆင့်လိုက် ဆောင်ရွက်သွားရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်း အဆိုပေါ်မှာ ထောက်ခံဆွေးနွေးသွားပါမယ်ခင်ဗျား။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဖတ်ကြားတင်သွင်းခွင့် ပြုပါရန် ခွင့်တောင်းခံအပ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အဆိုရှင်တင်ပြသလို ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဒေသအဖြစ် မြောက်မှတောင်သို့ (၁၈၀)မိုင်ခန့်၊ အနောက်ဘက်မှ အရှေ့ဘက်သို့ (၁၅၀)မိုင်ခန့် ကျယ်ဝန်းပြီးတော့ အလွန်အဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့ ပြည်သူ့အကျိုးပြု နန်းတင်မြေဒေသကြီးအဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာတာကို တွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အကျုံးဝင် တိုင်းဒေသကြီးများကတော့ ဧရာဝတီ တိုင်း၊ ရန်ကုန်တိုင်းနဲ့ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးတို့ ပါဝင်နေပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်းပဲ အာရှတိုက်ရဲ့ စပါးကျိကြီး(၃)ခုအတွင်းမှာ ပါဝင်တဲ့ဒေသကြီးဖြစ်လို့ အလွန်လည်း အရေးပါလှပါတယ်။ အဆိုရှင် တင်ပြသွားသလို အဆိုပါ ဒေသကြီးရဲ့ အခြေအနေများကို ပြင်ဆင်ခြင်းစီမံကိန်းဟာ မဖြစ်မနေ ပြုလုပ်ရမယ့် စီမံကိန်းဖြစ်ပါကြောင်း တင်ပြလိုပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အဆိုမှာ ပါဝင်တဲ့အတိုင်း ကျယ်ပြောလှတဲ့ နေရာကြီးဟာ သဘာဝအတိုင်းထားရှိရင် အလဟဿဖြစ်မှာဖြစ်လို့ မြန်မာနိုင်ငံခေတ် အဆက်ဆက်မှာ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းပြီး အသုံးချဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့တဲ့ စီမံကိန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့

ထပ်မံအကြံပြု တင်ပြအပ်ပါတယ်။ အားလုံးဘက်စုံအသုံးဝင် နိုင်မယ့် အစီအစဉ် ဒေသဖွံ့ဖြိုးမှု မဟာစီမံချက်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ကိုလည်း တိုက်တွန်းတင်ပြလိုပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အထက်ကဖော်ပြခဲ့တဲ့ ရေလျှံပေါက်၊ ကဒွတ် ပေါက်များဟာ ယခုအချိန်မှာ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ပိတ်ဆို့နေခဲ့ပြီး အောက်ဘက်ထိ ရေနှုတ်နိုင်တဲ့ မြစ်ချောင်းများရဲ့ ဝဲ/ယာမှာ စီးပွားရေးအဆောက်အအုံများ၊ နေအိမ်များထူထောင် ကြတဲ့အတွက်လည်း ရေလမ်းကြောင်းကျဉ်းမြောင်းကာ မိုးရာသီ ရေကြီးချိန်များမှာ ဧရာဝတီမြစ် ရေပြင် မြင့်တက်လာမှုများဖြစ်ပေါ်လျက် အထက်ပိုင်းရှိ မြစ်ဝများတွင် လယ်ယာမြေများ နှစ်စဉ် ရေလွှမ်းလျက်ရှိနေပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဆိုရှင်တင်ပြသွားတဲ့ အချက်များကို ထိရောက် အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့် ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ဘဏ္ဍာနှစ် ကုန်ဆုံးမည့်ကာလတို (၅)နှစ်စီမံကိန်းအပါအဝင် ၂၀၂၀-၂၀၂၁ ဘဏ္ဍာနှစ်ကုန်ဆုံးမည့်ကာလတို (၅)နှစ်စီမံကိန်းအတွင်း ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် လုပ်ငန်းများအဖြစ် အဆိုရှင် တင်ပြသွားခဲ့တဲ့ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ ရေကြီးမှု ကာကွယ် တာတမံများ ရေနှုတ်မြောင်းများနှင့် ဆက်စပ်ရေးအားအဆောက်အအုံများ ပြန်လည်ခေတ်မီ ပြင်ဆင်ခြင်း စီမံကိန်းအား အဆင့်အလိုက် ဆောင်ရွက်သွားရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရသို့ တိုက်တွန်း ကြောင်း အဆိုပေါ်မှာ လေးလေးနက်နက်ထောက်ခံ ဆွေးနွေးရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်။ ကျေးဇူး တင်ပါတယ်ခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၂:၃၇။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အဆိုနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီး ဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီး က ပြန်လည်ဆွေးနွေးရန်ရှိပါက ဆွေးနွေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၂:၃၇။

ဦးခင်ဇော် (ဒုတိယဝန်ကြီး၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန)။ ။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး အမှတ်(၆)မဲဆန္ဒနယ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးမျိုးမြင့် ရဲ့ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ ရေကြီးမှု ကာကွယ်တာတမံများ၊ ရေနှုတ်မြောင်းများနှင့် ဆက်စပ်ရေးအား အဆောက်အအုံများ ပြန်လည် ခေတ်မီပြင်ဆင်ခြင်း

စီမံကိန်းကို အဆင့်အလိုက် ဆောင်ရွက်သွားရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရကို တိုက်တွန်းကြောင်း အဆိုနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော် ရှင်းလင်းဖြေကြားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသဟာ မြေသယံဇာတများအပြည့်အဝ အသုံးချရုံမျှမက ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်ခြင်းများကို ကာကွယ်ခြင်းများနဲ့ နာဂစ်ကဲ့သို့ မုန်တိုင်း ဒဏ်များကိုပါ ကာကွယ်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ရေတိုရေရှည်စီမံကိန်းများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန် အလို့ငှာ သိမ်မွေ့နက်နဲသော မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ၏ မြစ်များ၊ ချောင်းများတွင် ရာသီအလိုက် နုန်းများပါဝင်မှု၊ ရေကြောင်းအလိုက် နုန်းရွေ့လျားမှု၊ ကမ်းပါးတိုက်စားမှု၊ ရေလမ်းတိမ်ကော ခြင်းများ၊ ရာသီဥတုအလိုက် ဆားဓာတ်ပါဝင်မှုများ၊ ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှုများ၊ ရေချို/ရေငန် နယ်ခြားရွေ့လျားခြင်း စသည်တို့ကို ခေတ်မီသော ဂြိုဟ်တုဓာတ်ပုံများ စုဆောင်းခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ဇလဗေဒ အချက်အလက်များ စုဆောင်းခြင်းအားဖြင့် စူးစမ်းလေ့လာမှု လိုအပ်ပါတယ်။

တစ်ဆက်တည်းမှာ ရေနေသတ္တဝါများ နေထိုင်ရာဒေသ ဒီရေတောနှင့် ဓနိတောများ၏ မူလဂေဟစနစ်ကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ဒေသခံပြည်သူတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု လုပ်ငန်းများ မထိခိုက်စေရန် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်သော ဆန်းစစ်ချက်များနှင့် လူမှုရေးထိခိုက်မှု ဆန်းစစ်ချက်လုပ်ငန်းများ စသည်တို့ကို မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသအတွေ့အကြုံရှိသော ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ၊ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့တို့ ပူးပေါင်းပါဝင်၍ အမျိုးသားစီမံကိန်းအသွင်ဖြင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါတယ်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးတင်ပြသည့် ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ ရေကြီးမှုကာကွယ်သော တာတမံများ၊ ရေနှုတ်မြောင်းများနှင့် ဆက်စပ်ရေအားအဆောက်အအုံများ ပြန်လည်ခေတ်မီပြင်ဆင်ရေး စီမံကိန်းကို အဆင့်အလိုက် ဆောင်ရွက်သွားရန် ပြည်ထောင်စု အစိုးရကို တိုက်တွန်းကြောင်းအဆိုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာနမှ ထောက်ခံပါကြောင်း ဖြေကြားအပ်ပါတယ်။ တစ်ဆက်တည်းမှာ ကျွန်တော့် အတွေ့အကြုံအရ ဒီမှာ အလျဉ်းသင့်လို့ တင်ပြလိုပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ တာတမံများအနေနဲ့ကတော့ ခုနက ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများ အားလုံး ဆွေးနွေးသလိုပဲ နှစ်ကာလလည်း ကြာမြင့်ပါပြီ။ ဒါကို ကျွန်တော်တို့ ရတဲ့ ရန်ပုံငွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့လည်း သက်ဆိုင်ရာဌာနတွေအနေနဲ့ ပြုပြင်နေပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဝန်နဲ့အား မမျှပါဘူး။ တော်တော်ကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်နေရတဲ့ အခြေအနေရှိပါတယ်။ တာတမံကြာတာနဲ့ အမျှ ဒီ Section ပုံစံတွေက မကျတော့ပါဘူး။ အနိမ့်အမြင့်တွေကလည်း ကွာခြားလာပါတယ်။ ဒါကို ပြင်မယ်ဆိုရင်တော့လည်း ကျွန်တော်တို့ အထူးစီမံချက်နဲ့ပြင်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အတွေ့အကြုံအရ တင်ပြရမယ်ဆိုရင် ဒီတာတမံတွေဟာ နွေရာသီ သာလျှင် တာတမံပေါ် သွားလို့ရပါတယ်။ မိုးရာသီကျရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ တာတမံပေါ်ကို အထူးသဖြင့် ဒီ Inspection Vehicle ပေါ့။ မော်တော်ယာဉ်သွားလာလို့ မရနိုင်တဲ့အတွက် ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ဒီနေရာမှာ ဒီတာတမံတွေရဲ့ ပျက်စီးခြင်းဖြစ်တဲ့အခါကျရင် ကျွန်တော်တို့ Inspection မလုပ်နိုင်တာတို့၊ အချိန်မီမရောက်နိုင်တာတို့ဆိုတဲ့ အခက်အခဲတွေ အများကြီး ကြုံတွေ့ရပါတယ်။ ပြုပြင်တဲ့နေရာမှာလည်း ကျွန်တော်တို့က Section ကို သတ်မှတ် Section အတိုင်း ပြည့်မီတဲ့အပြင်ကို အပေါ်မှာ Motorable ဖြစ်တဲ့အဆင့် အထိကို ဆောင်ရွက်သွားဖို့ လိုတယ် ဆိုတဲ့ အကြောင်းလည်း အကြံပြုလိုပါတယ်။

ဒီမှာ အလျဉ်းသင့်လို့ ကျွန်တော် တင်ပြရမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ၂၀၀၈ခုနှစ် နာဂစ် ဖြစ်တဲ့အချိန်တုန်းက ကျွန်တော် ဆည်မြောင်း ဒု-ညွှန်ချုပ်ပါ။ အဲဒီအချိန်တုန်းက ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အတတ်နိုင်ဆုံး ကာကွယ်မှုပြုလုပ်ခဲ့ ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ ဒီဖြစ်ပြီးတဲ့ မကြာခင်မှာ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံက ပညာရှင်တစ်ဖွဲ့ ရောက်လာပါတယ်။ ရောက်လာပြီးတော့ အဲဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ သူတို့ရဲ့ နိုင်ငံမှာ လုပ်နေတဲ့ စီမံကိန်းကို ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာလုပ်ဖို့လာပြီးတော့ အကြံပြု ပါတယ်။ အဲဒါက ပင်လယ်ရေငန် ရေကာတာ Sea Type ပါခင်ဗျား။ အဲဒီ Sea Type ကြီးကို သူက ဒါတကယ့် သတ်မှတ်တဲ့ စံချိန်စံညွှန်းအမီ ဆောင်ရွက်ဖို့ဆိုပြီးတော့ လာပြီးတော့ သူတို့ Power point နဲ့တကွ ကျွန်တော်တို့ကို လာရှင်းပြပါတယ်။ ကျွန်တော် အထူးနှစ်ခြိုက် ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော် ဆုံးဖြတ်ပေးပိုင်ခွင့် မရှိပါဘူးခင်ဗျ။ အဲဒီတုန်းက ဘဏ္ဍာငွေ အခြေအနေအရ သူ့ရဲ့ ကုန်ကျမှုက ကျွန်တော်ထင်တယ်။ (1)Billion အထက်ကို ကုန်မယ်။ US Dollar ကုန်မယ့် ဥစ္စာ ရှိတယ်။

နောက်တစ်ခုက နိုင်ငံရေးအခြေအနေအရလည်း ပါဝင်တဲ့အတွက်ကြောင့် သူတို့ တင်ပြချက်ကို ကျွန်တော်တို့ လက်မခံဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။ ဘာကြောင့်ကျွန်တော် တင်ပြချင်တာလဲဆိုတော့ ကျွန်တော် မကြာသေးခင်က တောင်ကိုရီးယား ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ရောက်ခဲ့စဉ်က ဒါကို ကျွန်တော် သတိရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် ဒီအပြင်လေ့လာတဲ့ ကိစ္စတွေ ရှိနေတဲ့အတွက်ကြောင့် ကျွန်တော် သူတို့တည်ဆောက်ပြီးတဲ့ Sea Type ကို ကျွန်တော် မလေ့လာနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ အဲဒီ Sea Type ကို ကျွန်တော် လေ့လာပြီးပေါ်ကပဲ ကြည့်လိုက်လို့ရပါတယ်။ အကြမ်းဖျဉ်း ကျွန်တော် မြင်လိုက်တဲ့ အပေါ်မှာလည်း တော်တော်အားရ ပါတယ်။ အဲဒီတော့ သူတို့ ကျွန်တော်တို့ကို Power point နဲ့ ပြတဲ့နေရာမှာလည်းဒီ Sea Type သည် ကျွန်တော်တို့ ဧရာဝတီမြစ်ဝ ကျွန်းပေါ်တစ်ခုလုံးကို ကာရံတဲ့ Sea Type ကြီးပါ။ အဲဒီ Sea Type မှာ ကျွန်တော်တို့ ရေတံခါးကြီးတွေ ပါဝင်တယ်။ နောက်ဆုံး အဲဒီအပေါ်မှာ ကျွန်တော်တို့ Eco-Tourism လုပ်နိုင်တဲ့ အဆင့်အထိကို သူတို့အားလုံး Propose လုပ်ပါတယ်။ သူတို့နိုင်ငံက ဒါ Propose လုပ်ရုံတင် မဟုတ်ဘူး။ သူတို့နိုင်ငံမှာ တကယ့်လက်တွေ့ကို လုပ်ထားတာလည်း ကျွန်တော် သိရပါတယ်။ အခုပြီးပါပြီ။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တုန်းက ကျွန်တော်တို့ကို Propose လုပ်ပါတယ်။ အခုဒီ Sea Type ကြီး ပြီးနေပါပြီ။

ပြီးတဲ့အခါကျတော့ ဒီ Sea Type နဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ Eco-Tourism မှာ အကုန်လုံး သူက Tourist တွေကအစ သူတို့ Tourist လုပ်ငန်းတွေပါ ဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့ အနေအထားရှိတယ်။ အဓိကကတော့ ဒီရေကာတာကြီးကို လုပ်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ ပင်လယ်ရေကို လုံးဝကာကွယ် လိုက်နိုင်တယ်။ ဥပမာ - နာဂစ်လိုမျိုး နောက်တစ်ကြိမ် ပေါ်လာလည်း ကျွန်တော်တို့ ကာကွယ် နိုင်တဲ့ အဆင့်ဖြစ်သွားတဲ့ အနေအထားအထိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ဒီတာတမံ၊ ဒီရေ Sea Type ကြောင့် အတွင်းမှာ ကျွန်တော်တို့ ရေချိုကိုလိုသလို လှောင်နိုင်ပါတယ်။ မိုးရေကို မိုးရာသီမှာ ရေထုတ်၊ ရေသွင်း လိုရင်ထုတ်မယ်၊ ကျွန်တော်တို့ မလိုတော့ဘူး။ မိုးနှောင်း ရာသီမှာ ဒီရေတံခါးကြီးကို ပိတ်ပြီးတော့ ရေလှောင်လိုက်မယ်ဆိုရင် အတွင်းမှာ ရေချိုဆည် တမံကြီး တစ်ခုကို လုပ်လိုက်တာနဲ့ အတူတူပါပဲ။ အဲဒီသဘော ကျွန်တော်တင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒါမျိုးကို ကျွန်တော့်တို့အနေနဲ့တော့ တကယ်ကြိုဆိုလက်ခံပါတယ်။ ဖြစ်လာမယ် လို့လည်း ကျွန်တော် မှန်းပါတယ်။ ဒါ တချိန်မှာ။ ဒါကတော့ အဓိက ချေးငွေတွေနဲ့ ဖြစ်လာတဲ့

အခါကျရင်တော့ ဒါကြီးကဖြစ်လာမယ် ထင်တယ်။ ဘာကြောင့် ကျွန်တော်တင်ပြရသလဲ ဆိုတော့ ကျန်တဲ့ နိုင်ငံတွေ၊ ပတ်ဝန်းကျင်နိုင်ငံတွေမှာအားလုံးက ဒီနာဂစ်အတွေ့အကြုံကို ယူပြီး တော့ အကုန်လုံး သူတို့ကာကွယ်နေကြပါပြီ။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့က Climate Change ဖြစ်လာတဲ့ အခါကျတော့ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်ဟာ တက်လာပါတယ်။ အခုကသေချာပေါက် ကျွန်တော် တို့က တက်နေပါပြီ။ တက်နေတဲ့အခါကျတော့ ဒါကို ကျွန်တော်တို့က ကာကွယ်ဖို့ ဆိုရင် ဒီ လက်ရှိ ကျွန်တော်တို့ လုပ်ထားတဲ့ တာတမံနဲ့က သာမန် Flood မှာပဲ ကာကွယ်နိုင် ပါတယ်။ တကယ်ဖြစ်လာတဲ့ အခါကျရင် ကျွန်တော်တို့ မကာကွယ်နိုင်ပါဘူး။

အထူးသဖြင့် Paddy-1၊ Paddy-2 လုပ်ထားတဲ့ ဥစ္စာတွေဟာ နာဂစ်မှာ လက်တွေ့ပါပဲ ခင်ဗျ။ အဲဒီတော့ ဒါတွေကို ကျွန်တော်တို့ အားလုံးခြုံငုံပြီး ကာကွယ်သွားမယ့် Comprehensive ပေါ့။ Sea Type ကြီးကိုတော့ သူတို့ Propose လုပ်တဲ့အတိုင်း တကယ် ဆောင်ရွက်သင့်ပါတယ်။ ဒီပြင် နိုင်ငံတွေက အကုန်လျှောက်လုပ်မယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံပဲ ပွင့်နေမယ်ဆိုရင် ဖြစ်လာမယ့် ရေအားလုံးဟာ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံဘက်ကို ဝင်လာမယ့်သဘော ရှိပါတယ်။ အထူး သဖြင့် Delta၊ ရခိုင် ဒါတွေဟာ အကုန်လုံး ဝင်လာမယ့်သဘော ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကြုံတုန်း ကျွန်တော် တင်ပြခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကို ကျွန်တော်တင်ပြရတဲ့ အကြောင်းအရင်းက ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ကိုယ်စားလှယ် တော်များ နိုင်ငံတကာကို သွားရောက်နေပါတယ်။ သွားရောက်သလို တကယ်လို့ ကျွန်တော် အကြံပြုချင်တာက အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတွေမှာ အထူးသဖြင့် ထိုင်း၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်လို နိုင်ငံမျိုးဟာ ကျွန်တော် တို့နဲ့ ကပ်လျက်ပါ။ အဲဒီမှာ Kyaut Phayar River Basin တို့ ဘာတို့မှာ လုပ်ထားတဲ့ တာတမံ System ကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများ၊ ကြုံကြိုက်တဲ့ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများ အနေနဲ့ သွားရောက် လေ့လာပေးမယ် ဆိုရင်တော့ ပိုပြီးတော့ အကျိုး ရှိလာနိုင်မယ်။ သူတို့ရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်ကို။ ဒါကြောင့်မို့ ကျွန်တော် ဒါကိုလည်း ဒီမှာ ကြုံကြိုက်တုန်း ကျွန်တော် အကြံပြုခြင်းလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ခုကတော့ ကျွန်တော်လည်း လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ယောက်ပါ။ တနေ့က ကျွန်တော် ပြည်သူ့လွှတ်တော်မှာ ကျွန်တော်မေးခွန်းတွေ ဖြေပါတယ်။ ဒီမေးသမျှ မေးခွန်းကို ကျွန်တော် ဖြေပါတယ်။ သို့သော် မနေ့က တနေ့ကတော့ မေးခွန်းတစ်ခုသည်

အစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်း အဆိုကို အတည်ပြုရန် သဘောတူ/မတူ လွှတ်တော်ရဲ့ အဆုံးအဖြတ် ရယူပါမယ်။

လွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ် ရယူရာတွင် အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၁၇၊ နည်းဥပဒေခွဲ (တ)၊ နည်းဥပဒေခွဲငယ်(၁)အရ စက်ခလုတ် အသုံးပြု၍ လျှို့ဝှက်စွာ ဆန္ဒပြုတဲ့ နည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ယခု လွှတ်တော်ရဲ့ ဆန္ဒရယူပါမယ်။ ဆန္ဒမဲပေးကြဖို့ အသင့်ရှိစေလိုပါတယ်။ ဆန္ဒမဲ ပေးနိုင်ကြပါပြီ။ ထောက်ခံ (၁၈၅)၊ ကန့်ကွက် မရှိ၊ ကြားနေ (၆)မဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ထောက်ခံမဲများတဲ့အတွက် ဦးမျိုးမြင့် ရဲ့ အဆို အတည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာ ပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

**အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌက အမျိုးသားလွှတ်တော် ဒသမနေ့အစည်းအဝေး
ရပ်နားကြောင်းနှင့် (၁၁)ရက်မြောက်နေ့ အစည်းအဝေး ဆက်လက်ကျင်းပမည့်
နေ့ရက်နှင့်အချိန်ကို ကြေညာခြင်း**

အချိန်၊ ၁၂:၄၈။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ယခု အမျိုးသား လွှတ်တော် ဆဌမပုံမှန် အစည်းအဝေး ဒသမနေ့ကို ရပ်နားပါမယ်။ ပထမအကြိမ် အမျိုးသား လွှတ်တော် ဆဌမပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၁)ရက်မြောက်နေ့ကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၃၀ ရက် (ဗုဒ္ဓဟူးနေ့) နံနက် ၁၀:၀၀ နာရီ အချိန်မှာ ဆက်လက် ကျင်းပမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာ ပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အချိန်၊ ၁၂:၄၈။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ပြန်လည်ထွက်ခွာပါပြီ ခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံး ထွက်ခွာနိုင်ပါပြီခင်ဗျား။
[ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ဆဌမပုံမှန်အစည်းအဝေး ဒသမနေ့ အစည်းအဝေးကို ၁၂:၄၈ နာရီအချိန်တွင် ရပ်နားပါသည်။]